

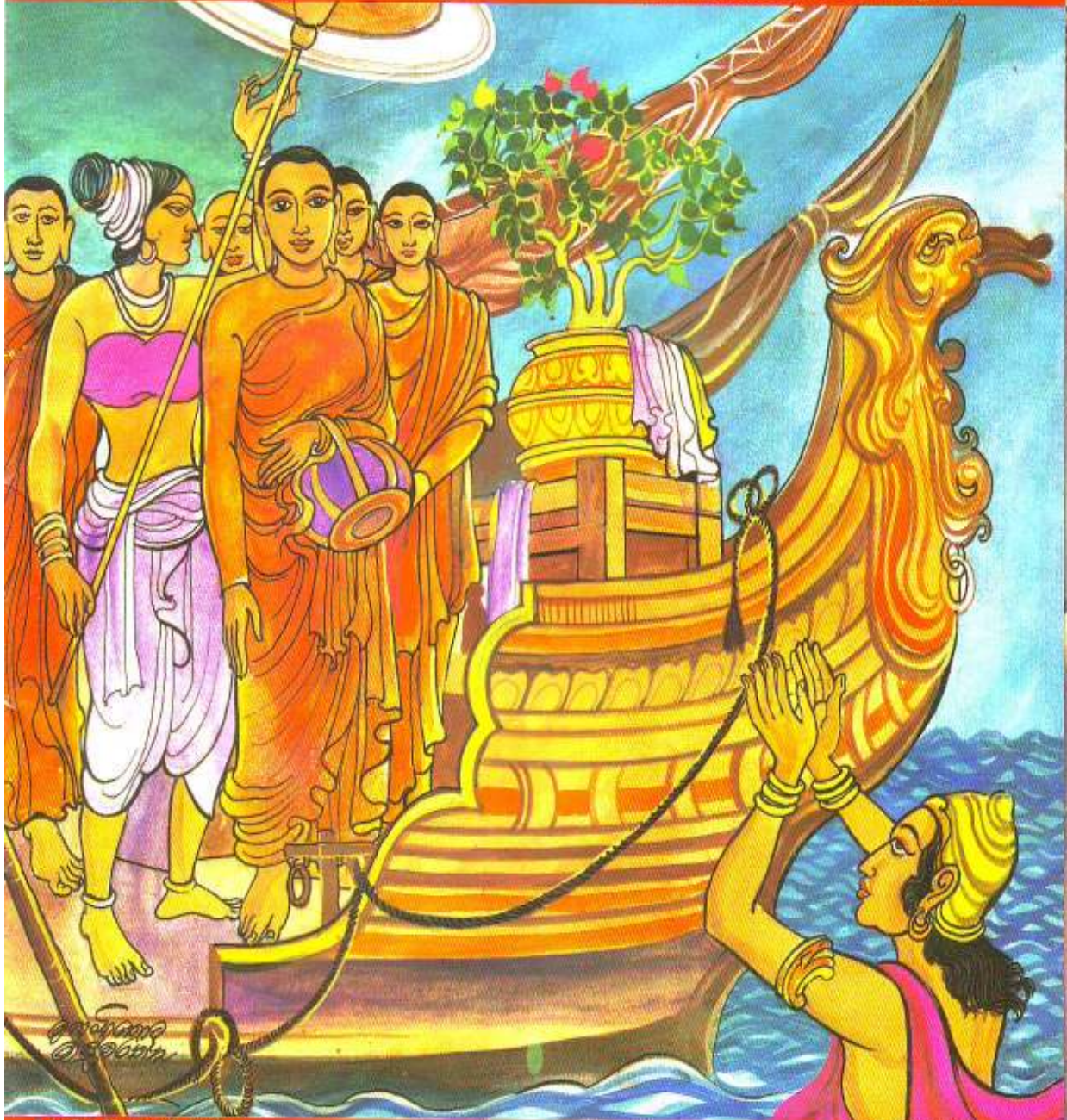

දළඳා වරුණා

මහනුවර ශ්‍රී දළඳා මාලිගාව මාසිකව නිකුත් කරන
ලංකාවේ වැඩිම පිරිසක් කියවන බෞද්ධ සඟරාව

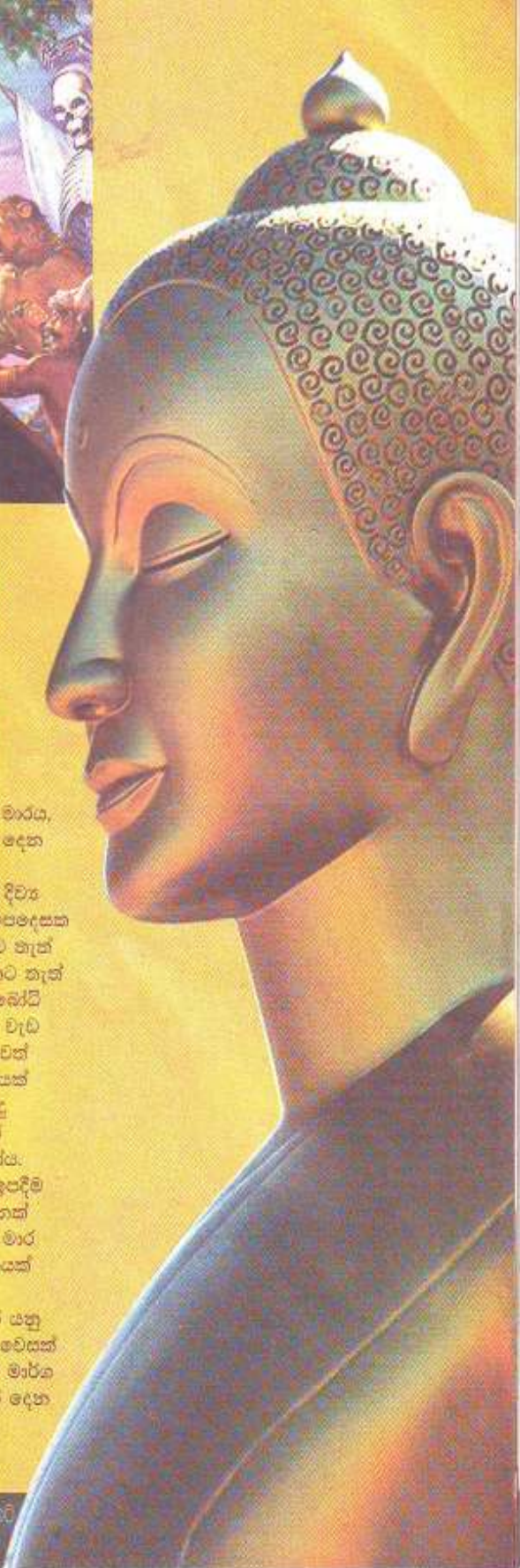
■ ශ්‍රී බුද්ධ චරිත 2558 උදවර මස 06 වන කෙටි දින

■ 2014 අගෝස්තු මස 06 වැනි කෙනෙදුරුවා

■ කතෘත්ව පිරිසක දායකත්වය

■ විකෘතිය කළා නොවේ

කවුද මේ මාරයන් පස්දෙනා

මේ ව පුත්‍ර මාරය, ක්ලේශ මාරය, අභිසංස්කාර මාරය, ස්කන්ධ මාරය, මාත්‍ර මාරය යන මේ පස් දෙන මාරයෝය.

දේවපුත්‍ර මාරයාය කියනුයේ දිව්‍ය ලෝකවලින් උසස් දිව්‍ය ලෝකය වන පරනිර්මිත විශවර්ගී නම් දෙව්ලොව එක් අපදෙසක අධිපතිකම් කරන දෙව්දෙසකි. ඔහුගේ විශය ඉක්ම වන්නට නැත් කරන බෝසතුන්ට ඔහු වීරුද්වය, ඔහු බෝසතුන් මරන්නට නැත් කරයි. එබැවින් ඔහුට මාර යයි කියනු ලැබේ. එදා මිහා බෝසධි සත්වයන් වහන්සේ බෝසධි මූලයේ අපරාධීන පර්යාසයේ වැඩ සිටි පළමුවෙන්ම උන්වහන්සේ හා යුද්ධයට පැමිණි ඒ වසවත් මරා පරාජය කළහ. ක්ලේශ මාර යනු ඉක් දහස් පන්සියයක් ක්ලේශයෝය. සත්වයන්ට නැවත නැවත මැරෙන්නට සිදු වන්නේ ඒ ක්ලේශයන් නිසාය. එබැවින් ක්ලේශයෝ මාර නම් වෙයි. අභිසංස්කාර මාර යනු කුලලාකුල කර්මයෝය. ඉපදීමක් නැතහොත් මරණයක් නැත. මරණය ඇත්තේ ඉපදීම නිසාය. ඉපදීම ඇති කරන කර්මය මරණයද ඇති කරන්නක් වශයෙන් සලකා එය මාරයා යයි කියනු ලැබේ. ස්කන්ධ මාර යනු පංචස්කන්ධයය. පංචස්කන්ධයක් නැතහොත් මරණයක් නැත. මරණය ඇත්තේ පංචස්කන්ධය නිසාය. එබැවින් පංචස්කන්ධයටද මාර යන නම දී ඇත්තේය. මාත්‍ර මාර යනු ස්වභාවික මරණයය. මිහා බෝසධි සත්වයන් වහන්සේ ඒ වෙසත් මස පුණ්‍ර පොහෝ දින රාත්‍රියේ පස්විම යාමයේදී අවහන් මාරය ඥානය උපදවා ගැනීමෙන් ක්ලේශ මාරාදී මාරයන් සතර දෙන පරාජය කොට සුද්ධත්වයට පැමිණි සේක.

හික්සුන් වහන්සේලා රෝගී නොවන දැන් වේලක් පිරිනමන්නේ කොතොමද?

අද පමාජය තුළ අධි රුධිර පීඩනය, දියවැඩියාව, හෘද රෝග, පිළිකා වැනි බෝ නොවන රෝග ඉතා බහුලයන් වැඩිවීමේ ප්‍රවණතාවක් දක්නට ලැබේ. මෙය ඉතා විශාල පොදු පාලන රාශියකට හේතුවක් වී ඇත. සාමාන්‍ය ජනතාවට පවතින මෙම අවදානම් වරින් වැඩියෙන් අපේ කරුණු සිත්පුන් වහන්සේලාට බලපා තිබේ. සාමාන්‍යයෙන් අපේ ජනතාව පුරුදු පුලුණු වී තිබෙන්නේ පමණට නොමැති වුවද හැකි උසස්ම ආහාර වේලක් වැඩිවන ආකාරයට දාන වේල් සකස් කර සංඝයා වහන්සේලාට පිළිගැන්වීමටය. එසේම පමණට ලැබෙන ආහාර ගිණිගන් පිළිගන්නා යම්කිසි පැහැදිලි පත්වී, ඒවා වැළඳීම උත්වහන්සේලාගේ පිරිසය. එබැවින් බොහෝ ස්වාමීන් වහන්සේලාට දානය ලෙස ලැබෙන ආහාරවල මෙල්, පුණු, මේද වැනි කොටස් වැඩිපුර

අඩංගු රසවත් කරන ලද වැඩිදුණු සහිත ආහාර (Rich Foods) අඩංගු බව පෙනෙන්නට තිබෙන කරුණකි. සාමාන්‍ය අයට බලපාන බෝ නොවන රෝග අවදානම් ස්වාමීන් වහන්සේලාට වැඩිපුර දෙනන්නට පටන් ගෙන ඇත. සාමාන්‍යයෙන් ස්වාමීන් වහන්සේලාට ලැබෙන්නේ උදය සහ දහවල් ආහාර වේල් පමණි. මේවාද තුණ, රස වැඩිපුර යොදා සකසන ලද ඒවාය. රාත්‍රී ආහාරයක් නොලබන උත්වහන්සේලා මේ ආහාර වේල් දෙන තුළින් සම මෙදනින පෝෂණ අවශ්‍යතාවය පිරිමසා ගත යුතුය. එසේම සාමාන්‍ය ගිණිගන් මෙන් දුඩු පැන පිටිම වගාකාරීවල අධික නොහැකි බැවින් කමින් ලබාගන්නා ආහාරවල අතිරික්තය දැඩිවීමේ හැටුළු මතුකරයි. එබැවින් සම දැනට මහන්සියෙන් උපයා සපයා ගන්නා මුදලින් හරු ස්වාමීන් වහන්සේලාට පිරිනමන දානයේ උසස්ම එල විපාක ලබාදැනීමට කම් එය ඉතා කල්පනාකාරීව තිබී පිළිවෙලකට අනුව පිළියෙළ කිරීම, පිළිගැන්වීම ඉතා වැදගත් වෙයි. විශේෂයෙන්ම ආහාර පිළියෙළ කිරීමේ විශේෂ අත දරන ගෘහණියට මේ හා සම්බන්ධයෙන් විශේෂිත වූ වගකීමක් පැවරී තිබේ. සාමාන්‍යයෙන් පවුලේ සම ස්වාමියාගේ ආහාර වේල ගැන, දරුවන්ගේ ආහාර වේල් ගැන සැලකිලිමත්ව ක්‍රියා කරන කාන්තාවන් හික්සුන්ට දැන් පිරිනැමීමේදී එවැනි වගකීමක් නොදරන බව පෙනේ. දියවැඩියාවෙන්, අධි රුධිර පීඩනයෙන් පෙළෙන සැමියාට උචිත ලෙස, වැඩෙන දරුවන්ට වැඩි පෝෂණයක් ලැබෙන ලෙස කටයුතු කරන අභ්‍යන්තර මෙම වගකීම ගැන මීට වඩා සැලකිලිමත් විය යුතු කාලය දැන් එළඹ තිබේ. කමින් වසින් පිළිගන්නා දානය හේතුවෙන් ස්වාමීන් වහන්සේලාගේ පෝෂණයට අහිතකර බලපෑම් එල්ල වනවා නම් වහ වහා එම ක්‍රමවලින් මිදිය යුතුය.

ඉහ දානයක් පිරිනැමීමේදී එය පිළිගන්නා හික්සුන් වහන්සේලා

“එව් කරන්නා වෙලොවත් හෝක කරයි. පරලොවත් හෝක කරයි. දෙලොවම හෝක කරයි.”

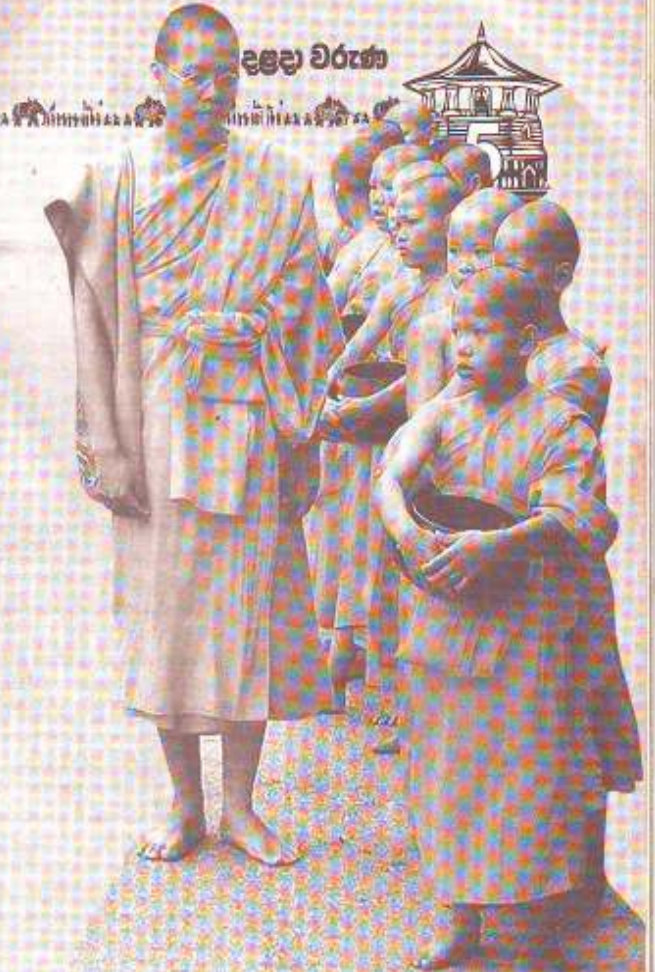

සැවොම් එකම පෝෂණ අවශ්‍යතාවයකින් සපුරවන අය නොවන බව සිව්වේද සබ්‍යාචාරීම් ඉතා වැදගත්ය. සිව්වි කාර්යයන්වල යොදන විශේෂයෙන්ම ඉගැන්වීම්, ඉගෙන ගැනීම් වැනි කාර්යයන්වල යොදන කැරැණි හිත්සුදා සිටිති. ඒ අයට වැඩි පෝෂණ අවශ්‍යතා තිබේ. එසේම කටුම් වූ පවන සුඛා සාම්ප්‍රදායේ හිත්සුන්ට ඉතා ඉහළ පෝෂණ අවශ්‍යතා පවතී. හමුත් විවේචිට සිටින, ගිලන් වූ හිත්සුන්ගේ පෝෂණ අවශ්‍යතාව ඉතා අඩු විය හැකිය. එසේම අධිබර සහිත දිගවැඩියාව, අධි රුධිර පීඩනය, හෘද රෝගවලින් පෙළෙන්න කිත්සුන් වහන්සේලාට සිව්න් නම් උන්වහන්සේලාට සහිත ආහාරයට දැන් වේල සිව්ව ආහාරයට සහස් කිරීම ඉතාම වැදගත් වෙයි.

අපේ සුපුරුදු දානයකදී දෙනු ලබන පුළුලින ආහාර වට්ටෙටුවකින් කිවේ, කිරි හොඳ, වම්බු මෝස්සුව, කපු මාළුව, නොටුකොළ සම්බෝලය, සුදුසු මාළුව වැනි ලැබිණුවකට සීමාව දැන් වේල සහස් කිරීමේ පුරුද්දෙන් අප මිදිය යුතුය. එසේම හෙල් අධික කැරීලි, සීනි රසය අධික ලෙස යෙදූ අධික් ක්‍රීම්, පුඩා වර්ග, වටලුපත් වූන් වැනි අතුරුපස කෘත්‍රීම රස කාරක, සුඛද කාරක සේම සෝස් වර්ග ආදිය දානයකදී නාවිතය අවම කළ යුතුය. මේවා නිතර නිතර ආහාරයට ගැනීම අන්තුසරවලට හානිවිත් වහන්සේලා ගිලන් වීමට බොහෝ ඉඩ පුළුබා ඇත. ගැඹුරු හෙලේ බිදින ආහාර වර්ග සීමා කරන්න. එසේම බිත්තරි, හෙත්, පෙරේටු වැනි වූන්ගේ මේදය අධික විය හැකි ආහාර පිළිතුන්වීමද සීමා කළ යුතුය. වතුම්පුර පිළියෙළ කිරීම සඳහා භාවිත කරන සංචාලිත මේදය අධික ගි හෙල් හෝ බවර් ස්වල්පයක් භාවිත කරන්න. අතුරුපස පිළියෙළ කිරීමේදී සීනි එකතු කිරීම හැකි තරම් අඩු කරන්න. දානයක් පිළියෙළ කිරීමේදී එය පෝෂණයෙන් සම්පි ආහාර වේලක් කරගැනීම සඳහා විවිධත්වයෙන් යුතු ආහාරවලින් එය සකස් කරගන්න. දානයකට දිනපතා අධික විය යුතු මේ ආහාර කාණ්ඩ කයම් අන්තර්ගත වන ආහාරයට එය සහසා ගන්න.

- පළමුවන ආහාර කාණ්ඩය :** බත්, පාන්, කුරුක්කන්, බඩඉරිඟු, මේපෝරි, දේශීය අලු වර්ග, බතල, කොස්, දෙල්, ඉදිආල්ප, පිටිපු, ආල්ප වැනි පිණිට්ට බහුල ආහාර වර්ගයන්.
- දෙවන ආහාර කාණ්ඩය :** පලතුරු වර්ග.
- තුන්වන ආහාර කාණ්ඩය :** එළවල සහ පලා වර්ග.
- ගතරවන ආහාර කාණ්ඩය :** පියළි හා ඇට වර්ග. (සෝයා, කටුල, කටුපි, මුං ඇට, උළු, පටිපු, කොල්ලු, මාළු, බිත්තර, හාල්පිස්සන්, කරවල වැනි ආහාර වර්ගයන්.)
- සවන ආහාර කාණ්ඩය :** කිරි හා කිරි ආශ්‍රිත ආහාර වර්ගයන්.
- හයවන ආහාර කාණ්ඩය :** කෙල් බහුල ඇට හා බීජ වර්ග (කල, කපු, රටකපු හා පොල් වැනි දෙයන්.)

උදේ සහ දහවල් දාන වේල් දෙකේදීම මේ පියලු කාණ්ඩ ඇතුළත් වන ආහාරයට දානය සකසා ගත හැකි නම් එම ක්‍රමය ඉතාම නිවැරදිය. හැමවිටම තමන්ට එම් පුදේදයෙන්ම සඳහා ගත හැකි දේශීය එළවළු, පලතුරුද දානය සඳහා යොදා ගන්න. අවම වශයෙන් දිනකට පලතුරු දෙවරක්ම පමණින් හිත්සුන්ට පිළිතුන්වීම සුදුසු වෙයි. උදේ මේන්ම දිවා ආහාරයටද පලතුරු ලබාදීම වඩාත් නිවැරදි ක්‍රමයයි. එළවළු වර්ග කුකුළුවන් දැන් වේලක් සඳහා පිළියෙළ කරන්න. කිසිවර් වන විෂසන් ආහාර අපේ දේශීය වර්ගම මෝරා ගන්නට උත්සුක වන්න. සෑම දාන වේලකටම පලා වර්ගයක්.

මැල්ලුමක් හෝ සලඳයක් ලෙස පිළියෙළ කරගැනීමද ඉතාම වැදගත්ය. සෑම දාන වේලකටම ප්‍රෝටීන බහුල ආහාර වර්ගයක්වත් අධික කරන්න. කටුල, කටුපි, මුං ඇට, පටිපු, සෝයා, බිත්තරි, දඹල, කපු, රටකපු වැනි බහුල ලෙස ප්‍රෝටීන් අඩංගු ආහාර ලෙස ගත හැකිය. කිරිබි, කතුරුපුරුදා, මුරුගා වැනි පලා වර්ගවල මෝ මද කොළ හාට එළවළුවල ප්‍රෝටීන් සහ යකඩ යහමින් අධික වෙයි. මෝටි, පිටිපු, කෝසේ හා කොළ කැඳ වැනි ආහාර පිළියෙළ කරන විට සහල් පිටි සමඟ කටුල පිටි, මුං පිටි, සෝයා හෝ උළු පිටි ස්වල්පයක්ද එකතු කර ගැනීම මගින් අක්ෂවිෂය ඇතිවීමෙන් අදිල සහිත පාංශු භෞතීන් ප්‍රෝටීන ආහාරයක් සඳහා සහසා ගත හැකිය. එසේම සෑම දාන වේලකටම කිරි හෝ කිරිවලින් නිපදවූ ඇඹි සෝසඩ්, ශී කිරි වැනි ආහාර වර්ග එකක් හෝ දෙකක් පිළිතුන්වීම වඩාත් සුදුසුය. දානය සඳහා සහල් මෝරා ගැනීමේදී ක්‍රීඩාව සහිත සහල් වර්ග හෝ කම්බින ලද සහල් වර්ග මෝරා ගන්නේ නම් ඉතා අගනේය. මේම ආහාර වට්ටෙටුව බිබේ එදිනෙදා භාවිතයෙන් අතිශය සුදුසු බව අවසාන වශයෙන් අවධාරණය කරමි.

විශේෂඥ වෛද්‍ය සහකාර මහමංගල සමන සාතවිතා කොට සහස් සඳේ කිරිමල්ලා කුමාර සේනාරත්න

බුදු දහමින් කියන්නේ මොව ජීවත් වන සියලු දෙනා මතන විය යුතු බවද?

තර්කයක්:

බුදු දහමින් කියන්නේ හැමදෙනාම මහණ විය යුතු බවද? එවිට හික්මු හික්මුකින් වහන්සේලාට සලකන්නට ගිහියන් නැතිවෙනවා නොවේද?

මේ කර්තව්‍ය එක්තරා බඩුකෙකු විසින් බුදුපියාණන් වහන්සේගෙන්ම ඇසුවත්, බුදු හිමියන් වහන්සේ ජීවමානව සිටි කාලයේ පවා හැමදෙනාම මහණ වූණේ නැහැ. කථාගතයන් වහන්සේ ඒ ගැන කිසිවෙකුට බල කළේද නැහැ. බුදුවරු ඉන්ද්‍රියන් පිනවීම සැපයනට හේතුවන බව කොතැනකවත් කියා නැහැ. එහෙත් සාමාන්‍ය ලෝකයා වැඩියෙන්ම කැමති වන්නේද ඉන්ද්‍රියන් පිනවීමක් ජීවත් වීමටයි. ඔවුන් එය දකින්නේ සැපයක් හැටියටයි. මේ සැපයන් එකින් එක නැති වී දුක ඇතිවන විට ඒ අතරින් සමහර දෙනාට සැබෑ සැපය වැටහෙනවා. සමහර විට ඒ සඳහා සාසාර පුරුදු බලපාන්නක් පුළුවන්. එවැනි අය අතරින් කොටසක් පැවිදි දිවියට ඇතුළත් වනවා. තවත් අය ගිහිව

සිටීමක් බුදු මග යාමට උත්සාහ කරනවා. පුගලයන් වහන්සේගේ ප්‍රධාන දායකයා වූ අනාට පිණිසක සිටුකුමා එවැන්නෙක්. එතුමන් මහා වහාපාරිකයෙක්. බුදුරජුන් නිරන්තරව ආශ්‍රය කළේ පැවිදි විමට සිතුවේ නැහැ. එහෙත් බුදුමග යමින් මාර්ගචල තත්ත්වයක පසුවුණා. බුදුපියාණන් වහන්සේගේ අග්‍ර දායකව වූයේ විතාඩාවයි. ආය දරුවන් 20 දෙනෙකු වැදුවා. විතාඩාවද පෝවාන් එලයට පත්ව සිටි පානුන්තියක්. බුදු හිමියන්ගේ පියතුමන් වූ සුද්ධෝදන රජතුමා පැවිදි වූණේද නැහැ. අනාතාමීව සිටි එතුමන් රහත් එලයට පත්ව සතියකින් පිරිනිවන් පා වදාළා. ගිහියෙකුට රහත් එලය වැනි ශ්‍රේෂ්ඨ තත්ත්වයක සිටිය හැක්කේ උපරිම සතියක කාලයක් පමණයි. එය ධර්මතාවක්.

ලෝකයේ තවත් අය එදිනෙදා පින්කම් කරමින් සිටි සහපත් නැතක උපදිනවා. තවත් සමහරු පවිකම් කර අපාගත වෙනවා. මේ ආකාර හතරම බුද්ධ ධර්මය පවතින කාක් ලොවපුරා ක්‍රියාත්මක වනවා. ඒ නිසා ලෝකයේ කවදාවත්ම ගිහියන් නැතිවන්නේ නැහැ. වැඩිපුරම ඉන්න ඉඩ තිබෙන්නේද ගිහියන්මයි.

ඉගෙන ගන්නේ නැතිව රැකියාවක් නොකර ගෙදරට වී සිල් රැකිය යුතු බව බුද්ධ දේශනාවේ කොතැනකවත් නැහැ.

උපාධි ගණනාවක් තිබුණත්, හොඳ රැකියාවක් තිබුණත්, හොඳ සමාජ තත්ත්වයක් තිබුණත්, මිල මුදල්වලින් අඩුවක් නැති වූණත් බොහෝ දෙනෙකුට සතුටක් නැත්තේ ඇයි? බුදු මග අනුව යන ගිහියෙකුට මේ සියල්ල සතුටින් ජීවිතය ගතකළ හැකියි. ඊට බාධාවක්ම ඇත්තේ හුඟ දෙනෙකු නිවැරදි බුදු මග හදුනා නොහැනීමයි. නිවැරදි බුදු මග නම් සුගත බවයි. නිවන අරමුණු කරගත් මාර්ගයයි. මේ මග යනවිට ඊට මෙහා පැත්තේ තිබෙන ලෝකික කාරණාවල දියුණුව දෙකොනෙකින් සිදුවනවා.

තර්කයක් :

සිය කරම් දියුණුව ඇතිවනවා නම් බොද්ධයන්ට වඩා ලෝකයේ සමහර ආගම්වල බැතිමතුන් වැඩිවුණේ කොහොමද?

බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙයට උපමාවකින් පිළිතුරු දී තිබෙනවා. "තප්ත මහා සාගරයේ ජලයට කෙස් ගසක් ගිබා එය නැවත අතට ගත් විට එහි අත ජල සිංදුවක් නැත්තේ වනවා. නිවන් මග අවබෝධ කරගන්නේ එම ජල සිංදුව පාරම් සුළු පිරිසක්, නිවන් මග වසා ගන්නා අය සජ්ජ මහා සාගරය තරම්."

ඉන්ද්‍රියන් පිනවීමට, වින්දනයට වඩාත් ඉඩ ඇති දේවල්වලට මිනිසුන් වැඩිපුර සමීප වනවා. රාගය තමාහි කෙලෙසුන්ගේ ස්වභාවය එයයි. රාගය වැඩිපුර ඇති කැපාට මිනිසුන් එකතු කරගැනීම ලෙහෙසියි. සංගීත සංදර්ශන වැනි දේ ආශ්‍රිතව ආගම් ප්‍රචාරය කෙරෙන්නේද ඒ නිසයි. ඔක් අසන්නට වඩා මිපදාළ කතා කරන්නට මිනිසුන් කැමැතියි. දිව විනම්මට මත්පැන් නැති මංගල උත්සවවලට වඩා මත්පැන් ඇති උත්සවවලට වැඩි දෙනා කැමැතියි. බුදු දහම තුළ පිනවීමට වඩා ඇත්ත ඇති සැටියෙන් දකිමට හුරු කරනවා. මේ නිසාම බුදු දහම යනු දුක ගැන කියන දහමක් ලෙසද විවේචන එල්ල වනවා. එහෙත් බුදු පියාණන් වහන්සේ දේශනා කළේ සැප ගැනයි. ලැබිය හැකි උපරිම සැපය ගැනයි. ඒ සැපය ගැන කියන විට දුක යනු කුමක්දයි පෙන්වා දෙන්නට සිදුවුණා. ඊට හේතුව මිනිසුන් බොහෝ දෙනා සැප හැටියට දකින්නේ දුකම මීස, සැප නොවන නිසයි. අප හිතන කරම් වේරයෙන් හැමදෙනාම මේ බව තේරුම් ගන්නේ නැහැ. එසේ නැතිව එය බුදු දහමේ අඩුවක් නොවෙයි.

සුඝ්‍ර සරම්ලගඟු සුමනකාර හිමි

"මේදිනා මට දරණෝ ආත මට බරහ අකා කියා සිතමින් උද්දුම් වෙයි. තමාට තමාගේ හැටි"

සම්බුද්ධ
දේශනා

ලලා වරණ

අමතකවීමේ රෝගයට නොවරදින බෙහෙතක්

වර්තමානයේ අධ්‍යාපනය ලබන සිසුන් බොහෝ දෙනෙකුට ඇති හැටලුව නම් තමන් පාඩම් කළ දේ අමතක වීමයි. ශ්‍රී ලංකා සමාජයේ බෙහෝම වැඩිපිටියක් අතරතුර අසන්නට, දකින්නට, ලැබෙන මෙම හැටලුවේ හේතු කොටස බැලීම බාල, මහළු කොටසකටත් ඉතා ප්‍රයෝජනවත්ය.

අමතක වීමේ හේතු දක්වන අතරම වටිනා ලක්ෂණ සුත්‍රයක් අංකුන්තර නිකායේ පන්දර්ශන නිකායයේ සඳහන් වෙයි. ඒ සුත්‍රය වන්නේ 'සාංගාර්ථ සුත්‍රය' යි. දිනක් සාංගාර්ථ කථන මුත්තමයන් අපේ මුදුරුවාණන් වහන්සේ මුත්තමයන්ගෙන් ඇතිවී පිළිතුරු කතා කොට උන්වහන්සේගෙන් මේ වගේ ප්‍රශ්නයක් අසනවා.

"ස්වාමීනි, අපි මුත්තමය වංශිකයෝ. මුත්තමයන් වගෙන් අපට වේදය හදාරන්නට සිද්ධ වෙතවා. ඒ සඳහා අප නොයෙක් ක්ලේෂ මාත්‍ර කාර්යාලයන් කරනවා. ස්වාමීනි, සමහර ශල්‍යකර්ම මන්ත්‍ර කොපෙන් පාඩම් කළත් අමතක වෙතවා. නමුත් සමහර දේවල් පාඩම් නොකළත් මතක තිබෙනවා. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, මෙසේ පාඩම් කළ දේ අමතක වීමට හේතු කවරේද?" සාංගාර්ථ මුත්තමයා මුදුරුවාණන් වහන්සේගෙන් විමසනවා.

අපේ මුදුරුවාණන් වහන්සේ මේ ප්‍රශ්නයට ඉතා ලක්ෂණ පැහැදිලි පිළිතුරක් ලබාදෙන්නවා.

"මුත්තමය, පාඩම් කළ දේ අමතක වීමට හේතු වන කාරණය පහක් ඇත. තවර පහක් යනේ? කාමච්ඡන්දය, ව්‍යාපාදය, චිත මිද්ධය, උද්දරීච කුක්කුච්චය, පිටිසිච්චාධය. මුත්තමය, මේ පාඩම් කළ දේ අමතක වීමට හේතුවුණි.

ඉන්පසු මුදුරුවාණන් වහන්සේ භා සංගාර්ථ මුත්තමයා අතර මෙවන් සංවාදයක් ඇති වෙතවා.

මුදුරුවාණන් වහන්සේ සංගාර්ථ මුත්තමයාගෙන් අසනවා.
"කිමෙක්ද මුත්තමය, පිටිසිදු වතුර භාජනයක් අරගෙන තමන්ගේ මුත්තම බැඳු වී මුත්තම දකුණට ලැබෙනවාද?"

"වගේය ස්වාමීනි." මුත්තමයා පහේ පිළිතුරු දෙනවා.
එවිට මුදුරුවාණන් වහන්සේ,
"මුත්තමය, පිටිසිදු සීතක් සිය වගේ, පිටිසිදු සිසිනේ සුතුව පාඩම් කරන දේ හොඳින් මතකයේ රැඳී තිබේ වෙතවා" යනුවෙන් දේශනා කරනවා.

"මුත්තමය, දන් මිබ් මිබ් භාජනයට දමනවා නිල් පාට, කොළ පාට, කහ පාට, මදුම් පාට ආදී වර්ණ. කිමෙක්ද මුත්තමය, දන් මිබ් මුත්තම දකුණට ලැබෙනවාද?"

"නැහැ ස්වාමීනි."
"මුත්තමය, කාමච්ඡන්දය සිතට ආ වීටත් සිය වගේ, පාඩම් කළ දේ අමතක වෙතවා. පාඩම් නොකළ දේ ගැන කවර කතාද?" මුදුරුවාණන් වහන්සේ පවසනවා.

"මුත්තමය, දන් මිබ් තවත් වතුර භාජනයක් අරගන්නවා. එය කොඳිත් එක් කරනවා. කැකුරිම් කීසා දන් සිය වතුර භාජනයෙන් දිය මුත්තම නැගෙනවා.

කිමෙක්ද මුත්තමය, දන් මිබ් මුත්තම දකුණට ලැබෙනවාද?"
"නැහැ ස්වාමීනි."

"මුත්තමය, ව්‍යාපාදය සිතට ආ වීටත් සිය වගේ, පාඩම් කළ දේ අමතක වෙතවා. පාඩම් නොකළ දේ ගැන කවර කතාද?" මුදුරුවාණන් වහන්සේ පවසනවා.

"මුත්තමය, දන් මිබ් තවත් වතුර භාජනයක් අරගන්නවා. ඒ භාජනයේ වතුර වසාගෙන දියසෙට්ලු බැඳී සිටියෙනවා. කිමෙක්ද මුත්තමය, දන් මිබ් මුත්තම දකුණට ලැබෙනවාද?"

"නැහැ ස්වාමීනි."
"මුත්තමය, චිත මිද්ධය සිතට ආ වීටත් සිය වගේ, පාඩම් කළ දේ අමතක වෙතවා. පාඩම් නොකළ දේ ගැන කවර කතාද?"

"මුත්තමය, දන් මිබ් තවත් වතුර භාජනයක් අරගන්නවා. ඒ භාජනයේ වතුර වසාගෙන දියසෙට්ලු බැඳී සිටියෙනවා. කිමෙක්ද මුත්තමය, දන් මිබ් මුත්තම දකුණට ලැබෙනවාද?"

"නැහැ ස්වාමීනි."
"මුත්තමය, උද්දරීච කුක්කුච්චය සිතට ආ වීටත් සිය වගේ, පාඩම් කළ දේ අමතක වෙතවා. පාඩම් නොකළ දේ ගැන කවර කතාද?"

"මුත්තමය, දන් මිබ් තවත් වතුර භාජනයක් අරගන්නවා. මිබ් එය අදුරු කාර්යයකට ගෙන ගොස් තබනවා. කිමෙක්ද මුත්තමය, එයින් මිබ් මුත්තම බැඳු වී මුත්තම දකුණට ලැබෙනවාද?"

"නැහැ ස්වාමීනි."
"මුත්තමය, පිටිසිච්චාධ සිතට ආ වීටත් සිය වගේ, පාඩම් කළ දේ අමතක වෙතවා. පාඩම් නොකළ දේ ගැන කවර කතාද?"

බොහෝ දෙනෙකුට ඇති හැටලුවක් අපේ භාග්‍යවන් මුදුරුවාණන් වහන්සේ හට අපූර්වව පිටිසිදු කරලා කිසියම් අකාරයක් ගැන බලන්න. වගේගොන්නම් එක් එක් කාරණය පැහැදිලි කිරීම සඳහා මුදුරුවාණන් වහන්සේ යොදා ගෙන ඇති උපමා ඉතාමත් අලංකාරයි. මේ සුත්‍ර දේශනාවට අනුව පැහැදිලි වන්නේ අමතක වීමට පංච නිවරණ ධර්මයක් හේතුවන බව නේද?

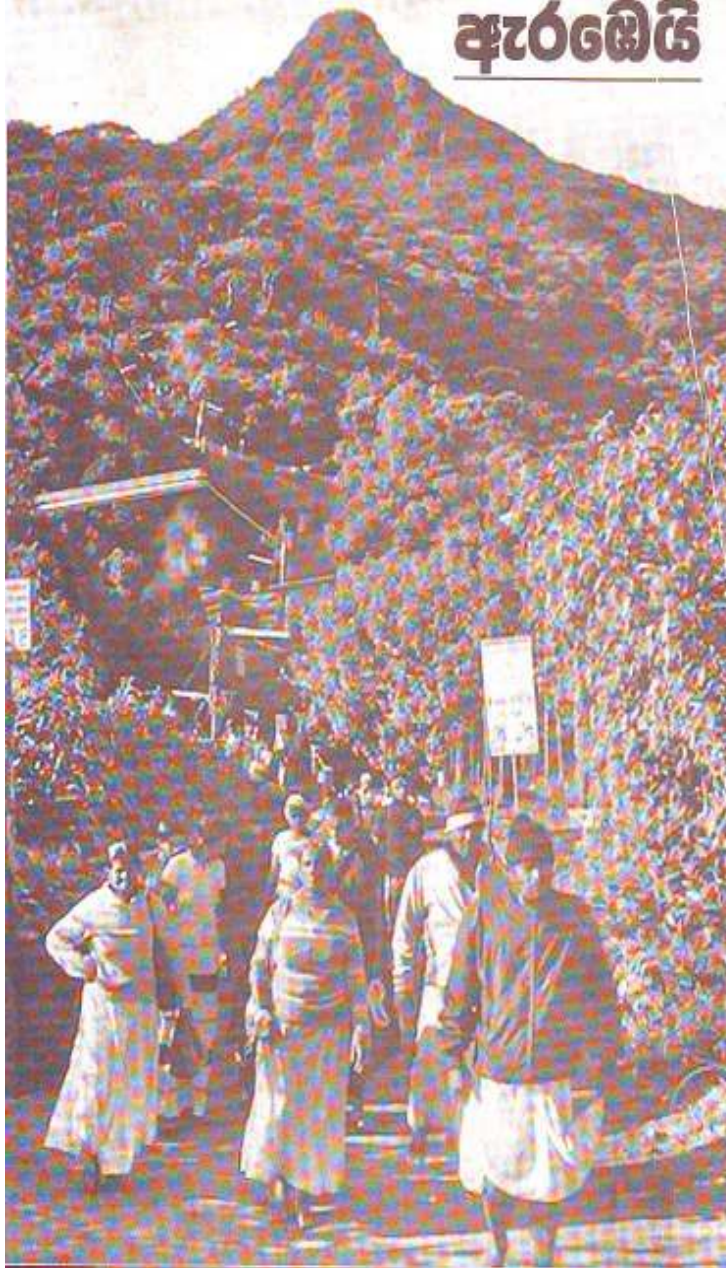
හොඳින් හඳුනා ගන්න, මුත්තමයාගේ දැනීම, මතභේද.

"ගමක් කොට පසුපාටවෙන්නට වේද ගමක විවාහය හඳුන්වී මුත්තමයන් සුඛතව කඩමින් පිටින්නට සිදුවේ."

ශ්‍රී ලංකා වන්දනාව උද්වේග කොහොස දිනයෙන් ඇරඹෙයි

වෙසක් පසළොස්වකින් නිමාවට පත්වූ ශ්‍රී ලංකා වන්දනා සමයට පසු හය මාසයක් අවාරය එළඹෙයි. අතීතයේ සිටම අවාරයේ ශ්‍රී ලංකා වන්දනාවට යාම් සිදුවූයේ නැත. එයට හේතු කීපයකි. වෙසක් මාසයට පසු ශ්‍රී ලංකා අවරයේ හය මාසය පුරා දරුණු වර්ෂාවෙන් පීඩා විඳියි. පවත් ගත් වැස්සක් දින ගණනක් අල්ලා සිටියි. විදුලි කොටමින්, අකුණු ගසමින් මිදුමෙන් වැසී කන්දට යන එක පාරවල් නොඅපහෙන්න උසට වැසී වතුර පිරී පහළට ගලයි. අවාරයේ ශ්‍රී ලංකා අවරය පාරය. අකුණුවලට ගස්වල අකු සිඳු වැටී මාර්ග හරස් වෙයි. ගස් ගැලවී වැටෙයි. වනසත්තු එළියට වැසී. ඒ අතර එහි හැටපෙන්න කුළු අලි රංචුවක්ද වෙයි. එහි දිවියක් බහුලය. මැන කල ශ්‍රී ලංකා සාම මෙවනාය ඉදිරිපිට නිසා හා විදේශිකයන් අවාරයේ නතිව ගේ ශ්‍රී ලංකා නැගීම නිසා මේ හුදෙකලා බව මදක් අඩුවී ඇත. එහෙත් දේශීය වන්දනාකරුවන් අවාරයේ ශ්‍රී ලංකා නොයනි.

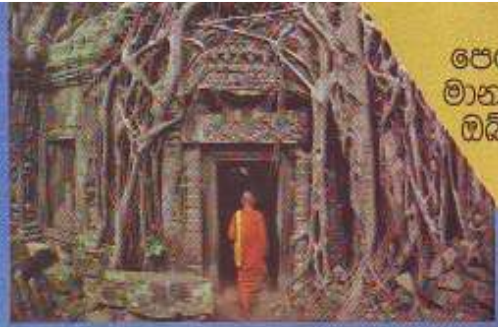
උද්වේග පසළොස්වක යළි උදවීම සමග ශ්‍රී ලංකා වන්දනාවට පෙර සුදුකම ඇරඹෙයි. දිනපතකින් පිහිත් මාර්ගය දෙපස නාවනාලික කඩපිල් ඉදිකිරීමට බිම් කොටස් වෙන්දේසි කරයි. එහිදී බිම් කොටස්වල මිල ඉහළ අගයකට යයි. බිම් කොටස් ගත් අය මාර්ග දෙපස කඩපිල් සඳහා සුදුකම විම දක්නට ලැබෙයි.

අවාරය නිමාව සමග මාර්වෙල ගැලවී ගිය ගල්, ගල් පව් ප්‍රතිසංස්කරණය වෙයි. අවාරයේ වියනට කොට ඇති විදුලි එළිය හා ජලය යළි මාර්වෙලට ලබාදෙයි. මග දෙපස නවාතැන්, වැසිකිළි, කැසිකිළි සකස් වෙයි. නාවනාලික පොලිස් ඒකක, ප්‍රජාමාර්ග කඳවුරු, රජය හා ස්වේච්ඡා සමිති මැදිහත්ව ඉදි කෙරෙයි. ශ්‍රී ලංකාවට පිවිසෙන ප්‍රධාන මාර්ග කුනකි. හැටන් පාර, රත්නපුර පාර හා කුරුවිට පාර යනුවෙනි. ඒ පාරවල් දෙපස කළ යුතු අලුත්වැඩියා සිදුවෙයි. උද්වේග පසළොස්වක ලංකා විට හය මාසයක් රැකගනු, හල්පොත්තාවල රජමහා විහාරයේ කැන්පන් කර ඇති සමන් දෙව් රුව අවස්ථාවේලට හරහා විය පෙරහරකින් නාල්ලතන්තිය දක්වා වැඩමවයි. දෙව් රුව වැඩම වන විට මග දෙපස සැදී යීවන බැනීමක්හු සමන් දෙව් රුවට පුෂ්පලපහාර හා පවුරු දමීම සිටිතයි. නාල්ලතන්තියට සමන් දෙව් රුව වැඩම වූ පසු මධ්‍යම පළාත් සභාව පවිත්‍රාග කළ විශේෂ කුටියක නබා ඉතා ගෞරවයෙන් සමන් දෙව් රුව ශ්‍රී ලංකා පද්මය දක්වා පා ගමනින් වැඩම කරවයි.

ශ්‍රී ලංකා කඳු මුදුනේදී දොන් පිරිත් මැද සමන් දෙව් රුව වෙනම කුටියක දාමා තියමින් පැරණි පුද පූජා වාරිඟු ඉටු කරයි. උද්වේග පසළොස්වක පවත් පෙබරවාරි දක්වා ශ්‍රී ලංකා අවර දේශගුණය බෙහෙවින් සීතලය. වන්දනාකරුවන් උපරිමව ඇදී එන්නේ මාර්තු මස යොදන මැදින් පුර පසළොස්වකටයි.

එස්. කේ. ජයවර්ධන

"උද්වේග නිමාව සමත්වූයේ නිමාවට පත්වූ ශ්‍රී ලංකා වන්දනාවට යාම් සිදුවූයේ නැත. එයට හේතු කීපයකි. වෙසක් මාසයට පසු ශ්‍රී ලංකා අවරයේ හය මාසය පුරා දරුණු වර්ෂාවෙන් පීඩා විඳියි. පවත් ගත් වැස්සක් දින ගණනක් අල්ලා සිටියි. විදුලි කොටමින්, අකුණු ගසමින් මිදුමෙන් වැසී කන්දට යන එක පාරවල් නොඅපහෙන්න උසට වැසී වතුර පිරී පහළට ගලයි. අවාරයේ ශ්‍රී ලංකා අවරය පාරය. අකුණුවලට ගස්වල අකු සිඳු වැටී මාර්ග හරස් වෙයි. ගස් ගැලවී වැටෙයි. වනසත්තු එළියට වැසී. ඒ අතර එහි හැටපෙන්න කුළු අලි රංචුවක්ද වෙයි. එහි දිවියක් බහුලය. මැන කල ශ්‍රී ලංකා සාම මෙවනාය ඉදිරිපිට නිසා හා විදේශිකයන් අවාරයේ නතිව ගේ ශ්‍රී ලංකා නැගීම නිසා මේ හුදෙකලා බව මදක් අඩුවී ඇත. එහෙත් දේශීය වන්දනාකරුවන් අවාරයේ ශ්‍රී ලංකා නොයනි. උද්වේග පසළොස්වක යළි උදවීම සමග ශ්‍රී ලංකා වන්දනාවට පෙර සුදුකම ඇරඹෙයි. දිනපතකින් පිහිත් මාර්ගය දෙපස නාවනාලික කඩපිල් ඉදිකිරීමට බිම් කොටස් වෙන්දේසි කරයි. එහිදී බිම් කොටස්වල මිල ඉහළ අගයකට යයි. බිම් කොටස් ගත් අය මාර්ග දෙපස කඩපිල් සඳහා සුදුකම විම දක්නට ලැබෙයි. අවාරය නිමාව සමග මාර්වෙල ගැලවී ගිය ගල්, ගල් පව් ප්‍රතිසංස්කරණය වෙයි. අවාරයේ වියනට කොට ඇති විදුලි එළිය හා ජලය යළි මාර්වෙලට ලබාදෙයි. මග දෙපස නවාතැන්, වැසිකිළි, කැසිකිළි සකස් වෙයි. නාවනාලික පොලිස් ඒකක, ප්‍රජාමාර්ග කඳවුරු, රජය හා ස්වේච්ඡා සමිති මැදිහත්ව ඉදි කෙරෙයි. ශ්‍රී ලංකාවට පිවිසෙන ප්‍රධාන මාර්ග කුනකි. හැටන් පාර, රත්නපුර පාර හා කුරුවිට පාර යනුවෙනි. ඒ පාරවල් දෙපස කළ යුතු අලුත්වැඩියා සිදුවෙයි. උද්වේග පසළොස්වක ලංකා විට හය මාසයක් රැකගනු, හල්පොත්තාවල රජමහා විහාරයේ කැන්පන් කර ඇති සමන් දෙව් රුව අවස්ථාවේලට හරහා විය පෙරහරකින් නාල්ලතන්තිය දක්වා වැඩමවයි. දෙව් රුව වැඩම වන විට මග දෙපස සැදී යීවන බැනීමක්හු සමන් දෙව් රුවට පුෂ්පලපහාර හා පවුරු දමීම සිටිතයි. නාල්ලතන්තියට සමන් දෙව් රුව වැඩම වූ පසු මධ්‍යම පළාත් සභාව පවිත්‍රාග කළ විශේෂ කුටියක නබා ඉතා ගෞරවයෙන් සමන් දෙව් රුව ශ්‍රී ලංකා පද්මය දක්වා පා ගමනින් වැඩම කරවයි. ශ්‍රී ලංකා කඳු මුදුනේදී දොන් පිරිත් මැද සමන් දෙව් රුව වෙනම කුටියක දාමා තියමින් පැරණි පුද පූජා වාරිඟු ඉටු කරයි. උද්වේග පසළොස්වක පවත් පෙබරවාරි දක්වා ශ්‍රී ලංකා අවර දේශගුණය බෙහෙවින් සීතලය. වන්දනාකරුවන් උපරිමව ඇදී එන්නේ මාර්තු මස යොදන මැදින් පුර පසළොස්වකටයි."

පෙනෙන මානසෙන් ඔබ්බට

ස වාසීන් වහන්සේලා මාලිගා වැනි පන්සල්වල වාසය කිරීමෙන්, සැල සෙසු සෑන වාසන නැතිවී තිබුණි උපදානයක් හේද? අල්ලේවිභවයටත් එවා හැඳුණේනම්? අනුමැතියෙන් මෙසේ ප්‍රශ්න කරන්නට පුළුවන්. අපි මේ කාරණය මුල දැනීම අනුව විමසා බලමු.

බුදු විද්‍යාගේ වැඩ වාසය කළ අවිභවනාදායක 54 කොට්ඨාස් වාසය වියදම් කර තැනුවත්. එතෙක් උන්වහන්සේ කිවදෙන කේතවනාචාර්ය කාරණය කරනසේ නැහැ. අවිභවනාදායකේ සිටි දේශනා කළ හැකි පුද්ගලයන් ඒ බව සඳහන් වන්නේ, "අනාට වෘත්තියක් ආරාමේ" ලෙසයි. අනාට වෘත්තියක් යනු "දේන" කුමරුගෙන් එම අලිය මිලට ගෙන බුදු විද්‍යාගේට සිදු අගන්වැඩ සිදුකලා.

තමන් පුරා කළට, තමන්ගේ නම පුත්‍රයන්වල ඇතුළත් කළාට අනෙවිසු සිදුකලාද අවිභවනාදායක තමන්ගේ කරගෙන සිටියේ නැහැ. බුදුරජාණන් වහන්සේවත් උන්වහන්සේගේ අනු දායකයා වූ අනෙවිසු සිදුකලාටත් මේ විහාරය අල්ලාගෙන සිටියේ නැහැ. අනෙවිසු සිදුකලා තමන් සතු අද අන් අයට දීම නිසාම සිය අන්තිම කාලයේදී වනයෙන් දුර්වල වුණ. එසේ සිටියදීවත් දුන් දේවල් ගැන උපදානයක් ඇතිකර ගත්තේ නැහැ. එහි ප්‍රතිඵලය වූයේ නෙරහිත් විභූ මහා දිව්‍ය රාජයාගේ උල්පත්තිය ලැබීමයි.

මහා මහන්දියයක සිටියත් එයට ලොල් නොවී සරලව ජීවත් වන්නට පුළුවන්. බුදු සීමියන් වහන්සේ පුත්තලයාහි රත්නමාට අනුකම්පාව පිණිස මුක් කැබිමට වැඩ සිටියේ අම්බලමකයි. මහන්දියයක වුවත්, අම්බලමක වුවත් වෙතකත් කැසිව තිබුණ විමේ මානසිකත්වය ඇතිකර ගැනීම බුදුධි මාර්ගයයි. ගෙනෙනකුට අපි සුමේරුගෙන් වාසනායක යාමින් එය නැස්නම් බස් රටයක යාමින් කාමිනා ගෙයක් නම් බුදුධි මාර්ගය එයයි. අල්ලේවිභවය යනු මෙයයි. ලද දෙයින් සසඳු වීම කියන්නේද මෙයයි. මේ කුමරුගේ උපදානයක් ගොඩනැගෙන්නේ නැහැ. මේ නිසා හින්දුවත් වැඩ වාසය කරන

සත්සලේ දින පළල නොවෙයි වැදගත් වන්නේ. උන්වහන්සේලාගේ සිතුවලයි.

උපදානය නිසා - හටිය හටගන්නවා. ව්‍යාපාරය නෙවත් කරනා යාම අනු වූ විට මුතු කරන යාම උපදානය කරගත් කෙනෙකු බවට පත්වෙනවා. එයට ප්‍රතිඵලය වෙනකලෙක් ව්‍යාපාරයම අනු වී විට හැඳුණෙකු උල්පත්තියක් ලබනවා. ව්‍යානු සිටියත් උල්පත්තිය එහි ප්‍රතිඵලයක්. උපදානය නිසා හටිය හටගන්නේ එලෙසයි. දැව්ප කේන්ති ගන්නා දරුණු සුද්ගලයන් හැමදෙනාම ව්‍යානුයන් වන බව එයින් අදහස් වන්නේ නැහැ. මේ සත්ව ලෝකයේ අනන්ත උල්පත්තිය විටී සිංහල බව අර්ථයෙන් වහන්සේලා පෙන්වා දෙනවා. එමෙන්ම කෙළ ආභාවේ එක වැදුණේ බොහෝමයක් නිසාම ඇතිවූවා නොවන බවත් උන්වහන්සේලා පෙන්වා දෙනවා.

හටිය නිසා - එහිය (අපදීම) හටගන්නවා. එහිය නම් අපදීමයි. ව්‍යානු හටගනට පුදුසු ලෙස දේවියයම් උපදානය කරගෙන සිටිය නිසා ව්‍යානු උල්පත්තියක් ලැබුවා. හේතුවට අනුව එලෙසයි.

එහිය (අපදීම) නිසා - පරා මරණ ගොත දත් දෙමින්ගත් හටගන්නවා.

පරාමි නම් වයසට යාමයි. අපදුණේ නැත්නම් උස්සන නැති වී ඇය රැළි වැටී, ලෙඩ නැදී, අම්බාලෙහි අන්තට වෙත්මත් නැහැ. නොටින්නී මිය යන්නේ නැහැ. මිය යන්නේ නැත්නම් තමන්වත් අති අයවත් අනු, ගෝතය හමුකරගත් නැහැ.

කැරකිල්ල
අවිද්‍යාව - සංසාර - විඤ්ඤාණය - භාවිතය
පරා මරණ
සලායනක
යහස

වේදනා
අපදීම - හටිය - උපදානය - කණිහා
මේ "කැරකිල්ල" නෙවත් සංසාර චක්‍රය බරකයෙන් කෙළවර නොවන්නේ විද්‍යාව නොදන්නා නිසයි. සංසාරයක නොදන කරපුකු කළ නිසයි. අපදීම දුක් බවත්, දුකට හේතුව නම්නාව බවත්, දුක සඳහාම නැති කිරීම නිවන බවත්, නිවනට එක ආර්ය අත්පාර්ශ්ව මාර්ගය බවත් කේරුමි මියවීම සංසාර වක්‍රය නතර කරන්නට පුළුවන්. කැරකිල්ල අනෙකුත් කරන්නට පුළුවන්. දුක නැති කරන්නට පුළුවන්, පරම සත්‍යවැදී බුදු විද්‍යාගේ වහන්සේ පෙන්වා දුන් මග එයයි.

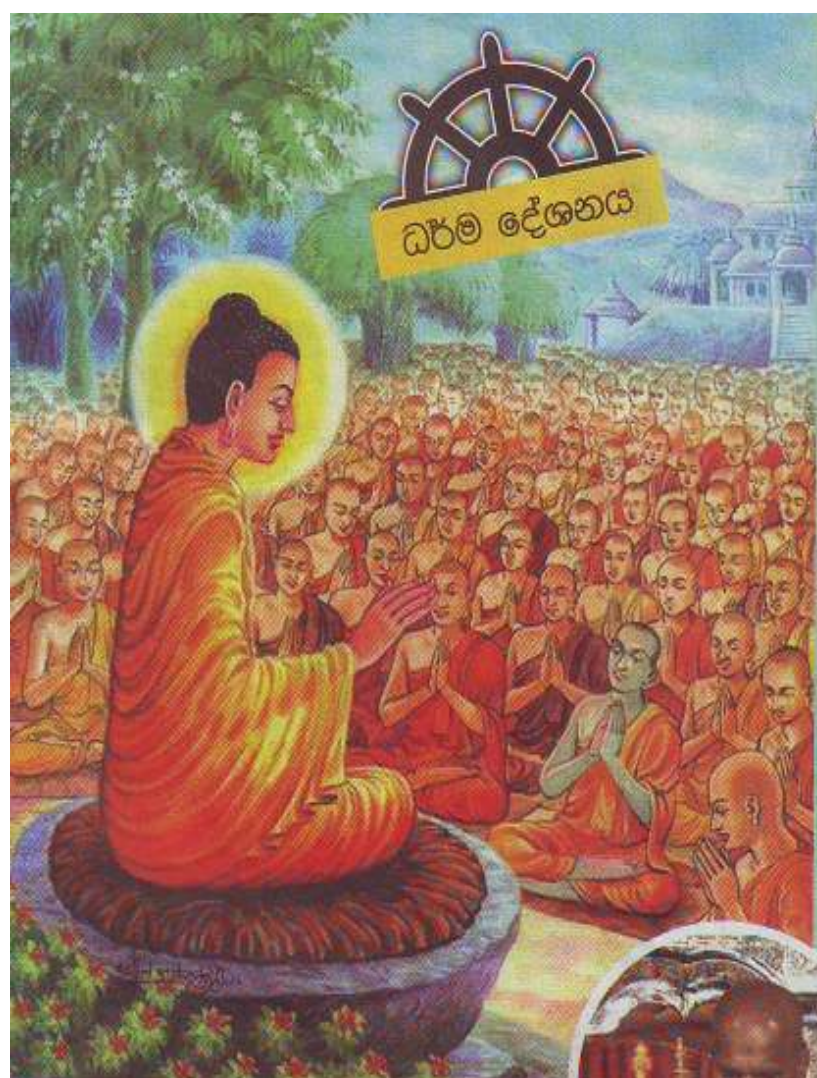
මීරුන් ධර්මසූත්‍රය

හික්ෂුචිකට මාලිගා වැනි පහසු වුවමනාද?

"තමාට පිහිට තමාමග. වෙන තවරෙක් තමාට පිහිට වේද? තමා මනාව පැළිණු කල-දුර්ලභ වූ පිහිටක් ලබන්නේය."

ධර්ම දේශනය

ව්‍යාපාරවන්ත පින්වත්නි,
 "ප්‍රාණභාන පරද්දමිමං... පරදාරැඤ්ච කාමභෙත්තං
 මුසං භෙසුඤ්ඤ උරුසං... සමීපත්ථලාපාති වාමභො
 අභිජ්ජාදාමෙච වසාපාදං... මේචජාදිට්ඨිඤ්ච මනසා"

අද උදව්ද පුත් සොහොන් දිනයයි. කාසනික වශයෙන් වැදගත් සිද්ධිමය යෙක් සිදු වී ඇති අද දිනයේ වඩාත්ම වැදගත් සිද්ධිමය වන්නේ සාමන්තේ අතරණිය මි ඡී මහාමෙව්ධිය යනෙහි අප ප්‍රසාදිත වැඩසටහනයි. මේ වටීතා භොගෝ දිනයේ අප දේශනා කිරීමට සිලාපොරොත්තු වන්නේ දස අක්කල් දැන භාදිකාගෙන ඒවායේ ඇති ආදීනව හදුනාගෙන එයින් වෙන්ව යමයන් දිවියක් ගත කරන මාර්ගය පහදා දීමටයි. සිත කට වර්තය යන මොදවත් සිදුවන අක්කල කව්ම දහයකි. කමයන් සිදුවන අක්කල කව්ම වන්නේ ප්‍රාණභාන, අදහ්තාදානය හා කාමමිසාචාරයයි. වචනමයන් සිදුවන වැද්දී කතරකි, එකම, මොරුකිම (මුසාමාද), කෙලාමකිම (පිටුකාවිචා), නොකැළපෙන හපුරු වචන කිම (සරුසාවිචා) හා වැඩකට නැති නිත් වචන කිම (සමීපත්ථලාප) යනුයේය. දැවී ලෝභය (අභිජ්ජා), කාරව (වසාපාද), වැද්දී වැටවීම (මේචජාදිට්ඨි) යන මේ අක්කල් තුන සිදුවන්නේ සිසිනි.

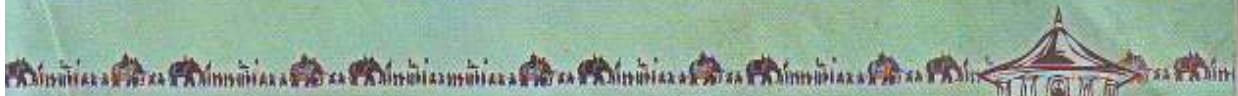

කයින් සිදුවන වැද්ද තුනකි. එනම් ප්‍රාණභාන, අදහ්තාදානය හා කාමමිසාචාරයයි. යම් කත්මයකුගේ ප්‍රාණය තොර කිරීම මහලයන් ජීවත්වීමේ අයිතිය නැති කිරීමකි. මෙලොව උපන් සෑම කත්මයකුටම ජීවත්වීමේ අයිතියක් මහලයන් උපසන් සමයේ මිමිවේ. එබැවින් මිනිසාට මෙන්න මියලු කත්මයකුටම ජීවත්වීමේ අයිතිය ඇත. එසේම කමන් මෙන්න අන් කතුන් ද සම ජීවිතයට අදාළය කරති. ජීව කරති. අන් අයගේ ජීවිතය තොර කිරීම ස්වභාවධර්මයට පටිභානිය. එය අසත්ථමයකි. අන් අයගේ ජීවිතය තොරකරන අය මරණින් පසු හපුරු හපුරු ගති පැවතුම් ඇති විවිධව පවතින වන්තා වූ සැලකෙන්නේ අපට වූ නිවෙසෙහි උපදිමි. පෙර කරන ලද කුසල කව්මයන් ඉපිමතු විමෙන් මිනිසන් බව ලබන්නේ නම් අපු ආයුෂ ඇතිව උපදිමි. මෙසේ මිනිසුන් අපු ආයුෂ ඇතිව ඉපදීමට හේතු වන්නේ ප්‍රාණභාන අක්කල කව්මය නිසාය. තමාට පසන් නැති අන් කතු මද ගැනීම ද ස්වභාවධර්මයට පටිභානිය. මෙලොව ජීවත් වන

දිසි අකුසලයෙන් මිදී මෙලොව තරලොව යහපත සලසා ගනිමු

දේශනාපොතේ - විහාරවිම දුක්ඛරීප මෙවිහාරික මහණිගා භාදිකො විහාරනිකො මෙවිහාරික භ්‍යාලාසනොති භොගෙව්ධියට්ඨානාමිසන් විහාරිකො චෙට්ඨා සපාමෙව්ධාමි විහාරිකොමි දුක්ඛි මහා විහාරික මි-ඤ්චිකිකා කාරික මහා චංඝ භාගාවේ අවච්චධි කාරික මහා චංඛිකා භාදිකුපති පුජ්‍ය වේ.බෙරුමේ මිී උපාමි, මිී දළදා මාලිගාමේ භාවිතාකර නොගන බ්‍රාහ්මණයන් විසින්ම

"සියල්ලේ දුටුවීමට හැකි මහින්, සියල්ලේ මරණයට වඩ මෙන්, ඒ සිසා පමේ උපමා කොට සිතා අපුත් නොකැඩිය යුතුය. නොකැඩිය යුතුය."

සෑම දෙනාම තමා උසස් සමාජයන්ට වූ මෙහිම තමාට හිමිවන්නා වූ වස්තුවට ආසා කරයි. පියා කරයි. එය තමාට අභිමතවීමට තමා සිසිලයන්ම කැමති නැත. එසේ වුව හොඳ ඇතිවන්නේ මහත් දුකකි. කොමසි. ඉවලදී නොදෙන්නෙකි. එබැවින් අප, අප සතු දේට වූය කරනවා මෙහිම අන් අය ද ඒ අයගේ වස්තුවට ධනාත්ම ආශා කරයි. පියා කරයි. එබැවින් අන් අයගේ වස්තුවට දෙල්ල නොකළ යුතුය. ආශා නොකළ යුතුය. යමෙක් අන්ගෙ වස්තුවට පැහැර ගන්නේ නම් ඔහු මරණින් ජිවු නැපුරු ගතිලැබුණු ඇති විවෘත පසිනා වන්නා වූ සැපයෙන්නාගේ වූ නිරයෙහි උපදිමි. පෙර කරන ලද කුසල කර්මයක් ඉස්මතු වීමෙන් මිනිසන් බව ලබන්නේ නම් වස්තු හිතව හෙවත් දුර්ධනව උපදිමි. මෙසේ මිනිසුන් දුර්ධනව ඉපදීමට හේතු වන්නේ අන්ගෙ දේ පැහැර පැනීමේ අකුසල කර්මයයි.

ආදා සමාජයකම මිනව සබඳතාවන්ගේ ප්‍රාථමික ලක්ෂණ ඇතිව වන්නේ පවුල වශයෙන් වගකාර කරන සමාජ සංස්ථාවෙහිය. ඒ අතර විවාහයට පිවිසීමෙන් පිරිසාර වටිනාකමකි. පෙරදීග රටවල විවාහයට විශේෂ පැනක් හිමිවන අතර අවිවාහක ජීවිතය පිළිකුලට ලක්කරයි. හිමිව සිටින්නේ නම් අතිවර්ධයකට විවාහ විය යුතුය යන්න ඒ සංස්කෘතියගේ පිළිගත් මතයකි. විවාහ නොවී සිටින්නේ නම් තපස් දිවියක් ගත කළ යුතුය. නොඑසේනම් පැවිදි විය යුතුය යන්න පිළිගනන ඇත. විවාහය කාල, දිග, දේශ, සංස්කෘති හා සාමගී අනුව විවිධාකාර වෙනස්කම්වලට ආස්තය වුවද සමස්ත සමාජය තුළම දක්නට ලැබෙන විශේෂ බැඳීමකි.

කාම ලෝකයන්හි ජීවත් වන සියලු දෙනාටම කාම සේවනයෙහි යෙදීම ජීව විද්‍යාත්මක අවශ්‍යතාවයකි. එමෙන්ම එය තමා තමන්ගේ වගකාර නොකුසල හෝ නමිත් අයත් වන සත්ව කොට්ඨාසයේ පැවැත්ම සඳහා ද හේතු වනු ඇත. සතුන් අතර කාම සේවනයෙහි ක්‍රමවත් බවක් හෙවත් වීඩීමක් බවක් නොමැත. එහෙත් උසස් මනසකින් යුතු මිනිසුන් අතර ලිංගික අවශ්‍යතාවන් සපුරා පැනීමේ දී වීඩීමක් බවක් හා ක්‍රමවත් බවක් ඇත. ඒ ඒ සමාජයේ හෝ හෝකු සම්ප්‍රදායන්ට අනුව ලිංගික වර්ගාවන් පැවැත්වීමේ දී සම්මත කරගත් සම්මුතියක් ඇත. කෙසේ වෙතත් මිනිස් සමාජයේ විවාහය යනු ලිංගික ජීවිතය සඳහා ලබාදෙන විඩීමක් ක්‍රමවේදයයි.

විවාහය ගනුවෙන් කරලව, අදහස් කරන්නේ ස්ත්‍රියක් හා පුරුෂයෙක් අතර ඇතිවන නිත්‍යානුකූල හා ආචාරශීලී ලිංගික සබඳතාවයි. මෙයින් ස්වභාවධර්මය අපේක්ෂා කරන්නේ සමාජ පැවැත්ම සඳහා දරුවන් ලැබීමයි. එය විවාහ ජීවිතයේ උපරිම සතුට

ලෙස විවාහකයින් සලකයි. ඒ අනුව බලන විට විවාහ ජීවිතයේ ප්‍රධාන අපේක්ෂාව වන්නේ දරුවන් ලැබීම බව ප්‍රකට වෙයි. එය සමාජයේ ප්‍රගතියට ද හේතු වෙයි.

විවාහයන් සමඟ ස්ත්‍රියන් පුරුෂයන් යන දෙදෙනාම තම ලිංගික ජීවිතය ඔවුනොවුන් අතර පමණක් සීමා කරගත යුතුය. එයට බුදු දහමෙන් සදාචර්යාවන් ද ලබා දෙන අතර එවැනි විවාහ ජීවිත අගය කළ අවස්ථා ද නකුලලිතා හා නකුලලිතා ගත කතා පුවත්කිත්ගෙන් පැහැදිලි වෙයි. එය කාමසමාජයාට දෙස අර්ථවත් කළ හැකිය.

එහෙත් කාම මිථ්‍යාවාදය බුදුදහමෙන් ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත. එය මහත් සමාජ විභවයට සම්පූර්ණයෙන් ලෙස හැසිරව ඇත. විවාහක ස්ත්‍රිය තම ස්වාමියා සිටිය දී වෙනත් පුරුෂයන් ප්‍රාර්ථනා කරමින් ඔවුන් සසුසස ගැමිත්, විවාහක පුරුෂයා තම ස්වාමී දියණිය සිටිය දී වෙනත් ස්ත්‍රීන් ප්‍රාර්ථනා කරමින් ඔවුන් සසුසස ගැමිත් කාම මිථ්‍යාවාදය ලෙස අර්ථවත් වේ. එය පවුල් ජීවිතයේ හැදුලු ඇති වෙමින් විවාහ දිවිය අසාර්ථක වීමට මෙන්ම පිරිහීමට ද හේතු වෙයි. මෙසේ මෙලොව කාමයේ වරදවා හැසිරෙන පුද්ගලයින් මරණින් මතු නැපුරු ගති පැවැත්ම ඇති විවෘත පසිනා වන්නා වූ සැපයෙන්නාගේ වූ නිරයෙහි උපදිමි. පෙර කරන ලද කුසල කර්මයක් ඉස්මතු වීමෙන් මිනිසන් බව ලබන්නේ නම් ලිංගිකවලින්ගේ මේ මේ අඩුපාඩු ඇතිව හෝ විවාහවීමට නොහැකි අයුරින් රෝගී තත්ත්වයන් ඇතිව උපදිමි. පිරිමින් ස්ත්‍රී හටයන් ලැබීම සඳහා ද හේතු වන්නේ කාම මිථ්‍යාවාදයේ හැසිරීමේ අකුසල කර්මයයි. අකල්හි ස්වාමියා හෝ හාර්යාව හැසිරීමට ද මෙම අකුසල කර්මය බලපායි. බොහෝ විට මෙසේ මිනිසුන් ලිංගිකවලින්ගේ මේ මේ අඩු පාඩු ඇතිවීමට, විවාහ වීමට නොහැකි අයුරින් රෝගී තත්ත්වයන් ඇතිව ඉපදීමට, අවලංගු වීමට හේතු වන්නේ කාමයේ වරදවා හැසිරීමේ අකුසල කර්මයේ විපක වශයෙනි.

විවාහයෙන් සිදුවන වැරදි තරමකි. එනම්, මොරුකීම (මුසාඩාද), කේලාමිකීම (පිසුනාවෘච්ච), නොනැඳහෙන නපුරු, වචන කීම (පරදාසාවාස) හා වැරදිකම හැසිරීම ගිස් වචන කීම (සම්පස්ථවෘච්ච) යනුවෙනි. යමෙක් අපිට වචන කරනවට අපි කැමති නැත. එමෙන්ම අන් අයද තමා වචන කරනවට කැමති නැත. මොරු කීමෙන් මිනිසුන් අතර අනුසාද ඇතිවීමට මෙන්ම ඔහුට හෝගියෙක් පිළිකුල් කිරීමට හේතු වේ. මොරු කියන අය සමාජයේ පිළිගන්නේ නැත. පිරිහීමට ලක් වෙයි. පෙර කැරැටි සම්පන්න වූ රහස් මොරුකීමේ හේතු

මේ පවුල සිට මෙම විවාහයක් සිදු වූයේ වඩාත් ඉහලින් මානව මුදල් මුදා හැරීමටය. එවන් පවුලකට මානව මුදල් මිලි මිලි අලෙවිය මුළු වශයෙන්ම ඉවත් කළ යුතුය.

නොවැනි පවුලක් සිටින සෑදි බලය නැති වී නිරවෙහි උපන් බව ලොවැඩසඟරාවේ මෙසේ සදහන්ව ඇත.

ලැදිම රජෙක් බොරු බස් කී විෂය	කයා
කැපිම රිද්දි බලයක් ඒ මිනිස්	කයා
සොළොබ පලාගෙන ගොස් වැටුණි තර	කයා
මෙලොව සතුනි අන් බොරුසීම තර	කයා

දස පාරමී සම්පුර්ණ කළ බෝසතයෙක් වනන්ගේ කිසිදු අන් කවන බොරුවක් කියා නොහැක. සම්පුර්ණත්වයට පත්ව උන්වහන්ගේ දෙකු ධර්මය අද දක්වා නොදවන් වීමට බලවත් වීමට ප්‍රබල සාධකයක් බවට පත්ව ඇත්තේ ඒ පාරමී ධර්මයන් කුළු ඇති වූ සත්‍යවැදී ගැණයයි. පන්ලොමී කීම ද වචනසෙන් සිදුවන බරපතල වරදකි. නොයිතු නොවැරදි වම් වම් දේ සවසා අන් අය හේද කිරීම නොවීමේ කරන කිරීම සහස් වරෝධී මෙත්ම සදාචාරවත් නොවන ක්‍රියාවකි. එයින් සිදුවන්නේ නිකර්මයේ දොසදෙනක් හෝ බොහෝ දොසකක් හේද බිත්තම ඒකිනොයා කෙරෙහි දැවෙනගෙන් කරනවෙන් කටයුතු කිරීමයි. මෙසේ සෝලොමී කියා අන් අය හේද බිත්තම කරන අය මිනිසන් බවක් උද නොක් වැටුණු උපද්‍රව අතර හිත පිරිවර ඇතිව හුදකලාව කටයුතු කිරීමට සිදුවෙයි. පන්ලොමී කියා බිහිකුන් දෙනමක් හේද කළ අයෙක් නිරවෙහි වැටුණු ඉසිදු දුක් විඳින අයුරු ලොවැඩසඟරාවේ මෙසේ සදහන් වෙයි.

විසුණු කියා සහ දෙනමක් වෙහස්	නොව
සැසුණු වනෙන් නිරවෙහි කල්පයක්	සිට
විසුණු කුණට තම වෙහෙව රිද	නැහැට
විසුණු බසක් නොකියවී අද පවත්	සිට

සියලු සත්වයන්ම ප්‍රිය වචන ඇසීමට කැමති වෙති. මව් හේදොරු ඇති කරන පුරුකල් සත්‍ය පවා මව් ප්‍රිය වචනයට අනුකූල වෙයි. කැමති වෙයි. සතුටු වෙයි. කන්දිවිසාල සාකච්ඡාවෙන් ද අපට කියා දෙන පණිවුඩය එයයි. සිත් සිත් කැනී ගතකොළ පවා ප්‍රිය වචනයට කැමති වෙයි. එය කුතුහල පර්යේෂණ කුළින් ද කනපුරු කරගෙන ඇත. අප ප්‍රිය හේදට අහස කරන්නේ වම් හේද එසේම අන් අයද ප්‍රිය හේදට අහස කරයි. එමෙන්ම අප අප්‍රිය වචනය අකමැති හේද අන් අයද අප්‍රිය වචනයට අකමැති වෙයි. ප්‍රිය වචන කතා කරන අයට සමාජිකයන් හේද කරයි. අයුරු කරයි. ප්‍රිය කරයි. අප්‍රිය වචන කතා කරන අයට සමාජිකයන් පිළිකෙළු කරයි. අයුරු නොකරයි. අප්‍රිය කරයි. පෙර එක් විසුටක් අප්‍රිය කපුරු වචන ඇසීම ක්‍රියා කිරීමේ ප්‍රතිඵල වශයෙන් නිරවෙහි දුක්විඳින අයුරු ලොවැඩසඟරාවේ පෙන්වා දෙන්නේ මෙසේය.

පෙර එක් මහසෙන් සහ ගණිමට බැන	පාපුරු
නිරවෙහි වැටී බිම සත්ව වැටෙන	තුරු
නොරදක් වීදී තම වෙහෙව සිට	කුටුරු
පවතට වසින් නොකියවී බස් නොසිය	කරු

හිස් වචන කතා කිරීම පුදු දහම අගය නොකරන්නකි. පුදු දහම අගය කරන්නේ අර්ථවත් වචන කතා කිරීමයි. වරක් බුදුරජාණන් වහන්සේ බිහිකුන් වහන්සේලා අමතමින් දේශනා කරන්නේ කතා කරනවානම් දැනුම් සත්‍යවන්නී නිකර්මය ලෙසත් එසේ කැනීනම් නිශ්චයවී සිටීම වඩාත් යහපත් බවයි. මිනිසුන් වශයෙන් උසස් මනසකින් උපන් අප කතා කළ යුත්තේ යහපත් දේවල්ය. මුසාවාදයෙන් පිපුණවැඩසෙන් හා පරුසාවාදයෙන් වෙන්වූ කාන ඇත්තේ අර්ථවත් වචනයන්ය. අර්ථගුණ හිස් දේවල් සීමෙන් නිකර්මය ගත වන්නේ වචනා කාලයයි. මිනිසන් බව ලැබීමේ දුරලකකම මව් දන්නවානම් කිසි විටෙක හිස් වචනයන්හි නිරත වී කාලය නිකර්මය ගත නොකරනු ඇත. එය අර්ථවත් දෙයක් සඳහා

නොදවනු නොඅනුමානය. හිස් වචන කතා කරමින් නිකර්මයේ කාලය ගත කරමින් අන් අයගේ දොස් නොයමින් කටයුතු කරන අය මරණින් මිසුම් ද මහත් දුකකින්ට ලක්වන අයුරු ලොවැඩසඟරාවේ මෙසේ සදහන් වෙයි.

කිවෙහි වැඩක් නැති බස් බොරු නිරා	ගැමි
මහත් කුටුරු දුක්විදා යළි අවෙන්	මොසි
කිවෙහි සැසි නොගනීති මනුෂ්‍ය බස්	සමි
නෙවන් සසර දුක් මෙම නොකියනොත්	සැමි

මනසින් හෙවත් සිහින් සිදුවන වැරදි අතර පළමුවැන්න වන්නේ දැඩි ලෝභයයි. එය අතිරික්තය යනුවෙන් හදුන්වයි. ලෝභී පුද්ගලයාගේ සිතෙහි දීමේ වේකතාවක් ඇති නොවේ. මනු උත්සාහවත් වන්නේ කම තවත් රැස් කිරීමටය. රැස් කිරීම යනු පාණ්ණාවයි. බහුට මැරෙන කෙත් කමෙන් අනාවන් ඉටු කර ගැනීමට නොකැනී වෙයි. අවසානයේ එවැනි අය මිය යන්නේ ද මෙලොව කාර්මිකයට නොපැමිණී අය ලෙසය. එවැනි අයට පරලොව නිකමී සැපසක්ද? ක්‍රෝධයේ නට ගැනීමට ද මුල් වන්නේ ලෝභයයි. එබැවින් අධික ලෝභය යනු පුද්ගලයා ආහසනවීම යොදු කරන්නක් බව මෙයින් මනාව පැහැදිලි වෙයි.

සිතෙහි ඇතිවන දේවන අක්‍රමය වන්නේ තරඟයි. ක්‍රෝධය යනුවෙන් ද අර්ථවත් වන්නේ එයයි. ධර්මයේ සදහන් වන්නේ ව්‍යාපාදය ලෙසය. බොහෝ විට අප තරඟ ගත්තේ අන් අයගේ වැරදිවලටය. වැරදි අනුන්ගේය. එහෙත් තරඟ අපේය. අනුන්ගේ වැරදිවලට කරන ගන්නා අප නිකැනීම මනසික වශයෙන් මෙන්ම ශාරීරික වශයෙන් පරිහානියට පත් වෙයි. වචනමානයේ බිහිවෙත් ව්‍යභව වන බව නොවන රෝගයන්ට හේතු කරන වී ඇත්තේ අසහනයයි. අන් අය නොඉවසන ස්වභාවය හෙවත් කරනවයි. එබැවින් ව්‍යාපාදය ද අපගේ පරිහානියට මීස යහපත සඳහා පවතින්නක් නොවන බව සිතෙහි තබාගෙන සෑම විටම මෙමග්‍රියෙන් කටයුතු කිරීමට උත්සාහ කළ යුතුය.

මිච්ච්චි යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ වැරදි වැටුණිමයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ සකරෙහි නිවැරදි දැක්මක් ඇදහීමක් නැතිනම්. එමෙන්ම උත්සාහයෙන් ධර්මය කෙරෙහිත්, මුඛය සංසරත්තය කෙරෙහිත් විශ්වාසයක් - ඇදහීමක් නැති නම්, කුතුරුවන් සකරෙහි සැදැහැති සිතුවිල්ලක් කිසිසේත් පහළ නොවේ. ශුද්ධවත් නැති පුද්ගලයා ධර්මය නොඅසයි. නොඅදහසයි. එබැවින් එවැනි අයගේ මෙලොව මෙන්ම පරලොව ද කිසිසේත් යහපත් නොවන බව පැහැදිලිය.

මේ දස අක්‍රමවලින් බැහැරව යහපත් දෙයෙහි අර්ථවත් දෙයෙහි යෙදෙමින් දිවි ගෙවන්නේ නම් එය දැනුම් දිවියක් බවට නිකැනීමක් පත් වෙයි. මෙලොව ද යහපත් වෙයි. දියුණු වෙයි. පරලොව ද යහපත් වෙයි. මව් සැමට මුමින් දංඤා ධාතුන් වහන්සේගේ සිහිට ලැබෙයි.

"සමත් මුලදී පමා වුවත් පසුව නොපමා වේද මහු වලාකුළින් සිකුන් වූ සඳක් මෙන් මේ ලෝකය බවටුවයි."

දේවාරකෂාව ලැබීමට කළ යුතු කෙටි ශාන්ති කර්මයක්

අනුරාධපුරයේ මහවෙළුනා උයනෙහි වැඩ සිටින දක්ෂිණ ශාඛා ශ්‍රී ඕනා බෝධීන් වහන්සේට කරන පූජාවක් ලෙස සලකන පොත්පොතක් ගත් බෝධීන් සමීපයේ මල්, සහන්, සුවඳ, පුවඳ, දුම්, කොඩි, පැන් ආදී වස්තූන් පුදා වැඳ ඇතුරයා ලවා දෙවියන්ට පින් දෙවා මහු බෝධීන් භාණ්ඩයේ හිඳුවා ගෙන ගෙන ගෙන ගෙන කරනු.

ශාන්ති වාහනය

නමෝ කස්ස භාවනෙන් පරමසෝ සමිමා සම්මුද්ධස්ස
යස්ස මුලේ නිසි:න්තෝව
සබ්බාථී වීරයා ආනා
පන්තෝ සබ්බන්දා:සුතං සන්තා
වන්දෙ තං බෝධී පාදපං.

සුභවිට්ඨිත වට්ඨනුරාධපුරේ
සද්දේවිත දක්ෂිණ සාඛනවා
සුභමීසවනමීඛර ශ්‍රීඕනිනා
ස්ස බෝධිමහං සමේමාමි වරං.

මේ ශ්‍රී ලංකා ද්වීපයේ අනුරාධපුර නගරයේ ඕනා මේඝ විනෝදයානගේ වැඩ සිටින දක්ෂිණ ශාඛා බෝධීන් වහන්සේට අදක් ගෙන සිටින්නා වූ කළ බැකඩාර දේවතාවුන් වහන්සේ අපගේ මේ බෝධි පුජාවේ පින් අනුමෝදන් වෙන්නවා. මේ පින් (ආර්ථි වූ) අප විසින් පිරිනමන සුදු පඳුරක් වශයෙන් පිළිගන්නා සේකවා. මෙදැන බලාගි කර බැකඩාර දේවතාවන්ගේ මනසින් මනසින් පින් දෙන්නා වූ බැකඩාර පිහිටි බලාගෙනගන්නා වන්නා වූ... නමැති මේ පින්වහාට පැමිණ දැක්කා වූ සියලු දුක් කරදර ක්‍රම වහන්සේගේ කේතනානාවයෙන් දුරු කර මොහුට ශාන්තිය උදාකරන සේකවා. මොහුගේ වැඩි දියුණුව සලසන සේකවා. මොහුට පිහිට වන සේකවා.

මහා වහන්සේගේ කරුණට මොහු සෙසු වයාහු කරන සේකවා. වැරැදි මහා බෝධීන් වහන්සේ ලක්විට වැරැදි කළ අවස්ථාවේ එහි පුදාගෙන ආරාධනාව කිරීම බෝධීන් වහන්සේට වැඩා වැඩා වූ බෝධීන් වහන්සේලා වන දුකුල පොට බෝධීන් වහන්සේගේ, පුළුඳුගේ බෝධීන් වහන්සේගේ, රුහුණු රට, කතරගම බෝධීන් වහන්සේගේ, මල් වැස්සා වෙහෙර බෝධීන් වහන්සේගේ, මහා ජල්ලික නම් ගමේ බෝධීන් වහන්සේගේ, පොළොන්නරුවේ බෝධීන් වහන්සේගේ, රුහුණු රට මාගම බෝධීන් වහන්සේගේ, මහියංගගම බෝධීන් වහන්සේගේ, බදුල්ලේ මුහුණගම බෝධීන් වහන්සේගේ, රුහුණු රට සිතුල්ලුවේ බෝධීන් වහන්සේගේ, වැලිගම වෙහෙර බෝධීන් වහන්සේගේ, මැදදෙගම බෝධීන් වහන්සේගේ, පුපුල්පිටියේ බෝධීන් වහන්සේගේ, වව්වරාම බෝධීන් වහන්සේගේ, රැස්වෙරුවේ බෝධීන් වහන්සේගේ, මිරිබා වෙහෙර බෝධීන් වහන්සේගේ, කහගල බෝධීන් වහන්සේගේ, තිවිස්ස මුනිමංගල බෝධීන් වහන්සේගේ, සදුන්තිරි වෙහෙර බෝධීන් වහන්සේගේ, පැහිරියේ බෝධීන් වහන්සේගේ, සඳුන්ගම බෝධීන් වහන්සේගේ, නන්දිමාලයේ බෝධීන් වහන්සේගේ, කොට්ටියාව ම බෝධීන් වහන්සේගේ, මාතලේ රුහුණු බෝධීන් වහන්සේගේ, වීල්වල බෝධීන් වහන්සේගේ, මල්වෙහෙර බෝධීන් වහන්සේගේ, බුන්තල හත්පෝරු වෙහෙර බෝධීන් වහන්සේගේ, වනවාස වෙහෙර බෝධීන් වහන්සේගේ, පරංගොට බෝධීන් වහන්සේගේ, ගණේගම බෝධීන් වහන්සේගේ, මායාරට වතුර බෝධීන් වහන්සේගේ, පැහිරියගම බෝධීන් වහන්සේගේ, මෙල්ලන්විල බෝධීන් වහන්සේගේ, වදුරුව බෝධීන් වහන්සේගේ, පුරවලල බෝධීන් වහන්සේගේ, නරියාවේ බෝධීන් වහන්සේගේ, ගාභුගුවේ බෝධීන් වහන්සේගේ, රහන් පල්ලවෙහෙර බෝධීන් වහන්සේගේ යන මේ බෝධීන් වහන්සේලාට අදක් ගෙන සිටින්නා වූ සියලු දෙවියෝ මේ බෝධි පුජාවේ පින් අනුමෝදන් වෙන්නවා. මේ පින් අප විසින් පිරිනමන සුදු පඳුරක් මෙන් පිළිගන්නවා. බෙවෙහන්සේලාට පින් දෙන්නා වූ... නමැති මේ පින්වහාට පැමිණ ඇත්තා වූ සියලු දුක් කරදර මඛවහන්සේලාගේ කේතනානාවයෙන් දුරු කර ශාන්තිය උදාකරන සේකවා. මොහුගේ ප්‍රාණය, ධනය, රැකියාව ආරක්ෂා කර දෙන සේකවා. මොහුගේ වැඩි දියුණුව සලසන සේකවා. මොහුට පිහිට වන සේකවා. ක්‍රමවහන්සේලාගේ කරුණට මොහු වෙහෙර ගොඩු කරන සේකවා.

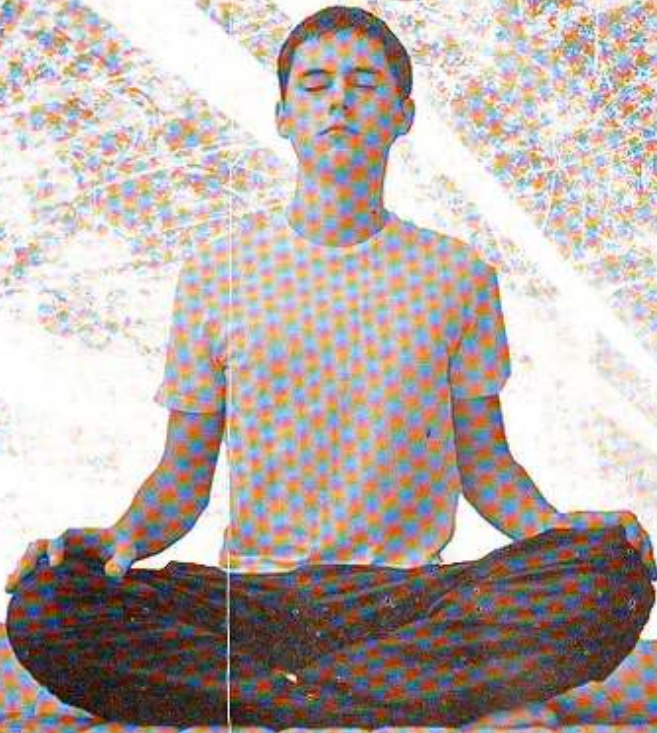
මේ ශ්‍රී ලංකාද්වීපයේ සම්මුද්ධ ශාන්තයා ආරක්ෂා කිරීමට වරම් ලබාගෙන සිටින්නා වූ ශ්‍රී විජයතු දිව්‍යරාජයාගේ වහන්සේද, කතරගම පුරවල අධිපති ස්කන්ධ කුමාර දිව්‍ය රාජයන් වහන්සේද, සමන්තකුටු පර්වතයේ සුමන දිව්‍ය රජයන් වහන්සේද, කැලණියුරයේ විභිෂණ දිව්‍ය රාජයන් වහන්සේද මේ පින් අනුමෝදන් වෙමින් ... නමැති මේ පින්වහා ආරක්ෂා කරන සේකවා.

වර්තමානේ වන්දනීය මහ ශාන්තියන්
පින් මුහුණ ලද 'බෝධි පුජාව' ගම් කෙරෙහි

වර්තමානේ හැසිරෙන දුකට දුකේවරකයෙහි නොහැසිරීමට දුකට, ධර්මයේ සැසිරෙන්නා මේලොට පරමාරාධි පුදාගනිමි සුවසේ වෙසේ.

රෝග සුවච්ඡිමට සමච්ඡා භාවභාවක්

මේ ලෝකයේ නිබන්ධන වටිනාම දෙය පිරිසිදු වාතයයි. අපගේ ජීවිතය සවිනිවිදා ගැනීමට අපට අත්‍යවශ්‍යම දෙය වාතයයි. ආහාර නැතිව සතියක් හෝ ඊටත් වැඩි දින ගතවන්න, වතුර නැතිව පැය ගණනක් ජීවත් වන්නට පුළුවන. එහෙත් පිරිසිදු වාතය නැතිව (හුස්ම නොගෙන) පැයකටත් ජීවත් විය හැකිද? පැයක් තියා පැය කාලක්වත් ජීවත්වීමට හුසුවුවන, ලෝකයේ විශිෂ්ටතම වටිනාම දෙය පිරිසිදු වාතය බව අපට පැහැදිලි වේ.

මෙලොව බිහිවූ කවුරුත් පළමුව කළේ පිරිසිදු වාතය උරා ගැනීමයි. කුමන වැඩක යෙදී සිටියත් අප ජීවත් වන කුරුම මේ හුස්ම ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය නොකඩවා සිදුකරමු. එය කඩ කළ දිනට අපගේ ජීවිතය සිදුවේ.

ලොවතුරා මුදු බඩ ලැබුවේ ද මෙම ජීව වායුව ගරියට ඇතුළුවීම යන පිටවීම දෙක නුවණින් බලා සිට ඒ අනුව ක්‍රියාකර ගත යුතුම මෙහෙය නිරීක්ෂණය, ආනායාන සහිත භාවනාව යනු එයයි.

අපට නොපෙනෙන බොහෝ රූප, දේව රූප, භූත රූප, රූපවාහිනී රූප මේ වායුවේ සවිසි. ඒවා අපට නොපෙනෙන්නේ එම රූප දැකීමට තරම් සියුම් ඇසක් අපට නැති නිසා මිස රූප නැති නිසා නොවේ.

එමෙන්ම අපට නොඇසෙන බොහෝ ශබ්ද තරංගත් මේ සුළඟේම ගමන් කරයි. විද්‍යාත්මක යන්ත්‍ර සූත්‍ර මගින් විසුරුවා හරිනු ලබන විවිධ ශබ්ද, විද්‍යුත් භාෂාවලින් ගුවන් විදුලි යන්ත්‍රයක පිහිටින අපට ඇසීමට පුළුවන. එම ශබ්ද සම්භක් නොව අප කතා කරන දේවල්ද මේ සුළඟට එකතු වේ. පිරිත් හඬ වැනි හොඳ යහපත් ශබ්ද මෙන්ම පරුෂ වචන, කුඹුණරූප, සමීපපුලාහාරී (ආහාව, කර හව වැඩිවන කතා) බොහෝ අහිතකර ශබ්දද මේ සුළගේ සාමෙහි.

එමෙන්ම යහපත් මෙහෙව්‍රී භාවනාදී හොඳ සිතුවිලි මෙන්ම, පාපුරු අපගේ අයහපත් තරක සිතුවිලිද මෙම සුළගේ සාමෙහි.

නපුරු මිනිසුන්ගේ ශ්‍රීවිත් පිටවෙන (නපුරු වචන) අහිතකර ශබ්ද තරංග සහිත වූ වැනි ඇතුළත් නපුරු සිතුවිලි, අහිතකර චිත්ත තරංග සහිත ව්‍යංග්‍ය ගරියට වැඩිපුර උරාගත් විට ඒ අහිතකර වූ වාතය ආශ්වාස කළ පුද්ගලයන්ගේද සිතුවිලි වඩ වඩාත් නොමගට යෙදේ. ඔවුන්ගේ සිත් තුළ රාග, දෝෂ, මෝහ වැනි වැඩියෙන් දියුණු වේ.

යහපත් සිතුවිලි (භාවනා) යහපත් ශබ්ද, බණ හඬ, පිරිත් හඬ සහ වෙනත් යහපත් වචන සහිත ශබ්ද තරංග සහිත වූ පිරිසිදු

"මෙවර මහින්දන් මැදු අලෙවිසඳු පවත්වන්න."

වාතය ලබා ගන්නා වූ අයගේ සිතුවිලි වඩ වඩාත් හොඳ වේ. රාග, දෝෂ, මෝහ කුහි වේ. යහපත උදාවේ.

නිතර තෙරුවන් වැදින පුදන දෙදරක සාමය දියුණුව ඇතිවන්නේ එම බෞද්ධ ශිවයේ වඩ වඩාත් හොඳ සිතුවිලි සහ යහපත් කරංග වැඩි වැඩියෙන් ඇති නිසාය. මේ මැඩක් අතීතය. ආත්ත පුදබිමක වැඩි වේලාවක් ගත කරන විට යහපත් උදාවන්නේ එබඳු පුජනීය භූමිවල මෙම යහපත් ශබ්ද කරංග සහ වින්ත කරංග වැඩිපුර ඇති නිසාය.

යහපත්, කුණුවත් සන්පුරුදයන්ගේ මුඛින් පිටවූ යහපත් ශබ්ද කරංග සහ (සාවනා) වින්ත කරංග මේ වූ පිරිසිදු අම්ලකර වාතය වැඩි ප්‍රමාණයක් ඔබගේ ශරීරයට ලබාගත හැකි නම් ඔබගේ යහපත් සන්පුරුදකම් වැඩි දියුණු කරගැනීමට පුළුවන. මේ භාවනා ක්‍රමය අන්තරා බලන්න.

ජෙටියෝවේ මීටරය කරකවන මඬ, මඬට වුවමනා කුඩන් වීදුලි ජෙටියෝ හඬ තෝරා ලබාගන්නා මෙන්, සියලු දේටම වඩා මනා බලයක් ඇති මනේ සිත කුළින් හොඳ අධීක්ෂණයක් ඇතිව බලවත් වින්ත අධීක්ෂණයෙන් යුතුව පිරිසිදු වාතාශ්‍රය ලැබෙන තැනක ඉඳහන මෙසේ සිතන්න.

භාවනා ක්‍රමය:

“මේ විශ්වයේ පවතින භාවනා සිතුවිලි ආදී යහපත් වින්ත කරංග සහිත වූද, බණ හඬ, පිරිත් හඬ වැනි යහපත් ශබ්ද කරංග සහිතකර වූද පිරිසිදු අම්ලකර වාතය මාගේ ශරීරයට ඇතුළු වේවා” යි සිතා හොඳින් හුස්ම ගන්න. තත්පර කීපයක් එම පිරිසිදු අම්ලකර වාතය පෙනහළු තුළ රඳවාගෙන “මම නියෝගී වෙමිවා” යි දෙකුන් වරක් සිතන්න. මාගේ සිරුරේ පවතින සියලු අහිතකර ශක්ති පිටවේවා යි සිතා හොඳින් හුස්ම පිට කරන්න මෙසේ වාර කීපයක්ම හොඳ පිරිසිදු වාතය ලබාගන්න.

දිනකට විනාඩි 5 ක් හෝ වැඩිම වුණොත් විනාඩි 10 ක් හෝ අඩුම ගණනේ වාර තුන හතරක් වත් මේ භාවනා ක්‍රමය අනුව පිරිසිදු වාතය ශරීරයට ලබාගන්නා මඬගේ ලේ ධාතුව වඩාත් පිරිසිදු වී මඬ නියෝගී කෙනෙක් වනවාට සිසිදු සැකයක් නැත. ලේ ධාතුව පිරිසිදු වී හතිය, මහන්සිය, ඇදුම ආදී බොහෝ රෝග සුව වේ.

පුස්තක සටහනට පුඩුම්ම ගිම්

බිය දුරුවීමට ආරක්ෂාවට මනා බලඇති ගාථාවක්

බුද්ධෝ නිලෝක සරණෝ - ධම්මෝ සුරියෝ තමෝනුදෝ
ධම්මෝ නිලෝක සරණෝ - ධම්මෝ සුරියෝ තමෝනුදෝ
සංඝෝ නිලෝක සරණෝ - සංඝෝ සුරියෝ තමෝනුදෝ
චච්ඡන්තං සරණං ඛේමං - තත්ථි මයහං හයංසදා (3 වරයි)

ගාථාවේ අරුත:

තුන් ලොවටම සරණයි	බුදු සමීඳුන්
තුන් ලොවටම නිරු වේ	බුදු සමීඳුන්
මුළු තුන් ලෝකෙම මෝ	හේ අඳුරින්
මීදුවේ - මාගේ සම්	බුදු සමීඳුන්
සද්ධර්මය තුන් ලොවටම	සරණයි
සදහම් නිරු මෝ	අඳුර නැසූ
තුන් ලොවටම එක පිහිටයි	සරණයි
ආර්ය සඟ - නිරු	අඳුර නැසූ
මම ඒ තෙරුවන	පිහිට ගම්
මම ඒ තෙරුවන	සරණ යම්
මට කිසි විටෙකත්	බියක් නැතේ
මට කිසිදා කිසි	බියක් නැතේ

මෙය දුටුගැනුණු මහරජතුමාද භාවිත කළ මහානුභාව සම්පන්න ඉපැරණි ගාථාවකි. කිසියම් හේතුවකින් බියට පත්වූ අයගේ බිය දුරු වීමට, හිටපු අත තබාගෙන මේ ගාථාව වැඩි වාර ගණනක් කියන්න. අල්ලට හත් වර පිරිත් කර මුහුණ පිසදා ගැනීමෙන්ද (තමාගේ) බිය දුරු වේ. ගමනක් යන විට සහ රාත්‍රී නින්දට පෙර කියන්න. සිතන්න. පිහිට ලැබේ.

“ආශාව නිසා ශෝකය හටගනී. බිය හට ගනී. ආශාවෙන් වෙන් වුවහට ශෝකයක් නැත. බියකුත් නැත.”

16 ගා

භයනිය, එය එසේමය. මේ කය රෝග ඇත්තෝම මේ කය දුබල බැවින් රෝගයනට බිජුයක් වැන්න. සියුම් සිවියෙන් වැසුණේය. ගෘහපතිය යමෙන් මේ කය පරිහරණය කරමින් මොහොතකදී නිරෝගී බවක් පිළිගන්නේ හෝ අපේක්ෂා කරන්නේ නම් ඒ බාල බව හැර අන් කුමක්ද? එහෙයින් මව් වසින් මෙසේ හිස්මිය යුතුයි. "මාගේ කය ගිලන් වූවින් සිත නම් ගිලන් නොවේ" යනුවෙනි.

තරාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ තේන දනව්වෙහි සුදු මාරගිරි නුවර සමීපයෙහි සෝසකලා නම් මහදෙයෙහි වැට වසයි. මේ අවස්ථාවෙහි නකුලපිතා නම් වූ ගෘහපතිය තෙමේ තරාගත බුදුරජාණන් වහන්සේට මෙසේ පවසයි. ගුණධර වැව්ගිරි පියාණන් කෙතකුගේ කාරුණික හඬ මෙම වැන්න මේසේ මඛටත් දුන්නේ. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ජයා ජීර්ණ වූයෙමි. වයසට ගොස් ඇත්තෙමි. මහල වූයෙමි. ජීවිතේ අවසන් කාලයට පැමිණ ඇත්තෙමි. ගිලන් වූ ශරීරයක් ඇත්තෙමි. නිතර ඇතිවන ලෙඩ රෝග ඇත්තෙක් වෙමි. මේ නිසා භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක වූ සිත සත්‍යාන ගික්ෂුන් වහන්සේලා නිතර දකින්නට අපහසුයි. ස්වාමීනී, යම් සේ බොහෝ කලක් හිත සුව පවතින දහමක් වේ නම් එවැනි දහමකින් මට අවවාද කරන්න. අනුගාසනා කරන්න.

මේ අවස්ථාවේදී මහා කාරුණික වූ තරාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ ඉහත සඳහන් කළ පාලි පාඨ පෙළ අනුව අවවාද කරති.

මෙම උකුම් අවවාදය අප සෑම කෙනෙකුටම එක සේ ගැළපෙයි. කය නිරෝගීව තබා ගැනීම අවශ්‍යය. එනමුත් පශ්චි (කද ගතිය), අපේ (වැගිරෙන ස්වභාවය), තේජෝ (උෂ්ණය) සහ වායෝ (සුළක) නම් වූ සතර මහා භූත ධර්මයන්ගෙන් නිර්මිත වූ මෙම කය දීර්ඛද, බිදීමද ලෙඩ දුක්වලට භාජනය වීමද උරුම කොට ඇත්තේය. සැබැවින්ම එම වෙනස්වීම්වලදී තමාගේ යයි සම්මුතියෙන් සිතූන් ශරීරය වුවද කමාවම පාලනයක් නැත්තේය. එබැවින් දීර්ඛ, ගිලන් බව, ඉදිරියේ මානසිකව ඇති වන සෝක, සන්තප, දුක්ඛ දෝමනස්සයන්ගෙන් බැහැරව ජීවිතය පවත්වා ගැනීම මානසික සැකසිල්ලකි. යම් ආකාරයකින් එම මානසික ඒකාග්‍රතාවය කායික නිරෝගී භාවය පවත්වා ගැනීමට උපකාරයක්ද වනු ඇත. සතර වශයෙන්ම සම්මුතියට මේ ශරීරය මගේ යැයි පැවසුවද පරමාර්ථ ධර්මය අනුව තමාට අයත් නැත. අප විසින් සිදුකරන්නේ සෝද පිරිසිදු කොට, නැහවා, කඩා පොවා ඇදුමින් සරසා පවත්වා ගැනීමය. යම් දිනක මෙම ශරීරය මෙහි තබා විඤ්ඤාණය ඉවත්ව යනු ඇත. සිවිය යුතු මේ දින, ලෙඩ වෙත ශරීරය නියා ලෝබ, දෝස, මෝහ ආදී කෙලෙස් ව්‍යුරාගෙන දිලු සසර ගම්නෙහි තව තටත් දුක් විදීමට සැරසීම කුමන නම් අඤාන බවක්ද?

නකුලපිතා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද නමිස්සාර කොට

සනුට වූ සිතින් යුතුව සාවිජුත්ත මහරහතන් වහන්සේ වෙතටද පැමිණියේය. ගෘහපතියෙහි, නුමුගේ මුහුණ ප්‍රසන්නය, ඉන්ද්‍රියෝ පැහැපත්ය. පිරිසිදුය. ඔද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතින් දහැම් කතාවක් ඇසුවේදී භාවිජුත්ත මහරහන් තෙරවු විමසූහ. "එසේය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දහම් කතා නමැති අමාවෙන් අභියේක වූයෙමි" යි නකුලපිතා සඳහන් කළේය. තමා භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසන ලද ප්‍රශ්නයක්, එම පැනයට භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ලැබුණු පිළිතුරත් නකුල පිතා සැවිජුත් මහ රහන් තෙරඤ්චන්ට පැවසීය. අනතුරුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැළ දහමෙහි අරුත පැහැදිලි කරන්නාදී නකුලපිතා විසින් සැවිජුත් මහරහන් තෙරඤ්චන්ගෙන් ඉල්ලීය. ඒ මෙසේය. කෙසේ ගිලන් වූ කය ඇත්තේත් ගිලන් වූ සිත ඇත්තේත් වේද කෙසේ නම් ගිලන් වූ කය ඇත්තේ නොගිලන් වූ සිත ඇත්තේ වේද? යනුවෙනි. සැවිජුත් මහරහතන් වහන්සේ සරුත් ගළපා දේශනා කරති.

රූපය මම මාගේ ලෙසින් තෘෂ්ණාවෙන් හෝ වැරදි වූ ආත්ම දෘෂ්ටියෙන් ඉල්ලාගෙන නොසිටියි, මේ නිසා මනුෂ්‍යයන් හෝ ඇයගේ රූපය ජරා හෙවත් දිරාගෙන යාම සහ ව්‍යාධිය හෙවත් ලෙඩ දුක්ට පත්වෙමින් වෙනස් වන විට ඔහුට හෝ ඇයට සෝක, පරිදේව, දුක්ඛ දෝමනස්ස උපායය ආදී දුක්ඛයෝ නුපදිති.

මේ ආකාරයෙන්ම වේදනාව, සංඥාව, සංඛාර සහ විඤ්ඤාණය කෙරේ දැකින්නා හෙවත් ආර්ය ශ්‍රාවකයා දුක්ඛ වෙයි. හික්මෙයි, මම මාගේය කියා තණ්හා දෘෂ්ටියෙන් නොදල්ලා ගනියි, මේ නිසා වේදනා, සංඥ, සංඛාර සහ විඤ්ඤාණයේ වෙනස් වීමේදී හෝ අනා තත්ත්වයට පත්වීමේදී ඔහුට හෝ ඇයට සෝක පරිදේව (වැළපීම) දුක් දෙමිතස් උපායය (බිලවන් සිත් කැවුල) නුපදිති.

ගෘහපතියනී, මෙම ආකාරය නම් ගිලන් වූ කය ඇත්තේ නමුත් ගිලන් නොවූ සිත් ඇත්තේ වෙයි. සැවිජුත් මහරහතන් වහන්සේගේ පැහැදිලි කිරීමේ මෙම දේශනාව ශ්‍රවණය කළ නකුල පිතා ගෘහපතිය ගිලන් වූ කය ඇත්තේ වී නමුත් ගිලන් නොවූ සිත් ඇත්තේ මහත් ප්‍රසාදයට පත්විය.

මෙම උකුම් ධර්මය අවවාදය මව් සහ සෑම අපහසුට අපමණ වූ සහනය ගෙන දෙන්නකි. උපන් සත්වයාට ජරා, ව්‍යාධි මරණයෙන් වෙරීමක් හෝ ගැලවීමක් නැත. තව එකුය හෙවත් සසර ගම්නෙහි සිටීමා කෙක් මෙම ජරා ව්‍යාධි මරණයන්ට මුහුණ දීමට සිදුවනු ඇත. මෙම ජරා ස්වභාවය නුවණින් දකින්නට ඉහත සඳහන් දේශනාම මහත් උපකාරයක්. අප සියලු දෙනා මමය, මාගේය කියා සම්මුතියෙන් (ලෝක ව්‍යවහාරයෙන්) නමුත් තදුන්වන මෙම කය පාව ස්කන්ධයන්ගේ එකතුවකි. එනම් රූප, වේදනා, සඤ්ඤ, සංඛාර, විඤ්ඤාණ නම් වූ ස්කන්ධයනුයි. ඉහත පැහැදිලි කළ අයුරින් එක් එක් ස්කන්ධයක් මමය, මාගේය කියා තණ්හා, මද මා ආදී දෘෂ්ටියෙන් සිතින් උපාදනය හෙවත් ශ්‍රවණය කර ගැනීමේදී සිදුවන්නේ සෝක, පරිදේව, දුක්ඛ දෝමනස්සයන්ට

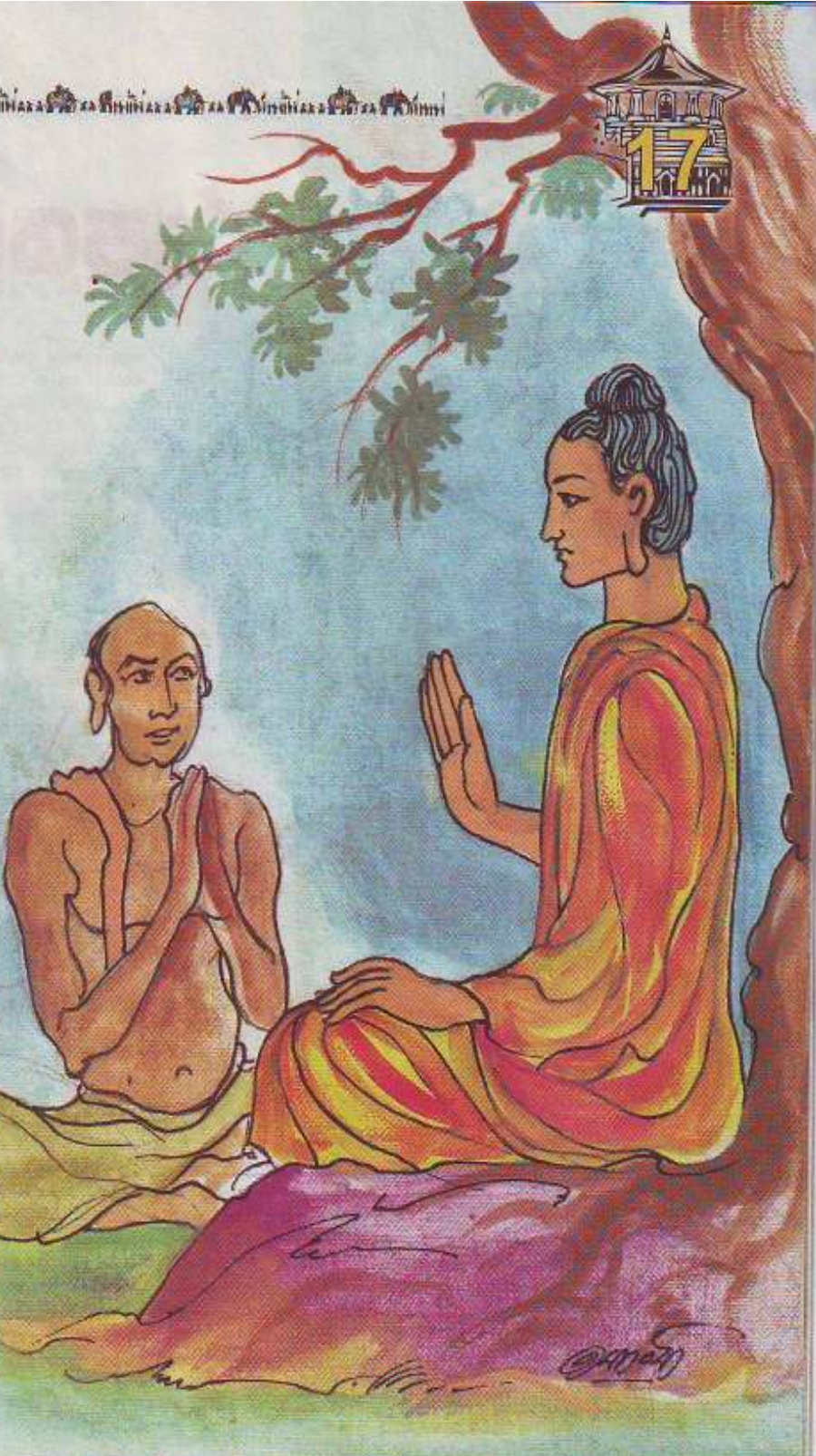
පත්වීම පමණකි. හේතුව නම් ඒ රූප ආදී ස්කන්ධයේ නිරුත්තර විපරිතාමි හෙවත් වෙනස් වීමකට භාජනය වන බැවිනි. පරාගන බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ උතුම් දහම් වදන් පෙළක් මෙහිදී සිහිපත් කරමි.

"නාහං ආනන්ද ඒකරූපමි සම්නුපස්සාහම් යත්ථාහි රත්තස්ස රූපස්ස විපරිතාමිකාරතා නාවන උප්පජ්ජේද්දං සෝක පට්ඨේව දුක්ඛ දෝමනස්ස පායාසා".

"ආනන්ද, කිසියම් රූපයක ඇලී, රාහාදී බැලීමක් ඇතිකර ගන්නේ නම් ඒ සිහිත් අල්ලා ගත් රූපය වෙනස් වන විට හෝ නැසෙන විට ඔහුට හෝ ඇයට සෝක, පට්ඨේව දුක් දෙමිනස් නුපදින්නේ යයි පැවසිය හැකි කිසිදු රූපයක් මෙම භව පැවැත්මෙහි මම නොදකිමි. මහා සුඤ්ඤත සුත්‍රය, ආර්ය ධර්මයෙහි පිහිටා දක්වේ ඉන්ද්‍රියන්හි මනා හික්මීමකින් යුතුව, යෝජිතයෝ මනසිකාරයෙන් යුතුව පඤ්ච උපාදානස්කන්ධයක් කෙරේ දකින්නට අපට හැකිවන්නේ නම් මේ උතුම් දහම අප සඳහාමය. ඒ මේ මොහොතේ වෙන්කට පුළුවනි. ඉදිරියේ වෙන්කට පුළුවනි.

අපත් ව්‍යාධියට පත්වේවි, වෙහෙත් ගැනීම සහ සුවපත් කරගැනීමත් ඇතිකර ගනිමු. එනමුත් ඒ සියලු දෑ කාලසාලිකය. එසේ දිරිම, ව්‍යාධි සහ වෙනස්වීමට පත්වන විට නොගිලන් වූ සිතක් ඇතිකර ගැනීම මෙලොව ජීවිතයට මෙන්ම මරණින් මතු අවස්ථාවටද සුවිදයකය. සිත ගිලන්වීම යනු සිහිත් මම, මගේ යන තෘෂ්ණාවය. එය සසරෙහි දුක්ඛිත පැවැත්මට හේතුවෙයි. ඉහත අනුශාසනා කළ සංයුක්ත නිකායේ බන්ද සංයුක්තයේ නකගුපිකු සුත්‍රයේ පරම වූ දහම් අවිවාදය මිඛ සහ අපටද උතුම් වතුරාරය සහාය ධර්ම අවබෝධය පිණිස වේවා! උතුම් නිවනින් නිර්මිත වේවා!

සුප්‍රසාද මිරිසිසේ ධර්මික ගමි

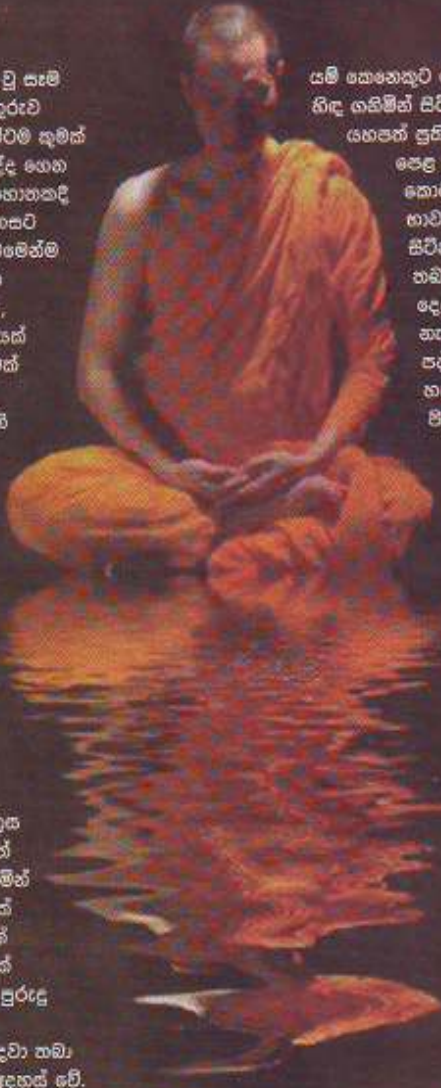

"යකඩයෙන් තැනුණ මිලුකඩ වීම් යකඩයමි නා දුමිලි. නුවණින් තොරව වසන තැනැත්තාගේ අකුසල් සිත්‍ර දුගතිඛට යවයි."

අප අවදි බවකින් යුතුව සිටින්නා වූ සෑම මොහොතකම අපගේ සිත තිරතරුව ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. හැම්විටම් කුමක් හෝ කිහිපිල්ලක් අපගේ මනස තුළ වැද්ද ගෙන සිටින අතර ඒ සෑම සිහිවිල්ලක්ම මොහොතකදී වෙනස් වී වෙනත් අලුත් සිහිවිල්ලක් මත පට ඇතුළු වීම් වුවද සිදුවීමට ඉඩ තිබේ. එමෙන්ම අප සිතැතිමේ යම් යම් දේ ගැන සිත මෙතෙක්වම හෙවත් කල්පනාවේ යෙදීම, යම්ත් සිහිත් සැලසුම් කිරීම, යම් සිද්ධියක් හෝ අවස්ථාවක් ගැන මානසිකව සතුවත් මැවීම, අනාගතයේ සිදුවීමට නියමිත දෙයක් ගැන යම් විභූතියක් සිත තුළ ඇති කර ගැනීම වැනි විවිධ මානසික ක්‍රියාවලීන්ට අවදිව සිටින සෑම මොහොතකදීම නිමැවීමට සිටීමට අපි පුරුදුව සිටිය යුතුය.

එහෙත් මෙසේ තිරන්තරව ඒ මේ අත දුවන සිත භීතකමින් දුමිතය කර යම් අරමුණක් ඔස්සේ යෙදවීමට හැකි වේ නම් ඉන් ලැබිය හැකි මහත් වූ ප්‍රයෝජන රැසක් ඇති බැව් අධිමානසික ක්ෂේත්‍රයේ පර්යේෂණ කළින් අනාවරණය වී තිබේ. තමාගේ මනස තමාට අවශ්‍ය පරිදි යම් සාලසීමාවක් තුළදී පාලනය කර, හසුරුවා ගැනීම භාවනාවක යෙදීම ලෙස හැඳින්වේ. ඇත්ත වශයෙන්ම කියතොත් භාවනාවකදී සිදුවන්නේ ඒ මේ අත දුවමින් සිත දුමිතය කර හික්මවා එක් අරමුණක් ඔස්සේ පමණක් යෙදවීම වේ. මෙය එක් දිනකින් හෝ දෙකකින් කළ හැකි දෙයක් නොව පියවරින් පියවරට ක්‍රමානුකූලව පුරුදු පුහුණු කළ යුත්තක් වේ.

යම් එක් අරමුණක් ඔස්සේ සිත රඳවා තබා ගැනීමට භාවනාවේ යෙදීම යන්තෙන් අදහස් වේ.

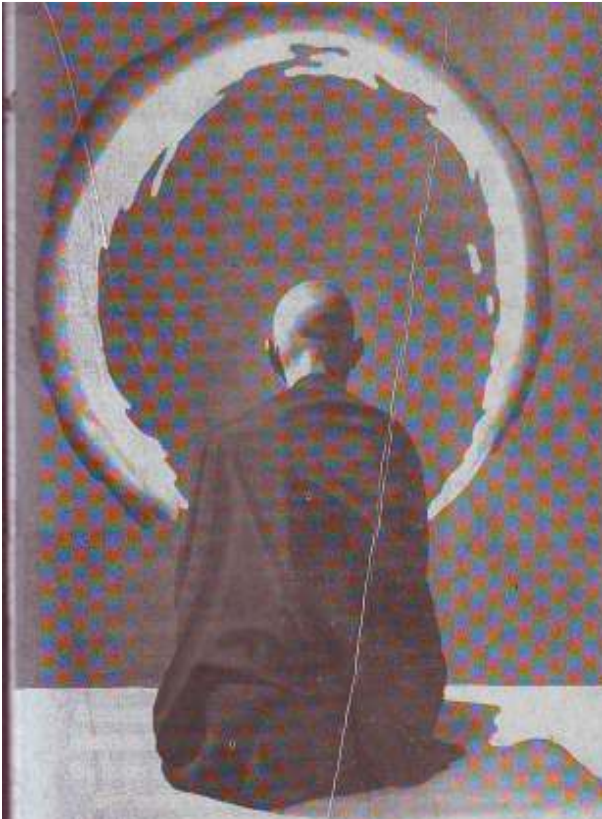

යම් කෙනෙකුට මෙය පුදුසු ඉරියව්වක වාඩි වී හෝ හිඳ ගනිමින් සිටියදී හෝ කළ හැකිය. එහෙත් වඩාත් යහපත් ප්‍රතිඵල ලබාගත හැකි වන්නේ කොඳු ඇට පෙළ සරල රේඛාවක පිහිටන පරිදි සෘජු කොට වාඩි වී සිටින ඉරියව්වක සිටීමත් භාවනාවේ යෙදීමෙනි. පිරිකොන්ද සෘජුව සිටින ලෙසත් දෙපා බිම ගැටෙන පරිදි තබා ගනිමින් පුටුවක වාඩිව වුවද එවැනි දෙයක් පුරුදු පුහුණු විය හැකිය. එසේත් නැතිනම් එරම්භීය ගොතා ගැනීම හෙවත් පද්මාසනයෙන් හෝ සිද්ධාසනය යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන යෝග ඉරියව්වකට පිවිසීමෙන් භාවනාවේ යෙදීමට හැකි

වේ. භාවනාව සඳහා උපයෝගී කරගන්නා ක්‍රම කිහිපයක් ඇත. බෞද්ධ භාවනා ක්‍රම අතර විශේෂ ඒවායක් ආනාපානසති භාවනාව, මෙහිලු භාවනාව සහ විදුර්ගනා භාවනාවට අයත් වේ. මේවා අතුරෙන් පහසුවෙන්ම පුරුදු පුහුණු කළ හැකි භාවනා ක්‍රමයක් මෙන්ම ආරම්භකයකු හට පහසුවෙන් කළ හැකි භාවනා ක්‍රමයක් නම් ආනාපානසති භාවනාව වේ. හික්කලංක කාන්ත ඵරම්භීය ගොතා හෝ වෙනත් පහසු ඉරියව්වක වාඩි වී ඇස් පියා තමාගේ හුස්ම ඉහළ සතල යෑම් ගැන සිත යොමු කිරීම ආනාපානසති භාවනාව නම් වේ. මෙය එක දිගට පවත්වා සිටියෙන් යුතුව පුරුදු පුහුණු කිරීමෙන් මහඟු ඵල අත්කර ගැනීමට හැකි වේ. සිත සමාධිතක කර ගැනීම පුහුණු වීම සඳහා මෙය ඉතා අගනා භාවනා ක්‍රමයක් ලෙස සැලකේ.

භාවනාව මගින් අවදි වන ගුප්ත ශක්තිය

"කිහිගරුකව සටයුතු කිරීම් හැම අතින්ම භීතකරය - ගඟේ පාතකය"

මෙහිදී භාවනාවල ඉතාමත් වටිනා එලු උදකර ගත හැකි භාවනා ක්‍රමයක් ලෙස සලකනු ලැබේ. මෙහිදී භාවනාවේදී තමාගෙන් ආරම්භ කොට පවුලේ අයටත්, නෑදෑ හිත මිතුරන්ටත්, අන් සියලුම දෙනාටත් ගතපතක්ම වේවා, නිදුක් වේවා, නිරෝගි වේවා යනුවෙන් මෙහිදී සහගත සිතිවිලි එක දිගට සිත තුළ උපදවා ගැනීම සිදුවේ. මේ අත්දැකීම් එක දිගට බොහෝ වේලාවක් මෙහිදී භාවනාව වහින්නාගේ සිත තුළ, හදවත තුළ අනුන් සෙරෙහි දැකා, කරුණාව, ආදරය හිරතුරුව වර්ධනය වීමද සිදුවේ. මෙය බොහෝ උසස් එලු අත්කර ගත හැකි භාවනා ක්‍රමයක් වේ.

විදුර්ශනා භාවනා ක්‍රම ප්‍රඥා කරගන්නා හිරතුරුව තමන් කරන සෑම දෙයක්ම පිළිබඳව මනා සිහිය පිහිටුවීම හෙවත් සිහියෙන් යුතුව

සියලු දේ ඉටු කිරීම පුරුදු පුහුණු කරයි. කුසේ ඉහළ පහළ ගැනීමේ සිට සෑම ක්‍රියාවක්ම මනා සිහියෙන් යුතුව ඉටු කිරීම විදුර්ශනා වැඩමේදී සිදුවේ. මෙය බොද්ධ භාවනා ක්‍රම අතරින් ශ්‍රේෂ්ඨතම භාවනා ක්‍රමය ලෙස සැලකේ. මෙම භාවනාව ප්‍රඥා කිරීමෙන් අධිමානසික ශක්තිය අවදි කරගත හැකි වන අතර සතරින් එතෙර වීම සඳහා මාර්ග එලු ලබාගැනීම පිණිසද බොද්ධයන් විසින් අනිවාර්යයෙන්ම පුරුදු පුහුණු කළ යුතු උතුම්ම භාවනා ක්‍රමය වන්නේ විදසුන් වැඩිමයි.

අද බටහිර රටවල විශේෂයෙන් ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය, චීනා ක්‍රිස්තියානිය, ජර්මනිය, ස්වීඩනය ආදියෙහි වෙසෙන්නවුන් බොහෝ දෙනෙක් විදුර්ශනා භාවනා ක්‍රම පුහුණු වීම පිණිස විශේෂ උත්සවයක් දක්වති. අධ්‍යයනය වන විටදී මාර්ගයට පිවිසිය හැකි කොවර්දීන ක්‍රමයක් ලෙස මෙම භාවනා ක්‍රමය විදේශිකයන් බොහෝ දෙනෙකුගේ පැති අවධානයට ලක්වී තිබේ.

ඒ හැරුණු විට අද බටහිර රටවල බෙහෙවින් ජනප්‍රිය වී ඇති වි. එම්. භාවනාව හෙවත් Transcendental Meditation ගැනද වචනයක් පැවසිය යුතු වේ. මෙහිදී සිදුවන්නේ 'හිටි' වැනි වචනයක් එක දිගට සිහිත් මැතිරීමයි. මෙය චිත්ත ඒකාග්‍රතාව ඇති කර ගත හැකි අතිශයින් ප්‍රයෝජනවත් වූ භාවනා ක්‍රමයක් ලෙස බටහිර වැසියන් විසින් සලකනු ලැබේ. මෙම භාවනාව ප්‍රඥා කිරීමෙන් මානසික ආතතිය හා අධි රුධිර පීඩනය ආදී ලෙස රෝග රාශියක් මුළුමනින්ම පුවපත් කර ගත හැකි බැව් විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ මගින් තහවුරු වී ඇත.

භාවනාව සඳහා නිමිත්තයක් වශයෙන් සාවර හෝ වත්තුවක් වුවද යොදා ගත හැකිය. තමාගේ දෙඅයේ මට්ටමින් මේසයක් මත වූ මල් පොකුරක්, දල්වන ලද ඉට්පත්දම් පැල්ලක් හෝ සුදු කඩදැසියක අඳින ලද කළු තීතක් හෝ ඒ සමාන වෙනත් ලක්ෂණක් වුවද මේ සඳහා යොදා ගත හැකි වේ.

අතුල මංචනායක

දුම්පානයෙන් වළකින හැටි

පහදු දෙන චිතකික අර්ධාන සූත්‍රය

අප බොහෝ පුද්ගලයන් විකන්සේ අවට මේ සඳර කෙළවර කරන්නා නිවන් මාර්ගය දේශනා කර දුන්නායේම අපේ අනාගත උත්පත්තීන් සැලවින්නර බන්ධන ආකාරය හැනද දේශනා කර ඇත. එසේම අප දනට මෙවන් මේ ලෝකික ජීවිතය යන මගට හරවා ගෙන නියෝගිම කිවන්වන ආකාරය හැනද උපදෙස් දී ඇත. පුද්ගලයන් විකන්සේ සූත්‍ර රැසක් මේ සම්බන්ධයෙන් වරින් වර දේශනා කර ඇති අතර මහා මංගල සූත්‍රය, සීතාලෝචනාද සූත්‍රය, වාගේග පඤ්ඤ සූත්‍රය එයින් මුල් තැනක් ගනී. ඊට අමතරව පුද්ගලයන් විකන්සේ දේශනා කර ඇති සූත්‍ර රැසක් මේ ලෝකික ජීවිතය යන මගට හරවා ගැනීමට උපයෝගී කරගත හැකි නමුත් ඒ සම්බන්ධයෙන් පැවිදි ගිහි දෙපක්ෂයෙහි දක්වන උනන්දුව ප්‍රමාණවත් නැත. මෙම ලිපියේ අරමුණ වන්නේ දුම්පානය නවතා ගැනීම සඳහා පුද්ගලයන් විකන්සේ දේශනා කර ඇති 'චිතකික අර්ධාන සූත්‍රය' යොදා ගත හැකි ආකාරය සාකච්ඡා කිරීමයි.

දුම්පානය ලෝක ජනගහනයටම බලපාන විශාල ප්‍රශ්නයකි. දුම්බිමේ හයානත කම වැඩිවන්නේ එය දුම් මොන්තන්ට මමණක් නොව අවට සිටින්නන්ටද බලපාන නිසාය. ලෝක ජනගහණ සංවිධානයේ තොරතුරුවලට අනුව වසරකට ලෝක ජනගහනයෙන් මිලියන 5 ක්

පමණ දුම්පානයෙන් හටගත් රෝගවලින් මිය යයි. ශ්‍රී ලංකාවේ දුම්පානය ආශ්‍රිත රෝග වලින් දිනකට 30 දෙනෙක් පමණ මිය යන බවත් වාර්තාවේ. පෙනහළු පිළිකාවලින් සියයට 90 ක්ම සිදුවන්නේ දුම්පානය නිසාය. එපමණක් නොව දෙමාපියන්ගේ සහ අසල්වැසිගේ දුම්පානය නිසා වසරකට ලංකාවේ කොමෝරු දරු උපන් 20000 ක් පමණ සිදුවන බව වාර්තාවේ. පෙනහළු පිළිකාවලට අමතරව මුඛයේ සහ උගුළුව පිළිකා, ගලානාලය ආශාශය, සහ වකුගඩුව ආදී අවයවවලද පිළිකා සෑදීමට දුම්පානය බලපාන අතර සාමාන්‍යයෙන් රෝග 15 ක් පමණ දුම්පානය ආශ්‍රිතව ඇතිවේ. මීට අමතරව ලිංගික බෙලහිතතාවයටද දුම් බීම හේතුවක් වේ.

මෙම භයානක උවදුරින් ජනතාව බේවා ගැනීම රජය මෙන්ම ජනතාවගේද වගකීමකි. එසේම පුද්ගලිකව, දුම්බිම ඇතිබැඳි විවේචි, එම නිසා මෙයින් හැලවීම පහසු නැත. මොනෝ අයට අවශ්‍යතාවය තිබුණොත් හැලවීම සහසු වී නැත. දුම්පානයෙන් හැලවීම සඳහා පිවිට ක්‍රම යෝජනා වී ඇත. මුදු දහමේ සඳහන් අප පුද්ගලයන් විකන්සේ දේශනාකර ඇති චිතකික අර්ධාන සූත්‍රය ඇසුරෙන් මේ සඳහා ඉතාම සුදුසු ක්‍රියා මාර්ගයක් සඳහන හැකි බව මගේ හැඟීමයි. පළමුව චිතකික අර්ධාන සූත්‍රය කුමක්දැයි බලමු. පුද්ගලයන් විකන්සේ හැටිත්තුවර දේශනාවන්ගේද වැඩි වසන කාලයේ සාධනායෝගීව වැඩ වසන නිත්‍යව සමුහයක් අරභයා එමම දේශනාව දේශනා කරන ලදී. ධ්‍යාන වඩන නිත්‍යව සිතට එන කෙලෙස් මැටි පවත්වා සිත එකඟ කර ගැනීමට උපකාරී වන ක්‍රම 5 ක් මෙමගින් කියාදේ.

'චිතකික අර්ධාන සූත්‍රය' - වස්මුඛර් ජාතකය

ක්‍රම 5

- 1. අක්ෂර නිමිත්ත ක්‍රමය
- 2. හාදිනව නිමිත්ත ක්‍රමය
- 3. අසනි ක්‍රමය
- 4. විකක්ත සන්ධාන ක්‍රමය
- 5. අභිනිෂ්ඨමිත ක්‍රමය

1. අක්ෂර නිමිත්ත ක්‍රමය

තමාට ඉවත්කර ගතයුතු දේ සිතට එන විට එයට ප්‍රති විරුද්ධ දෙයක් කිරීම අක්ෂර නිමිත්ත ක්‍රමය වේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙම සුක්‍රයෙන් මේ සඳහා කදිම උදාහරණයක් දී ඇත. දෙ කාලයේ ඇති නවීන පුටුවල මෙන්, නොව පැරණි පුටුවල ඒවායේ ඇදී සවිකර ඇත්තේ වඩු වා විසින්ම සාද ගන්නා ලද ලී ඇණවලිනි. ඇණ දිරාපත් වූ විට අලුත් ඇණයක් සවි කිරීම සඳහා වඩු වා කරන්නේ අලුත් ඇණයක් එම දිරාපත් වූ ඇණයේ, කෙළවරට තබා මීටියකින් හැසිවය. එවිට සරණ ඇණය ඉවත් වී අලුත් ඇණය එම තැන ගනී. අනවශ්‍ය දේ ඉවත් කිරීමට අලුත් දෙයක් ඇතුල් කළ යුතුය.

2. හාදිනව නිමිත්ත ක්‍රමය

එල විපාක ගැන සිතීම හාදිනව ක්‍රමයයි. එම සිතිවිල්ල නිසා සිදුවන හානිය ගැන සිතීමයි.

3. අසනි ක්‍රමය

අසනි ක්‍රමය යනු නොසිතා සිටීමයි. සිතිවිල්ල ඇතිවූ විනාම එම සිතිවිල්ල සිතින් ඉවත්කර ගැනීමයි.

4. විකක්ත සන්ධාන ක්‍රමය

විකක්ත සන්ධාන ක්‍රමය යනු ඇතිවන සිතිවිල්ලේ සුල මූල සොයා යාමයි. නැතිනම් සිතිවිල්ල ඇතිවීමට හේතුව සොයා යාමයි. එම හේතුව සොයා හේතුව ඉවත් කිරීමයි.

5. අභිනිෂ්ඨමිත ක්‍රමය

අභිනිෂ්ඨමිත ක්‍රමය යනු ඇති වන සිතිවිල්ල පිටනයකට ලක්කිරීමෙන් එම සිතිවිල්ල ඉවත් කිරීමයි. සිතෙහි ඇතිවන කෙලෙස් ඉවත්කර ගැනීමට බුදුරජාණන් වහන්සේ උපදෙස් දී ඇති මෙම ක්‍රමය අපි පොදුවලින් ජීවිතයට හා සමාජයට බරපතළ ප්‍රශ්නයක් වී ඇති දුමිපානය මගහරවා ගැනීමට යොදා ගන්නේ කෙසේදැයි බලමු.

1. අක්ෂර නිමිත්ත ක්‍රමය මගින්

දුමි වැටියක් උරන්නට සිතූන විට දුමි වැටියක් නොදල්වා ඒ වෙනුවට වීකල්ප දෙයක් කිරීම මෙම ක්‍රමයයි. උදා වෙහෙයක් කැමටි පුරුදු වන්න. එවිට ඒ අවශ්‍යතාවය අහිමක වේ. ජාගම උරකරනයක් ඇත්නම් එහි ඇති මුඩාවකට යොමුවන්න. මෙය මග නොහැරීන් බස් නැවතුම්පොළේදීත් කළ හැක. කුඩා දරුවෙකු සිටින පියෙක් නම් දරුවා ලගට ගෙන සුරතල් කරන්න. අභය දෙමාපියන් සිටි නම් ඔවුන් ලගට යන්න. ඔවුන් ඉදිරියේ දුමි නොබන නිසා සිතිවිල්ල ඉවත්වේ. සබ අප්‍රසිද්ධ ස්ථානයක සිටි නම් ප්‍රසිද්ධ ස්ථානයකට යන්න. මෙම දිනවල ප්‍රසිද්ධ ස්ථානවල දුමිබීම තහනම් නිසා දුබ්බම් මිදීමට ඇති බිය නිසා සිතිවිල්ල ඉවත්වනු ඇත. එම අදහස දුමි වියදම්

වන මුදල් කැටයකට දන්න. මග නොවේ නම් ඔබ සිතට කැමැත්තෙන් නම් ඒ මුදල් අසල ඇති සිහන්තෙකුට දෙන්න. මේ අයුරින් ඔබට සිතට එන දුමි පානය කිරීමේ සිතිවිල්ලෙන් ඉවත් විය හැක.

2. හාදිනව නිමිත්ත ක්‍රමය මගින්

දුමි වැටියක් පානය කිරීමට අවශ්‍ය වූ විට දුමිපානය නිසා ඇතිවන එල විපාක නැතිනම් අතුරු එල ගැන සිතා දුමිපානය නොකර සිටීම හාදිනව ක්‍රමයයි. දුමිපානය නිසා වන මූලික හානි ගැන මුලදී සඳහන් කරන ලදී. දුමි වැටියකින් පිටවන දුමිබී රසායනික ද්‍රව්‍ය 500 ක් පමණ ඇත. මෙයින් 43 ක්ම පිළිකා කාරක වේ. බිලිකාවලට අමතරව රුධිර පිටනය වැඩිවීම, හෘදයාබාධ ඇතිවීම, මොළයට රුධිරය ගැලීම, බඩ වැලේ කුඩාල ඇතිවීම, අක්ඛ්‍ය රෝග ඇතිවීම හාදිනව 25 ක් පමණ දුමිපානය නිසා ඇතිවේ. තමන්ට වැළඳිය හැකි මෙම රෝග ගැනත් එම නිසා තිකරුණේ නම් ජීවිතය විනාශ වන පාකාරයක් ගැන සිතීමෙන් දුමිබීමේ ආශාව මැඩවන්නවා ගත හැකිය. එසේම දුමි බොන්නන් අසල සිටින අයටද තම දෑ දැවැන්ටද එයින් සිදුවන හානිය ගැන සිතිය හැකිය. දුමි බොන පියෙකුට නම් නම් දුමිබීම නිසා තම බිරිඳට ලැබෙන්නට සිටින දරුවා ගනීයා වීමට ඇති ප්‍රවණතාවය ගැන සිතා දුමිපානය නවතා ගත හැකිය. මුදල් තාක්තිය නිසා තමාට සහ තම පවුලට සිදුවන හානිවන හානිය ගැනත් සිතිය හැකිය. මේ අයුරින් දුමිබීම හාදිනව කිරීමෙන් දුමිබීම වළක්වා ගත හැකිය.

3. අසනි ක්‍රමය මගින්

දුමිබීමේ උපමහාවක් ආශාවක් ඇතිවූ විනාම ඒ ගැන නොසිතා සිටීම අසනි ක්‍රමයයි.

1. විකක්ත සන්ධාන ක්‍රමය

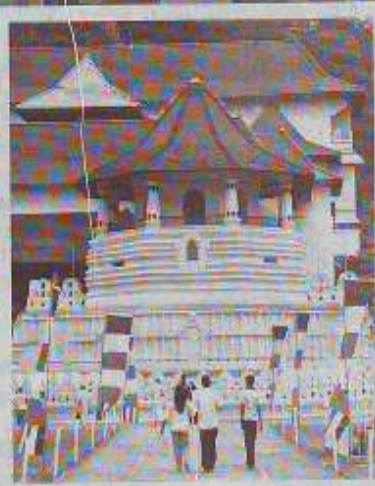
තමාගේ දුමිබීමේ ආරම්භය සොයා ගොස් එහි නිෂ්චල බව පෙන්වීම ගෙන දුමිබීම නවතා දුමිබීම මෙම ක්‍රමයයි. බොහෝ දෙනෙක් දුමිබීම ආරම්භ කරන්නේ නරක ආශ්‍රය නිසාය. ආමා කාලයේ දී දුමිබීම ආරම්භ කරන්නේ ක්‍රමාද දන් වැඩිබිටියෙකු බව ඇතවීමට හිතේ ඇතිවන මානසික තත්ත්වය නිසාය. තමා දන් වැඩිබිටියෙකු නිසා වැඩිහිටි බව මවා පාමට අවශ්‍ය නොවන බව සිතන්න. එම නිසා දන් දුමිබීමේ හේරුමක් නොමැති බව සිතීමෙන් දුමිබීම වළක්වා ගත හැකිය.

2. අභිනිෂ්ඨමිත ක්‍රමය මගින්

දුමි වැටියක් දල්වා ගැනීමට ආ සිතිවිල්ල යම් සිසි පිටනයකට ලක්කර එය අමතක කරදැමීම මෙම ක්‍රමයයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ සඳහා කදිම ක්‍රමයක් දේශනා කර ඇත. උඩු හතුව හා යටි හතුව එකට නදකර දිව අහිත් කල්ල නද කර පිටනයකට ලක් කිරීම මෙම ක්‍රමයයි. මෙවිට සිතට ආ සිතිවිල්ල අහිමක වේ. ඉහත විස්තරය දක්වූයේ බුදුරජාණන් වහන්සේ විකක්ත සන්ධාන සුක්‍රයෙන් කෙලෙස් සිතිවිලි සිතට ආ විට ඒවා මැඩ පවත්වන අයුරු හික්මුන් වහන්සේලාට දේශනා කළ අයුරින් මෙම ක්‍රමය උපයෝගී කර ගෙන අවටද දුමිපානය වළක්වා ගත හැකි ආකාරයයි.

සෙවලු ප්‍රියන්ත සේවණේ

මහනුවර ඓතිහාසික මහලු මඩුවේදී රටට කෙත පතා ත්‍රිපිටක සජ්ඣායනා පුණ්‍ය මහෝත්සවයක්

ප්‍රා ශ්‍රී ත්‍රිපිටකාගෙන සුත්‍ර ධර්ම දේශනා නිර්මල මුද්‍ර දහම ලෙස පෙරවැදී බෞද්ධයන් විසින් අතිපුජනීය සේ සලකා පැදැහැ සිතින් මහත් ගෞරවයෙන් එම ත්‍රිපිටකාගෙන ධර්මය සජ්ඣායනා කරවා ගැනීම, බුද්ධා භක්තියෙන් මුළුකය කිරීම හා එහි අන්තර්ගතය දැන හැදෑරීම, සෙත් ශාන්තිය හා ආශිර්වාදය ලබාගැනීම පුජනීය වාර්ෂික ධර්මයක් සේ සලකති. ශ්‍රී ලාංකික පෙරවැදී හික්කු පරපුර ශ්‍රී සුච්ඡද්ධ ත්‍රිපිටකාගෙන සුත්‍ර දේශනාවන් පුරකණිත කොට පෝෂණය කිරීමට මහත් සේ උත්සුක වූහ. මුඛ පාඨපරාගතව පවත්වාගෙන ආ මෙම ත්‍රිපිටක ධර්මය පුරම වරට ලෝකනාගරය කිරීමේ ගෞරවය භික්ෂවහුගේ ශ්‍රී ලාංකික මහ රහතන් වහන්සේලා වෙතය.

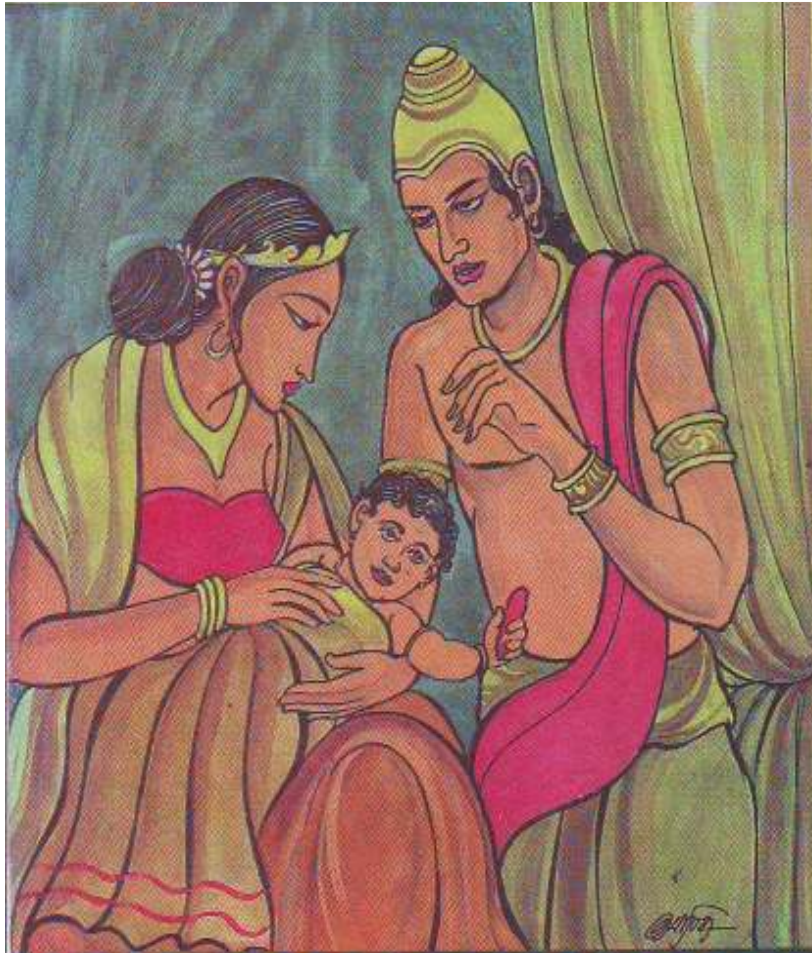
එසේ අබණ්ඩව පවත්වාගෙන එන්නා වූ සුච්ඡද්ධ පෙරවැදී බුද්ධගම මහත් සමීභාවනාවට පාත්‍ර වන්නා වූ මජ්ඣිම නිකායට අයත් මූලපණ්ණාසකයේ ඕමේමවග්ගයේ සුත්‍ර ධකක්, සමස්ත ලෝකධාසී බෞද්ධයන්ගේ මුදුන් මල්කඩ සේ පැලකෙන ශ්‍රී දළද මාලිගා පරිශ්‍රයේ ඓතිහාසික මහලු මඩුවේදී රටට, ජනතාවට හා අභිගරු ජනාධිපතිතුමන් ප්‍රමුඛ රජයට සෙත් ශාන්තිය ප්‍රාර්ථනා කොට, උගය ලෝකාර්ථ සිද්ධිය අපේක්ෂාවෙන් මහත් උත්කර්ෂවත් සේ පැවැත්වීමට කටයුතු සමීපාදනය වෙමින් පවතී.

මාන ඉතිහාසයේදී අතිපුජනීය ත්‍රිපිටක ධර්ම සුත්‍ර සජ්ඣායනා කිරීමේ උදර පුණ්‍ය කර්මය, තායිලන්තයේ ජන්මි ලාභය ලැබූ, ඇමෙරිකාවේ පදිංචි, ජාතනේතර බෞද්ධ ධර්මාලෝක පදනමේ අධ්‍යක්ෂිකා මුද්ධා බුද්ධි සම්මන්ත්‍ර වන්රමේ ඩික්ඛි මැනිනියගේ පුරණ අනුග්‍රහය හා ධන පවිත්‍රතාවය ඇතිව දහට දස මසරකට පමණ පෙරාතුව

අමිද්ව බුද්ධගයාවේදී වාර්ෂිකව බොහෝ පෙරවැදී බුද්ධගම පවතින රටවල මහ ගොරුන් වහන්සේලාගේ සහභාගිත්වයෙන් පවත්වාගෙන එනු ලබයි. ඒ අතර එතුමියගේ උදර සංකල්පයක් අනුව මෙම අගනා පුණ්‍ය කර්මය ශ්‍රී ලංකාවේදී පළමු වරට අනුරාධපුර රජය ශ්‍රී මහා බෝ සමිදුන් අභියසදී පැවැත්වුණු අතර වර්ෂ 2012 වැන්නෙන් සිට ජීවමාන බුද්ධරාණන් වහන්සේ හා සමකොට පැලකෙන ශ්‍රී දළද වහන්සේ වැඩ සිටින සංකඩගලපුර ශ්‍රී දළද මාලිගා පරිශ්‍රයේ ඓතිහාසික මහලු මඩුවේදී රටට ජනතාවට හා අභිගරු ජනාධිපතිතුමන් ප්‍රමුඛ රජයට සෙත් ශාන්තිය ප්‍රාර්ථනා කොට උගය ලෝකාර්ථ සිද්ධිය හා පෙරවැදී බුද්ධගමේ වර පැවැත්ම අපේක්ෂාවෙන් ත්‍රිපිටක සජ්ඣායනා පුණ්‍ය මහෝත්සවය වාර්ෂිකව පවත්වාගෙන එමින් පැවතිම ශ්‍රී ලාංකාදීපවාසීන්ගේ බුද්ධා භක්තිය හා බුද්ධාලම්භන ප්‍රීතිය මහා වර්ධනය කිරීමට හේතුවනවා නිසැකය.

මේවරන් මෙම පුජනීය පුණ්‍ය කර්මය, මහා විහාර මංගික, ඥාණමාලි මහා නිකායේ මල්වතු-අපතිරි උගය මහා විහාරයන්හි අතිපුජන මහානායක මාගිමිපාණන් වහන්සේලාගේ අවවාද, අනුශාසනා පවිදි, හික්කුන් වහන්සේලා එකසිය අට නමකගේ සමණ සහභාගිත්වයෙන් දෙසැම්බර් මස 19, 20, 21 යන දිනයන්හිදී ඓතිහාසික මහලු මඩුවේදී පැවැත්වීමට කටයුතු සමීපාදනය වීම ලෝක ශාසනික අභිවර්ධනයට මහත් ආශිර්වාදයක් වනු ඇත. ඒ සඳහා සියලු සාධුජනාන්තර සහභාගිත්වය අපේක්ෂා කෙරේ.

සේ. මහලකුමාර

උමිමග්ග ජාතකයෙන් හෙළිවන ප්‍රඥා පාරමිතාවේ මහිමය

මෙහි ලෝකාසීලක වූ ප්‍රඥාවට නිධාන වූ, අවිභක්ත වූ ගුණ ඇති අප සම්මා සම්මුද්‍රණයන් වහන්සේ සැරිසරනු වර අපිභවනාරාමයෙහි වැඩවසා කරන සමයෙහි තමන් වහන්සේගේ ප්‍රඥා පාරමිතාව මුල්කොට ගෙන වෙම ජාතකය ලේඛනා කොට වදාළ සේක. එදින දම්සනා මණ්ඩපයට රැස්ව සිටි හික්කුපු බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අනේකවිධ ගුණ හා ප්‍රඥා මහිමය පිළිබඳව කච්ඡා කරමින් සිටියහ. “ප්‍රඥාවෙන් අහ වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ ශිලාදී මහාගුණ ඇති සේක, සියලු ධර්මයන්හි පකළා වූ නුවණ ඇති සේක, සංතෘප්තිය බහුලව පවත්නා නුවණ ඇති සේක, සියලු ලෝකාමණ්ඩලයෙහි දිවෙන නුවණ ගති ඇති සේක, සියලු දැරුණකින් සේ සියල්ල විනිවිද ආකාරයෙන් දක්නා වූ නුවණ ගති ඇති සේක, බොහෝ තැණවත් යැයි කියාගත් කුට්ටනික ප්‍රාන්මණ, වේරසුදුසු ප්‍රාන්මණ ආදී ප්‍රාන්මණයන් පමණක් නොව ආශුලිමාලාදී වණ්ඩයන් ද, ආලවක ආදී යක්ෂයන් ද පැරදවූ සේක.” මේ ආදී වශයෙන් අනේකප්‍රකාර වූ බුදුගුණ හා ප්‍රඥා මහිමය වර්ණනා කරමින් නුත්ත. දම්සනා මණ්ඩපයට වැඩම කළ බුදුරජාණන් වහන්සේ තමන් වහන්සේ වැඩම කිරීමට පෙරාතුව සාකච්ඡා කරමින් සිටියේ සමර කාටුණ්ඩියාදී විවාරා හටයෙන් සැලකී සිටු පුර්ව ජන්මයෙහි පාරමී ධර්මයන් පුරණයේ දී ප්‍රඥා පාරමිතාව පිරා ආකාරය දක්වා, මිදුලු කුමර වෙහෙර රජුගේ රාජ්‍ය සමයෙහි සිදුවූ මෙම ජාතක කතාව ගෙනහැර දක්වා වදාළ සේක.

මිදුලු කුමර වෙහෙර රජුට අර්ථයෙන් ධර්මයෙන් අනුශාසනා කරන සේනකය, මුක්කුසය, කාවින්දය, දේවින්දය යන පණ්ඩිතවරු සතරදෙනෙක් වූහ. එකල්හි වෙහෙර රජු මෝසකාණන් වහන්සේ මවුකුස පිළිබඳ කර්තෘ දර්මයෙහි අලුසම මෙබඳු සිහිනයක් දුටුවේය. සතර පවුරු කොණ නාමි කල්කඳක් සේ ගිනිකඳු සතරක් පවුරෙහි උසට නැගෙමින් දිළිසෙමින් පැවසියේය. ඒ ගිනිකඳු මැද කඳෙහි මියෙකු කරමි ගිනිපුපුරක් නැගී එම මොහොතෙහි සතර කොණ පැවසී ගිනිකඳු සතරෙහි ආලෝකය මැවගෙන බඹලොව උසට ආලෝකය පතුරුවමින් දිලිසීමට යටත් ගත්තේය. බිම සෑම මාත්‍රයක්ම පෙහොත්තට පටන් ගත්තේය. සියලු දිවා මනුෂ්‍යයෝ ගදින් මලින් පුද පුජා කරමින් ගිනිදැල් ඇතුළේ ඇවිදීමට වූහ. එසේ ගිනිදැල් මැද ඇවිදින මවුන්ගේ රෝමකුසයකුද නොපිළිස්සිණ. වෙහෙර රජතුමා මේ සිහිනය දැක එරණ බිසින් නොනිදාම පහත් කළේය.

උදාසනම සේනකාදී පණ්ඩිතවරු ගෙන්වා රැ දුටු සීතයෙහි පලාපල විවූල කල්හි සේනක පණ්ඩිතයන්, දේවයන් වහන්ස, සිය නොවන්න, මේ මංගල සිහිනයෙන් බෙබුණට වැඩක්ම සිදුවන්නේය. අනෙක් පස්වන පණ්ඩිත කෙනෙක් උපදිනාහ. ඒ පණ්ඩිතයා සියලු දෙවි මිනිසුන්ට අසමානයෙකු වේ. එවිට රජු දැන් මහු කොහේදැයි විමසූ විට, සේනක පණ්ඩිතයා, අද මහු මවුකුස පිළිබිඳීම හෝ ඉපදීම සිදුවූ දවස යැයි සිහිනයෙහි අවටය ගෙනහැරපෑවේය. එදා පටන් රජතුමා ඒ වචනය සිහිපත් කොට සියලු මම්වලට දුකයන් පිටත් කර යවා මෙම පිළිබිඳ ගැනීම ගැන විමසිල්ලෙන් පසු විය.

ගෙබෝසනාණන් වහන්සේ රජු සිහිනය දුටු දා තවුසිනා දෙවිලොවින් එළුව, මිදුලු කුමර නැගෙනහිර යවමැලුමම සිරිවර්ධන නම් සිංහයන්ගේ ප්‍රිය ඇමිණිය වූ සුමනා නම් දේවින්ගේ කුස පිළිබිඳ ගත්ත. සුමනා දේවිය දස මසක් ඇවෑමෙන් පුතෙකු කෙනෙකුත් වැළඳුවාය. මෙය දුටු පත්දෙව් රජු කුමරා බිහිවෙන දින සඳුන් ගැටයක් අත්ලෙහි තබා ගනුහටනායට ගියේය. මහබෝසනාණන් ඒ සඳුන්ගැටය මිටින් ගත්තේය. මහබෝසනාණන් ඉපදෙන වේලෙහි මවට මද වශයෙන් හෝ පිලි වේදනාවක් ඇති නොවීය. මැණියන්, බෝසනාණන්ගේ අත සිටු සඳුන් ගැටය දැක පුත මේ කිමක්දැයි විමසූ විට, මැණියාහි මනෝමොහකැයි කීවේය. එසේ කියා සඳුන් ගැටය මව ලපතෙහි තබා, මෙම සඳුන් ගැටය රැගෙන කිසියම්

රෝගයකින් පෙළෙන හෙතෙකුට දෙනු මැනවි. මැණිගත් එය අසා සතුටු ව සිටිවඩින සිටිනාණන්ට ඒ බව දැන්වුවාය. ඒ සිටිනාණන්ට අවුරුදු හතක් මුළුල්ලේ සුව නොවන ඉපැරැණිවත් පැවතීණ. ඔහු මහත් සතුටට පත්ව මවුකුසින් මහොසවයක් අතින් ගෙන උසන් සැනෙන්නේ මව සමග කනා කළ මේ පුත් කුමාරයා මහත් ආනුභාව සමීපත්ත කුමාරයෙකායි සිතා ඒ සඳුන් ගැටිය මදක් ගලනා කලලෙහි ගල්වා ගත්තේය. ඒ හා සමග වසර සතක් පමණ පැවති ඉපැරැණි වහා සුව විය. සිටිනාණන් මහානුභාවසමීපත්ත මේ මොහොත ගැන සිතා බොහෝ සතුටුවූහ. මහබෝධිසාණන් මහොසවයක් අතින් ගෙන මවුකුසින් සිහිවූ වග නැමි නැනම ප්‍රසිද්ධ වන්නට විය. නොයෙක් රෝගයන්ගෙන් පීඩිත වූ මිනිසුන් ඒ බව අසා සිටිවඩින සිටිනාණන්ගේ නිවසට ගොස් මහොසවය ගල හා ලබා ගත් දිගට පානීය පිලියට මුහු කොට ඒ හැම දෙනාටම දුන් විට දිව්‍යමය මොහොතේ ගැල්වූවන්ගේ සියලු රෝගයන් දුරුවීය. සුව වූ රෝගීහු සිටිවඩින සිටිනාණන් කතු මේ මහොසවයෙහි ආනුභාව ගැන බොහෝ වර්ණනා කළහ. මහබෝධිසාණන්ට නම් තබන මංගල්ලයේ දී ඔහුට මහොසව යැයි නම් තැබූහ. එනමින් ඔහු මහොසව කුමාරයෙක් යැයි ප්‍රකට විය. නම පින්වත් කුමාරයෝ ඉටුදීමත් සමග මෙබඳු පුත්කුමාරවන් තවත් උසදින්නට ඇතැයි සිතා, සිටුවරයා තම සේවකයන් යවා ඒ හැම මවුන්ටම ආකරණ ආදීය කෘති කොට යවා මහත් මංගල්ලයක් කරවීය.

සන්හැවිවිදි වියට පත් කුමාරා ගණයන් පිළිමයක් සේ රූපත් විය. කෙළි සෙල්ලම් කිරීමේදී අනෙක් කුමාරවරුන් අවු පුළු ආදියෙන් මහත් වෙහෙසට පත්වේයි. එක දවසක් ක්‍රීඩා කරමින් සිටියදී කොකල් වැස්සක් ආද හැලීන. වැසි ආරම්භවීම මහබෝධිසාණන් දුටුමින් ගෙයකට වත් සේක. සෙසු කුමාරවරු පසුපස්සේ දුවන අතර පසබැටි ආද වැටී ලේ ගැලීම් ආදිය ඇති විය. මහබෝධිසාණන් ඉන් අනතුරුව එතැන ක්‍රීඩා කිරීම සඳහා වැසි වසින කල නොහෙමි සිටීමට ගෙයක් කරවීමට අදහස් කළේය. අනෙක් කුමාරවරුන් එකිනෙකාට මිසුරුමක් බැගින් ගෙන එන ලෙස දැන්වූහ. ඒ මසු දහස ගෙන බෝධිසත්වයන් වහන්සේ වටුවෙවකුට ඒ මසු දහස දී බිම සම කර කණු ගස්වා යන දික් කොට හෙළා ලීමට නියම කළේය. වටුවා එය මැන බෙදූ ආකාරය බෝධිසාණන්ට වීසි නොවීය. බෝධිසාණන් වහන්සේ යන ගෙන වියවකරම දෙවිපුත්‍රයා ලෙසින් යන තමන්ම එළා ඒ අනුව බෝධිසාණන් කිවු ආකාරයෙන්ම ගෙය පැදවීය. එම ගැලාවෙහි දුප්පතුන්ට වහන්නට කොටසක් විය. දුප්පත් ගැහැනුන්ට කිහිපී ගෙයක් ද විය. මහර බිමුණන් වාසය කරන කැනක් ද විය. ආගන්තුකයන් වසන පැන ආගන්තුක වෙළෙඳුන් බඩු තබන තැන ආදී වගයෙන් වෙන් කොට ඒ ගැලාවෙහි වෙත වෙතම ගොඩනගන ලදී. සියලු ස්ථානයන්ට පිටතින් දොරවල් තබන ලදී. එය සිතුවම් කොට එම ගැලාව සුදුරුම ගැලාව මෙන් අලංකාර කළේය. එක් අනෙකින් කෙළිමඩලක් ද, විනිශ්චය ගැලාවක් ද, ධර්මසභා මණ්ඩපයක් ද කරවූහ. සිය දවසකින් පස්පියුමින් සිහි පොකුණක් ද කරවීය. එය නන්දා නම් පොකුණ මෙන් විය. එහි නොයෙක් පලතුරු වර්ග වගා කොට නළුන් උසන මෙන් උසනක් කරවීය. මේ කරුණු නිසා ඔහු මහත් ප්‍රසිද්ධියට පත් විය.

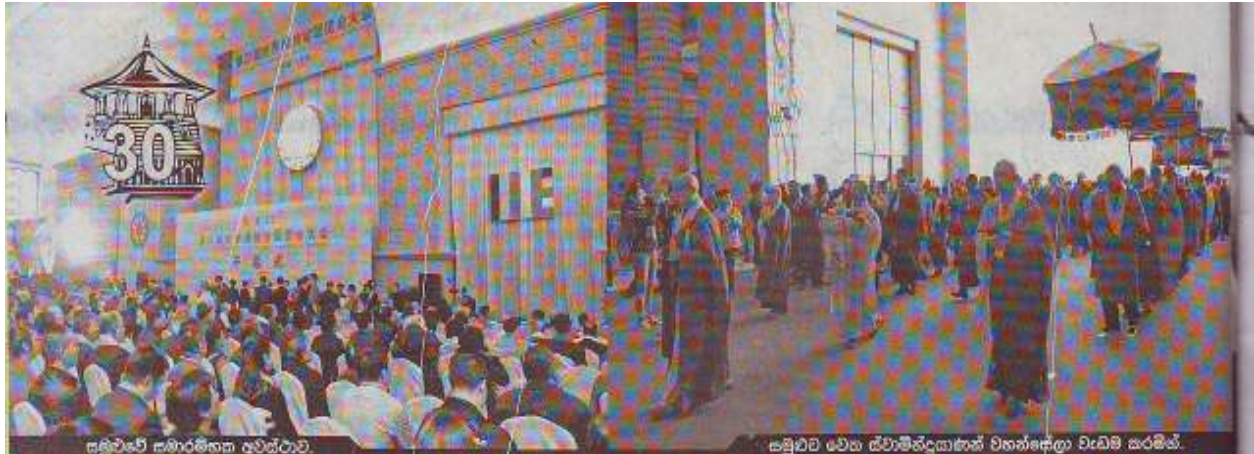
මෙසේ බෝසතුන් ඉපිද සත් වසරක් ගොවුණු කාල පණ්ඩිතවරුන් සතර දෙනා අභිබවා පස්වන පඩිවරයෙක් බිහිවන බවට පැවසූ ආකාරය රජුට සිහිපත් වී, ඇතුකීවරු සතර දෙනෙක් සතර දෙසට යවා එම පණ්ඩිතයා නොසා ගෙන එන ලෙස පිටත් කර තරින ලදී. ඉන් නැගෙනහිර දිශාවට ගිය අභිතභවරයා බෝධිසත්වයා විසින් කරවන ලද ගැලාව දැක, එය සව්වෙකු විසින් පවුද්දෙදැයි විමසූ විට, සන්හැවිවිදි විද්‍යේදී මහොසව කුමාරු කළ බව දැන රජුට එය දැන්වීය. රජතුමා

සේනකගෙන් නැගෙනහිර යටමැදුම් ගම සිටිවඩින සිටිනාණන්ගේ පුතු මහොසව නම් පඩිවරයා මෙබඳු හැලාවක්, පොකුණක්, උසනක් කරවූ බව දැන්වා එම පණ්ඩිතයා රාජ සභාවට ගෙන්වා ගනිමුදැයි විමසීය. එතෙක් ඔවුහු එමමණකින් පණ්ඩිත බව දැනගත නොහැකිවී සිටා එය වැළැක්වූහ.

රජතුමා මහොසවගේ පණ්ඩිතගම විමසීමට ප්‍රශ්න කීපයක් යොමු කරන ලදී. ඉන් පළමුවැන්න වන්නේ බෝධිසත්වයන් වහන්සේ කෙළිමඩලට ගමන් කරන වේලෙහි එක් උකුස්සෙක් මස් වැදැල්ලක් රැගෙන අතගේ යතු දැන අවට සිටි කුමාරවරු ඔහු පසු පස්සේ දිව ගොස් මස් වැදැල්ල ලබා ගැනීම සඳහා දැරූ උත්සාහය වැරදි වූ සැටින් අවසානයේ බෝධිසාණන් උකුස්සාගේ සෙවණැල්ල මැඩගෙන අත්ලෙන් අත්ලට ගසා මහ බෙදියක් ඇති කොට උකුස්සා බිටට පත් කොට මස් වැදැල්ල පහකට හෙලු සැටි දැන රජු ඔහු ගෙන්වා ගැනීමට උත්සාහ කළ නමුත්, සේනකාදී පණ්ඩිතවරු සතරදෙනා එය ද අල්ප දෙයක් බව දක්වා මහගරවන ලදී.

දෙපවතිර ගොන් ප්‍රශ්නයක් විසඳ අයුරු දැන එම අවස්ථාවෙහි ද පණ්ඩිතයා ගෙන්වා ගැනීමට උත්සාහ කළ නමුත් එය ද වළක්වන ලදී. තුන්වෙනුව දුප්පත් ස්ත්‍රීකයන්ගේ ගැටුණු පළඳුනාවක් සොරාගත් ආකාරය පිළිබඳ කළ විනිශ්චයක්, සතරවෙනුව සසු කවීන කපක් කපුවලින් තනා ගත් කුඩාදියක අබිතිය පිළිබඳව කළ විනිශ්චයක්, පස්වෙනුව පුහුණුපුහුණු අබිතිය විසඳ ආකාරයක්, සව්වෙනුව කාලගෝල ප්‍රශ්නය විසඳ අයුරුත්, සත්වෙනුව සත්දෙව් රජු විසින් ගෙනවිත් රජයක් පිළිබඳව කළ විසඳුමත්, අටවෙනුව කිහිටිදණ්ඩෙක අග මුල විමසූ ආකාරයත්, නවවෙනුව ගැහැනු හා පිරිමි නිස් දෙකකින් ගැහැනු හා පිරිමි බව විමසූ සැටින්, දසවෙනුව තභෙකු හා සැටින්තන යන සර්පයන් දෙදෙනාගේ ගැහැනු පිරිමි බව විසඳ ආකාරයත්, එකොළොස්වෙනුව හැලි කුකුළෙකු පිළිබඳ පැන විසඳ සැටින්, දොළොස්වෙනුව අටවත් මැණිකකට හුයක් (තුලක්) යෙදීමට සිදුර කොයාගත් ආකාරයත්, තුස්වෙනුව පැසිබන් පිසීම පිළිබඳව පැන විසඳ සැටින්, පසළොස්වෙනුව අස්තන් යවා වැලියොකින් පැන විමසූ අයුරුත්, රජුගේ මඟුල් නොහා පිළිබඳ පැන විසඳ සැටින්, යොළොස්වෙනුව පොකුණකින් තබන ප්‍රශ්නයක් විසඳ ආකාරයත් යන මේ සියලු ආකාරයෙන් පණ්ඩිතයන්ගේ දක්ෂතාවය මැනවින් හදුනාගෙන රාජසභාවට ගෙන්වා ගැනීමට සිතා යළිත් වරක් නැගෙනහිර යටමැදුම් ගමවැස්සන්ට පමිපන, අමෝක ආදී මලින් පිරුණු උසනක් සෑදා එවන්නැයි දන්වා ගැටු විට පණ්ඩිතයන් වහන්සේ මිනිසුන් කිහිපදෙනෙකු කැඳවා පෙර අවස්ථාවේ පොකුණ පිළිබඳ ප්‍රශ්නය විසඳ පරිද්දෙන්ම රජු කරා ගැටු විට පණ්ඩිතයන් ඒ ප්‍රශ්නය විසඳ ආකාරය මවුන්ගෙන් අසා පණ්ඩිතයන් ගෙන්වා ගනිමුදැයි සේනකගෙන් විමසා මහොසව පණ්ඩිතයන් වැලිකෙළියෙහි පටන් මොස ප්‍රශ්නාදී සියලු ප්‍රශ්න විසඳ ආකාරය මගේ සිත් ගන්නා ලදී. ඒවා විසඳ ආකාරය හුදෙක් බුදුසෙනෙකුන් ප්‍රශ්න විසඳ ආකාරයට සමානය. සේනකයා මෙබඳු පණ්ඩිතයෙක් නොවේ යැයි සිතූ රජතුමා, නමින්ම පිරිවර සමග මඟුල් අසු දෙදු රථයක නැගී පණ්ඩිතයන් කරා යන්නට පිටත් විය. එසේ යන අතරතුර දී එය වළක වැටී මඟුල් අසුගේ පස බිඳී ගියේය. රජතුමා ගමන නවතා යළි ක්‍රමවර මැණිකේයේය. එවිට අතරමග සිට එන වේදන රජතුමා දුටු සේනක පැඩිවරයා, යටමැදුම් ගමට ගියාදැයි රජුගෙන් විචාළේය. එසේය පණ්ඩිතයෙහි, පණ්ඩිතයන් හමුවීමට ගිය නමුත් ආපසු ආවේමි. මා විසින් එයා කියද්දින් මමතුමා ගිය නිසා මේ අනතුර සිදුවිය. ඉන් පසු දීනෙක ද යළිත් වරක් රජු සේනකගෙන් පණ්ඩිතයන් ගෙනොන්නට විමසූ විට මවතුමා නොහොස් මෙහෙවර කරන්නෙකු යවන්නැයි ඉල්ලා සිටියේය.

"සත්පුරුද්දයන්ගේ උපදෙස් අනුව වැඩ කරන්නෝ දුසුභූටට පත්වෙති - චුල්ලසෙට්ඨි සාතකය"

සමුළුවේ සමාරම්භක අවස්ථාව.

සමුළුව වෙත ස්වාමිත්වයෙන් වහන්සේලා වැඩිවී සරසිමි.

ලෝක බෞද්ධ මහා සමුළුව සාර්ථක ලෙස අවසන්

තරාතික ගෘහස්ථිත නායක අමාත්‍යවරයා ලොවපුරා සමීඛා සම්මුද්‍රවණයෙන් වහන්සේ විසින් වදාළ සුඛාසු දහසක් ශ්‍රී සද්ධර්මසංකල්පය අනුව යමින් බෞද්ධ ඉගැන්වීම් මනාව පිළිබද්ධව, ප්‍රචාරණය කිරීමත් මෙන්ම ලෝක බෞද්ධයන් අතර සහෝදරත්වයක්, සහජීවනයක් වඩා වර්ධනය කරගැනීම අරමුණු කරගනිමින් ලෝක බෞද්ධ මහා සම්මේලනයේ 27 වැනි මහා සමුළුව පසුගියදා විනයේ බමිච් නගරයේ, පිහිටි ලෝක ප්‍රධාන ඓතිහාසික ආගමික විහාරස්ථානයේ දී පසුගියදා අතිරක්ෂණයෙන් අයුරින් පැවැත්විණි.

ශ්‍රී ලංකාවට මහත් අභිමානයක් එක් කරලමින් මීට හැට හතර වසරකට පෙරාතුව විනයේ, වර්ෂ 1950 දී කොළඹදී ආචාර්ය ගුණපාල මලලසේකර මැතිතුමන්ගේ දායකත්වයෙන් ආරම්භ කරන ලද මෙම ලෝක බෞද්ධ මහා සම්මේලනය තුළින් යහසත් බෞද්ධ සමාජයක් ඇති කිරීම සඳහා මෑත දායකත්වයක් ලබාදෙන්නා සේම සමාජ, අධ්‍යාපන හා සංස්කෘතික ක්‍රියාකාරකම් කෙරෙහිද ප්‍රවෘත්තියක් ලබා දේ.

ලෝක සාමය සහ සඛේවනය වෙනුවෙන් විවිධ ජලදායී අයුරින් ක්‍රියා කිරීම අරමුණු කරගනිමින් හෙදිනක් තිස්සේ ලොව පුරා රටවල් 30 ක, බෞද්ධ නායක ස්ථානීන් වහන්සේලා මෙන්ම ගිණි පුඬු 600 ක පිරිසගේ සහභාගිත්වයෙන් පැවැති මෙම 27 වැනි මහා සමුළුව වාරය, විනයේ පැවැති ප්‍රථම අවස්ථාව විඳි විගන්වනවයි.

මෙවර සමුළුව සඳහා ශ්‍රී ලංකාව නියෝජනය කරමින් කොළඹ-හලාවත දේවස්ථානවල ප්‍රධාන සංඝනායක, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ කුල සභික, පැලියගොඩ විද්‍යාලයකර මහා පරිවේණිකවිද්‍යාඥ ආචාර්ය ආචාර්ය වැලඹිවිසානේ කුසලධම්ම නායක ස්වාමිත්වයන් වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයෙන් යුත් විගන් ජන පිරිසක්ද සහායාධී වූ අතර එහිදී ස්නාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමාගේ විශේෂ සහාය-සහ පැමිණිලියක්ද ඉදිරිපත් කෙරිණි.

අරමුදලින් පිරි අද ලෝකයේ පවතින හැටලකාරි තත්ත්වයන් වලක්වා ගැනීම සඳහා මීට සියවස් විසි පහකට පෙරාතුව

ලොවපුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් වදාළ ධර්මය එද මෙන්ම අදටත් වඩ වඩාත් උචිත බවත් සාමය, කරුණාව, මෙහෙය හා උභයනොට ගරු කිරීම මත පදනම්ව ලෝකයාට දේශනා කළ උතුම් ශ්‍රී සද්ධර්මසංකල්පය තුළින් ලෝක සාමයට මනා පිරිවහලක් සපයන බවත් ස්නාධිපතිතුමන් සිය පැමිණිලිය මඳින් පෙන්වා දී තිබිණි.

20,000 කට අධික වෙහෙර විහාරස්ථානයක් පිහිටි විනයේ, මිලියන 300 කට අධික බෞද්ධ චාලිමතුන් ජීවත් වන අතර, හික්කුන් වහන්සේලා ලක්ෂ 2 කටත් වඩා වැඩි සංඛ්‍යාවක් වැඩ වාසය කරති. මහත් හරු බුහුමන් පෙරදැව් වන සම්ප්‍රදායානුකූල ආගමික වත් පිළිවෙත්වලින් ඇඟවී මෙම සමුළුව තුළින් බෞද්ධ ප්‍රචාරණයක් වෙනුවෙන් මනා දායකත්වයක් දැක්වූවා සේම, සමුළුවේ ප්‍රාර්ථනත්වය වෙනුවෙන් සෑම දෙනෙකුගේම දායකත්වය කැපී පෙනුණි.

වින බෞද්ධ සංගමයේ සහායක අතිපුජ්‍ය පූජාන් ගීන් නායක ස්වාමිත්වයන් වහන්සේ මෙහිදී දෙනස් දක්වමින් ප්‍රකාශ කර සිටියේ, මෙවන් සමුළුවක් ප්‍රථම වරට විනයේ පැවැත්වීම තුළින් වින බෞද්ධයන් හා ලෝක බෞද්ධයන් අතර සහෝදරත්වයේ දැන් දීද කිරීම සඳහා කදිම අවස්ථාවක් උදාවූ බවයි.

හෙදිනක් පුරා පැවැති සමුළුවේ සමාජික උත්සව අවස්ථාව සතිපුහන් කරමින්, ශ්‍රී ලංකාව වෙනුවෙන් විගන් අනුශාසනාවක් සිදු කළ ශ්‍රී ලංකා ජන පිරිසේ ප්‍රධානී, අභිගොරවාහන ආචාර්ය වැලඹිවිසානේ කුසලධම්ම නායක ස්වාමිත්වයාගේ වහන්සේ පෙන්වා වදනේ, පෙරවාද, මහායාන, වජ්‍රයාන හා තන්ත්‍රයාන අදහන සාදනාවතුන් එකට එකරාමී කරගනිමින් මනා ගිණි පැවිදි සම්මන්ධයක් ඇති කරලීමට මෙම සම්මේලනයට හැකි වූවා සේම, එතුළින් එකම ගෘහස්ථිතයාගේ වහන්සේ නමකගේ ධර්මය ලොව පුරා ව්‍යාප්ත කරලීමට හැකියාව ලැබූ බවයි.

ස්නාධිපති මාධ්‍ය සම්බන්ධකරණ මුද්‍රාණ සංජීව

ලෝක බෞද්ධ සම්මේලන පිරිස සමූහ චාර්යවරයෙකුට පෙණි සිර අඟුර.

සම් භගවතුගේ සිත දිවා රා අදහේ අභිගොරවාහන ආචාර්ය වැලඹිවිසානේ කුසලධම්ම පුජ්‍යවරයා විද ප්‍රවෘත්තිය.

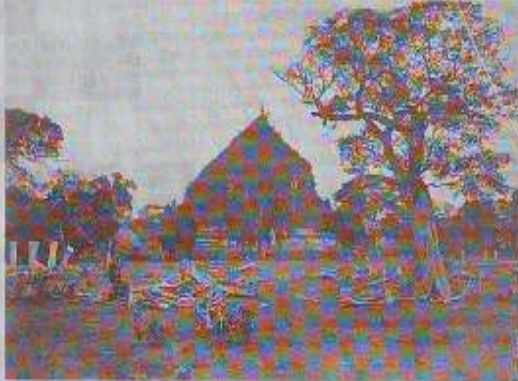

මෙම පුදබිම කුමක්දැයි නම්කර වටිනා තහායසක් හිමිකර ගන්න

මෙහි පහත දක්වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටි වටිනා පුද බිමක පැරණි ඡායාරූපයකි. එය කුමක්දැයි නම් කොට පිළිතුර පැවැත් පහත අලවා පහත සඳහන් ලිපිනයට එවන්න. එහි මෙහි නම හා ලිපිනයද සඳහන් කරන්න.

මෙහි පිළිතුර වටිය යුත්තේ, සංස්කාරක, දළදා වරාණ, දළදා මාලිගය, මාධ්‍ය ඒකකය, මහනුවර යන ලිපිනයටයි.

(හිටපුදී පිළිතුර එබඳු ළඟ පටුණකි වාසනාවන්තයාට දර්ශනය ශ්‍රී දළදා පෙරහර සහිත රාමු සරණ ශ්‍රද්ධ වටිනා කිළිණයක් පරිච්ඡාය කෙරේ. මෙම වටිනා සහනය පිරිනැමීම සඳහා අනුග්‍රහය දක්වන්නේ ප්‍රකට විද්‍යා දේශකයකු වන අනුර සී, පොර්ටා මහතා විසිනි. ඊතුමාගේ ආදරණීය මණ්ඩපය වන වාලුට මහිතරම මහත්මියට හා ද්‍රෝ වැසි සියලු දෙනාටම සෙස්සනා මෙම සහනය පිරිනැමේ.)

සහතික සහිතව පුදබිම විවරණයට මෙහිලාට පොදුකාරය බැඳී වාසනාවන්තයා

කමලා රාජපක්‍ෂ
85 වැනි,
ශ්‍රී රත්නසාග්‍ර මාවත,
කටුනායකොට්ටේ

(මෙහි තහායස ප්‍රධාන මාලිගා සඳහා සැලසුම්පත සමඟ ශ්‍රී දළදා මාලිගාවේ මාධ්‍ය විකේන්ද්‍ර ව්‍යාපෘති කාර්යාලය වෙත පැමිණෙන්න)

පසුගිය දශකයේ (කොමියුනිස්ට්) ප්‍රබන්ධයට අදාළ නිවැරදි පිළිතුරු මාර්ගවේය

75 වියට පත් අමුණුපුර පියරතන නාහිමිට සෙත් පනා පිත්තම් රැසක්

මහනුවර අස්මිටිය මහා විහාරයේ මහා සංඝ සභාවේ මහෝපාධ්‍ය, මාලාගමික ශ්‍රී ධම්මාලෝක පිරිවෙත් සංඝායාධිකාරී ශ්‍රී සම්මුද්ධ ආචාර්යවරයා ශ්‍රී සමාජ සේවාවේ සිටින මාලිගාවේ රාජකීය පණ්ඩිත අමුණුපුර පියරතන නාහිමිපාණන්ගේ හැඟුණු පස් වෙනි පත්වෙන්දේ පියරතන අස්මිටියේ පැවැත්වූ 6, 7 දිනවල ආරම්භ වූ වැඩසටහන් මාලාවක් අස්මිටිය විජයසුන්දරාරාමයේදී දැක්වූ සභාවේ සම්මතයට අනුව පැවැත්වේ.

ඉන්තරාජ්‍ය ශ්‍රී ධම්මසිද්ධි ශ්‍රී සරණංසර අස්මිටි මහාසංඝායන සංඝ පටුපවේ, සංඝ සභාවේ පෙරහේ සහිත මහෝපාධ්‍ය උඩවිටියේ ප්‍රමාණල නාහිමිගේ සිසයකු ලෙස 1954 දී සසුන් ගත වී 1962 දී අස්මිටි මහා විහාරයේදී වාග්‍යායන නාමයෙන් උපසම්පද ශිල්පයෙහි පිහිටු වූ අමුණුපුර පියරතන නාහිමියෝ අස්මිටි මහ වෙහෙර සන්නිද්‍රස්ථානය කරගෙන අධ්‍යයන වසරකට අධික කාලයක් සිත්තේ විවිද්‍යා ධර්මධර ධර්ම ආස්ත්‍රීය ලේඛකයකු, ධර්ම දේශකයකු, දහම් පාසල් හා පිරිවෙත් ධර්මාචාර්යවරයකු මෙන්ම සිංහල බෞද්ධයා, බුදුසරණ, දළදා වරාණ වැනි බෞද්ධ පුවත්පත්වල ධර්ම ආස්ත්‍රීය විකේතන දහස් ගණනක් ලියා ඇත. 'ප්‍රථම උද්‍යය', 'හිරිමානන්ද සුභය', 'ධර්ම දේශනා' මැදින් ඉන්ට සංස්කරණය කර ඇත. 6 වැනිද අහස් පිරිසකි, 7 වැනිද දහයකි.

කේ. මහේස්වරයාගේ

ශ්‍රී පාද වන්දනා සමය වෙනුවෙන් ආගමික වැඩසටහන් මාලාවක්

දෙසැම්බර් 6 වැනිදැයිත් උදව්න උදව්ත් පුර පාසලොස්වක පොරොදියන් ආරම්භ වන ශ්‍රී පාද වන්දනාව මුල් කරගෙන දෙසැම්බර් 6, 7 දිනවල පුද සදහන්වලින් නිමකරන ලද සදහන් පහත් පුජාවකින් හා අසුමන ඉරියක පුජාවකින් යුක්ත වූ ආගමික වැඩසටහනක් මෙවරත් 55 වැනි වතාවත් මහනුවර කටුනායක ලේඛි සිලෝන් ආරාමයේ පිහිටි මහෝපාධ්‍ය ධර්ම මාලිගයේ ප්‍රධානස්ථානයෙන් ශ්‍රී පාද විහාරස්ථානයේදී පැවැත්වේ. දෙසැම්බර් 4 වැනිද මහනුවරින් පිටත් වන ප්‍රධර්මා සිල් මාලිගයේ ප්‍රධාන සැදුනුවත් පිරිස 5 වැනිද ශ්‍රී පාද අවර්ධන ශාලාවේ 6 වැනිද උදේ පුද පුජාව, මහා සංඝරත්නය වෙත සිල් දහය, සිල් සමිදන් වන උවැසි පිරිස සඳහා උදේ සහ දවල් දහය පිරිනැමේ, 7 උදේ සම්මුද්ධ සහ අසුමන ප්‍රාථම පුජාව සහ නිරිපිළු පුද පුජාව, දවල් දහය පවත්වා උදව්ත් පොරොදු වැඩසටහන කොට කරයි.

'ධර්ම දහය සියලු දහයන්ට වඩා ලෝකයයි.'

උපදෙස් :

1. මෙය කිවැදිලි හා ඉතා සැකැදිලිව පුරවා නැපැල් බහක අලවා පහත සඳහන් ලිපිනයට එවිය යුතුය.
2. ප්‍රභේදිකා අංක 78 දායාවන ජයගොඩ සහ සමාගම, 112, පුජා පිඬු, මහින්ද විම මාවත, කොළඹ 10.
3. පිළිතුරු කාරකයන්ගේ අවසාන දිනය දෙසැම්බර් 20 වෙනිදා බව සලකන්න.
4. ජයග්‍රහණයින් තේරීමේ අවසන් තීරණය ප්‍රධාන සංස්කාරක සතුණි.
5. ප්‍රභේදිකාවේ අපැහැදිලි කැපකන් වේ නම් 071-3391013 අමතන්න.
6. කණායක සඳහා විමසීම් සඳහා 011 2695773 (සුසිල්) අමතන්න.

හරහට

1. දස සංයෝජනවලට අයත්ය.
3. සිඳුහන් කුමරුට නම් නැතිමට පැමිණි බුදුණන් අවදානයෙන් පෙන්වූයේ.
6. කිවන අවබෝධ කරගන්නට වන වචන රැස් කර ගත යුතුය.
7. අටලෝ දහමට අයත් වේ.
8. 'කඩුව' යන අරුත සේයේ.
9. සමර ගමන දිත් කරන්නේ මෙයයි.
10. මෙයට රජ කළ සිරිතිමත් රජතුමෙකි.
13. සමහර මෙම කාලයට සිරිපා කරුණා කරන්නට උනන්දු වෙති.
16. මිනිස් පලතුරයි.
17. අපගෙන් දිනවලට පත්සල් මෙම සුරදින් පිරී යයි.
18. මෙහිදුලු පිරිසිදු කරගැනීමට උපකාරී වේ.

පහළට

2. සියලු ක්‍රියාවන්ට මුල් වන්නේ මෙයයි.
4. එදා ඉන්දියාවේ අධ්‍යාපනක ලබාදීම සඳහා පැවති ඉහළම සරසවිය මේ නමින් නැදීන්වේ.
5. සිඳුහන් කවුසන්ට කළුබුදු ආචාර්යවරු කිඳෙනාගෙන් පෙන්වූයේ.
6. මෙහිදු අයට ජීවිතය සාර්වභා කරගැනීමේ ආදි ඉඩ කඩ ඉතා අල්පය.
7. සජන සැකැස්වලට අයත්ය.
11. සජන මොච්ඡනයන්ට අයත්ය.
12. බුදු දහමේ ඉතාදේවන සජන ආර්යාවන්ගෙන් කෙනෙකි.
13. බුදුන් වහන්සේ මහියංගනයට වැඩියේ මෙම පොතේ දීනය.
14. මහාමුග්ග මහා ජනපදවදිත් එකකි.
16. මෙය කිපුණු පසු කඩකින් දරුණු වෙති.

1	2	රා		3		4
				5		ක්
6					7	
			8			
9				10	11	හ
				12		13
14		15	වා		16	
17					18	

ප්‍රභේදිකා අංක 80 ජයග්‍රහණය කළ වාසනාවන්තයන්

- සුධර්මා සමරවීර, 577, පොල්වත්ත, හොහොනොඩොර, කලුතලේ.
- ඩේ. පී. ජයවර්ධන, ගඬුගොඩ පිහාර, ගඬුගොඩ.

අම්පිරිය ශ්‍රී ජෙම්සන් ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානයේ අභිනව බෝධි ප්‍රාකාරය සහ රත්වැට වීච්ඡා කෙරේ

අම්පිරිය ශ්‍රී ජෙම්සන් ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානයේ අභිනව බෝධි ප්‍රාකාරය සහිත රත්වැට ශ්‍රී ලංකා රාමනදකු නිකායේ මහානායක අභිනවනා පණ්ඩිත නාපාත, අම්පිරිය භාවිමිපාණන් විසින් පසුගියද වීච්ඡා කරනු ලැබූහ. එම වීච්ඡා කිරීමෙන් පසු පවත්වන ලද දහම් කළුවදී භාරතා මධ්‍යස්ථානයට, මධ්‍ය දිනයේ ශ්‍රී ලංකා රාමනදකු නිකායේ සංඝනායක ආචාර්ය අම්පිරියේ සිරිවිමල භාවිමිසේ අධිපතිවරයා සහිත ප්‍රසාද පුජාව මාහිමි වෙත පිළිගන්වන්නට වෙයි.

කඳුරට බෞද්ධ කාන්තා සංගමය 47 වේනි සංවත්සරය සමරයි

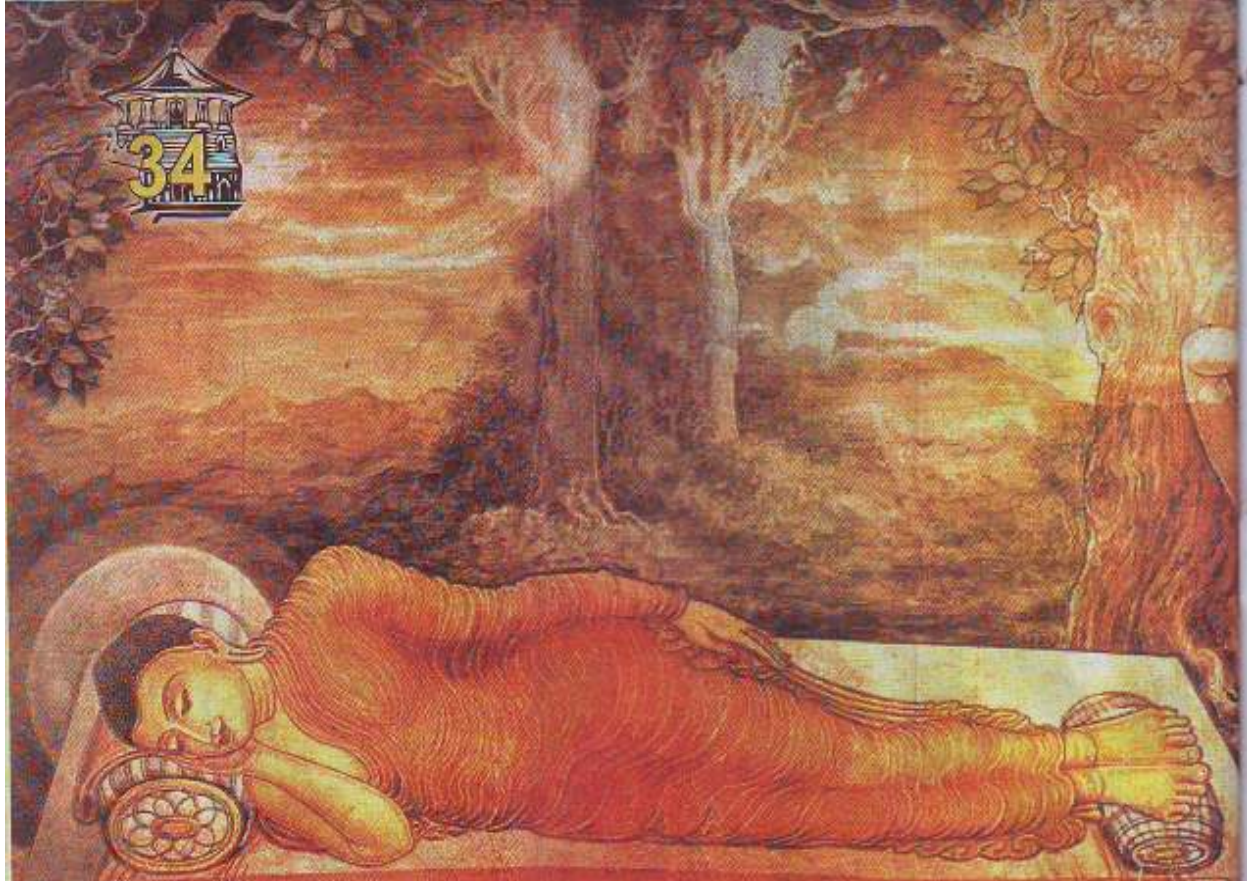
මහලුවර අස්පිරිය පෙරහිනාසිත පෙරහිනා විහාරාධිකාරී (දළු යකින් මාලිගාව), අස්පිරිය මහා විහාර කාරක සංඝ සහිත, කොමන්විමෙයන් පවතින කඳුරට බෞද්ධ කාන්තා සංගමයේ 47 වැනි සංවත්සරය අස්පිරිය පෙරහිනා විහාරස්ථාන ධර්ම කාලාපිඳි පසුගියද පැවැත්වීණි. මුග්ග අනුගාමික ධර්මපාලකුමාරණේ 150 වැනි ජන්මෝත්සවය පැවරීමද ආරක්ෂකයට සමනාච්ච සිදුවිය.

ශ්‍රී ජිනරතන මහානායක ගුණ සමරුව හිමිත්තෙන් ප්‍රජා සේවා රැසක්

යටිභුවර, මැද පළාත, ඉලක්කන් ශ්‍රී බුද්ධගා මහා විහාරයේදී ශ්‍රී ජිනරතන මහානායක ස්වාමීන් වහන්සේගේ 48 වන ගුණ සමරුව පවත්වනු ලබන පසුගියද (24) ප්‍රදේශයේ පදිංචි සුවසුන්, සඳහා කොමිටේ මෙහෙයුමක් සඳහා ආහාරාගත ලබාදීමක් සංවිධානය කර තිබිණ. මෙම කටයුතු සංවිධානය කර තිබුණේ ගෞරවනීය වංශික මහා නිකායේ, මල්වතු මහා විහාර සංස්ථාවේ ප්‍රධාන ලේඛකාධිකාරී වලභොවිච්චානොධි ශ්‍රී මමියකර විමලසුද්ධ නායක හිමිපාණන් සහ මල්වතු මහා විහාරයේ ශ්‍රී මහිච්චානොධි මහා විහාරයේ විහාරාධිකාරී, කච්චොවරිය අලුත්තේගම සේනානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේලාගේ ඉන්‍යායනා උපදෙස් මගිනි. මෙහෙයුම සායන කටයුතු විමෙහෙයුම මෙහෙයුම් නිකාන්ත නානායකාර මහතා ප්‍රමුඛ මෙහෙයුම සංවිධානය වී සිටින සිලනුළු අතර ආහාරාගත ලබාදීම යටිතල වශයෙන් ජනතා නිදහස් ජනප්‍රධාන සංවිධානය නියෝජන ඉමානා හරු එල්. ආචාර්යවර මැතිතුමා, කුසුමන්තාව නගරාධිපති අමෙසිරිවර්ධන මැතිතුමා සහ හිඳුගලන් නමුදු හිලධාරී එල්. ඩී. සමරසේන නිලමෙහෙයුමක් සහ විහාරස්ථාන දාන සහාය මගින් සිදුකරනු ලැබිණ.

සේ, මණ්ඩාරනායක

සත්පුරුෂ ජීවිතයක පදනම් වටහා ගනිමු

බුදු සාසනවේ අප ශ්‍රී ලාංකීයයන් විශ්වයෙන් මුහුණ දෙන ගැටලු හා පොද්ගලිකව පිණිසෙසා අතර අලුති ගැටුම් හා අරමුදා පදනා ගැනීමට හා ඒවා නිරාකරණයට මුද්ධ දේශනා වඩාත් වැදගත් කරයි. ශ්‍රී ලාංකාර පුළුල් දිවියට හා ඒ හා සම්බන්ධ පොදුතම, මංකොල්ලකෘති වැනි විවිධ ප්‍රශ්න හා ගැටලු පැන නැගී ඇත. එසේම එකිනෙකාගේ පවුලේ සාමාජිකයන්ද, විවිධ සතුන්ද, දේවදේවිකායට පවත්වනීන් පනව්ගික ගැටලු සමාජය පාලනය

කරයි. මේවැනි ලෝකික අරමුදා සහර නිරිමිත මුදු සම්පතක් ලැබෙන ජීවපෝෂිත ප්‍රයෝජන. ගෘහය වංශිකයෝත්, කොලීට වංශිකයෝත් පවතින නදියේ පිලය වෙද ගැනීම සම්බන්ධයෙන් අරමුදායන පොදු සිව් අවස්ථාවේ මුදුන් වහන්සේගේ ඉදිරිපත් වීම නිසා සිදුවන්නට විය හැක්කේ වූ විනයයෙන් වැළකීමෙනි. එසේ මුදුන් වහන්සේගේ අරමුදා පිළිකොන් පොහොදු සුඛය-සිත්සුන් අවසානයෙන් සිය වරද පිළිකොන් මුදුන් වහන්සේගේ සමාව ලබා ගන්න.

"භෝගයෙන් මත් වූ තැනැත්තා උමතු අභවයෙකු පිටි නැති ශක්තියකු වැනිය"

මෙවැනි බාහිරිත හා සමාජීය ගැටලුකාරී අවස්ථාවලදී එම අසහනකාරී පීඩාදායක තත්වයන් දුරු කිරීමේ අවශ්‍යතාවය අප සැමට බෙහෙවින් දනෙයි. එනිසා කමාටන්, අනුන්ටන් යහපතක් ඉටුවන ආකාරයෙන් උද්ගත වූ ගැටලු විසඳා ගැනීමට කටයුතු කිරීම ජිදු දහමෙන් ඇගයීමට යොමු වූ ආයෝජන වේ. එසේ කටයුතු කිරීමට හා සම්බන්ධ නොවනන කාරුණි සයන් ජිද්ධ දේශනාවේ දක්වේ.

1. මෙමග්‍රී සහගත කායික ක්‍රියාවල නිරතවීම.
2. මෙමග්‍රී සහගත වචන භාවිතය.
3. මෙමග්‍රී සහගත සිතිවිලිවල නිරතවීම.
4. කමාට ලැබෙන දේ කමා සමීපව ඇසුරු කරන්නන් අතර සමසේ බෙද දීම.
5. සදරාගාමික දිවියක් ගෙවීම.
6. නිවැරදි ලෝක දෘෂ්ටියක් මත පිහිටා ක්‍රියා කිරීම.

මෙම කාරුණි අතර මූලික දක්වන කාරුණි තුන මෙමග්‍රී සහගත සිතිවිලි පදනම් කරගෙන බිහි වේ. මෙමග්‍රීය යනු සියලු සත්වයන්ගේ යහපත පහත, දිසුණුව කැමති වන, කමා මෙන්ම අනුන් හා එක සමානව සිතන තත්වයකි. එවැනි පසුබිම්ක සිතෙහි උපදින ධනාත්මක සිතිවිලි නිසා කායික, වචනමයන් හා සිතෙන් යහපත් ක්‍රියාවන්හි සිදුවේ. එබඳු යහපත් ක්‍රියාවන් සිදුවන තැනක කාරක දෙයට අවස්ථාවක් නොමැත. ඒ අනුව පවුලේ සාමාජිකයන්, අසල්වාසීන්, හිතවතුන්, සහිතවතුන් හා පොදුවේ සියලුම දෙනා පිළිබඳව ධනාත්මක සිතිවිලි උපදවා ගෙන කටයුතු කරයි. එවිට මවුනොවුන් කෙරෙහි ප්‍රිය ඇසින් බලයි. දිසුණුව ප්‍රාර්ථනා කරයි. එකිනෙකා දැකීම කැමති වේ. නිරතුරුව සිනාමුහු මුහුණින් යුතුව සිටින වේයි. මෙබඳු පරිසරයක ගැටුම්, අරගල, බෙදීම්, එකිනෙකා ගර්භගත යෑම්, ගනුදායකීම් වැනි පහත් සිතිවිලි හා ක්‍රියාවන්ට අවකාශයක් නොමැත.

කමාට ලැබෙන දේ කමා සමීපව ඇසුරු කරන්නන් අතර සමසේ බෙද දීම හා බෙදු කදගෙන කැමි සන්ධුරුණ කුණ ධර්මයකි. රසවත් ආහාරයක් ලැබුණු විට දරුවන්, අසල්වාසීන්, හිතමිතුරන් හා සේවකයන් සමඟ බෙදුගෙන පරිභෝජනය කිරීම වැදගත් ගුණාංගයකි. එසේම මුහුණේ ගුණනරුක බව හා අනභිමානී බව ප්‍රකට කරන ලක්ෂණයකද වේ. රසවත් ආහාරය කානිව ගුණකි විදීම අසත්පුරුෂයාගේ දුර්වලයකි. මධුරු කමිකි. මෙය බෙදුධ සාහිත්‍යයෙහි දක්වෙන මධුරු සිටිනාගේ කතා සුවත මෙහි. මධුරු සිටිනාගේ කැවුම් කැමිට කමා තුළ වූ අධික ආහාව නිසාත් අධික ලෝභය නිසාත් වූ හාසාරතක සිදුවීම් මාලාව ලෝගී වර්තයේ ආදිගර පිළිබඳ සමාජයට ආදර්ශයක් ලබා දෙයි. යම් නිමිසක හෝ ආයතනයක හිමිකරු සතු නිර්ලෝගී බව, පරිත්‍යාගශීලීත්වය, සාමාජිකයන් හා සේවකයන් පිළිබඳව උපන් සුහදත්වය, පොදු ආකල්පය මැනවින් ප්‍රකට කරන ලක්ෂණයක් වශයෙන්ද සාමය හා සම්බන්ධ සන්ධුරු කරන ගුණයක් වශයෙන්ද මෙම කරුණ දක්වේ. එහෙත් සාමාන්‍යයෙන් සිදුවන්නේ කමා අකමැති ආහාරයක් ලැබුණු විට බෙදු දීමක්, රසවත් දෙයක් ලැබුණු විට කනිව හුක්කි විදීමන්ය. ජිදු සමයෙන් නිර්දේශිත පුද්ගලයා තුළ එබඳු දුර්ගති ලක්ෂණ දක්නට නොලැබේ.

සදරාගාමික දිවියක් ගෙවීම සාමය හා සම්බන්ධ උදකරන තවත් වැදගත් කරුණකි. යහපත් ගුණධර්මවලින් පෝෂණය වීමයි. කුණධර්ම සිතානිසාම ඇතිකර ගත යුතුය. මිනිසා අපහසුතට පමුණුවන කාරුණි ඇතිවීම සාමාන්‍ය දෙයකි. ඒ අතර යමෙක් උත්සාහයෙන් හා විර්යයෙන්, වැරදිදෙන් මිදී යහපතෙහි නිරතවීමට කටයුතු කරන්නේ නම් ඔහු නොපිරිසෙහි, දිසුණු වේ. ඔහු දිනෙන්

දින වැඩෙන පුරුක්ෂයෙහි සඳු මෙහි. ගුණවත් බව රැකගැනීමට උත්සාහය හා හික්මීම අවශ්‍ය වේ. යමෙක් මොහොතක් ගුණවත් බවින් පිරිහෙන්නේද, ඊළඟ අවස්ථාවේදී එයට වඩා පිරිහෙයි. මුහුට පිරිහීමට සහසුය. මුහු අවශ්‍යයෙහි සඳු මෙහි පිරිහේ. යමෙක් මොහොතක් දිසුණු වේද, ඊළඟ මොහොතක් තවත් දිසුණු වේ. මුහුදු පුර සත්කයෙන් සඳු මෙහි දිනෙන් දින දිසුණු වෙයි. මෙසේ පුරුක්ෂයෙහි හෝ අවශ්‍යයෙහි හෝ සඳුක් විමේ වගකීම් ඇත්තේ සිබටය. මෙබඳු ගුණවත් බවින් පිරිසුන් පුද්ගලයා ජීවත් වන සමාජයෙහි සම්බන්ධ හා සාමය සහධුරු වේ.

සැමවිටම ලෝකයා දෙස කමින්ගේ ඇසින් බැලීම අතමන් වැදගත්ය. අනුන්ගේ අදහස්, ආකල්ප සිත්හි දරාගෙන සමාජයෙහි මිනිසුන් දෙස බැලීම අහිතකරය. පුරව නිගමනවලට එළඹීමත් වීර්ධ පාඩින් යුතු කණ්ණාඩි පැළඳ ගෙන ලෝකය දෙස බැලීම නිසාත් සමාජය හා ඇසුරු කරන්නන් ඇති සැරියෙන් හොදකිසි. එවිට යහපත් පුද්ගලයා වැරදිකරුවෙකු ලෙසත් වැරදිකරුවා යහපත්

පුද්ගලයකු ලෙසත් දකියි. එයින් ගැටුම් ඇතිවෙයි. එවිට අසම්බන්ධ හා සුහදත්වය බිඳී යාම සිදු වෙයි. මේ නිසා පුද්ගලයන් හා සමාජය පිළිබඳව යහපත් ආකල්පයක් හා යහපත් දක්මක් ඇති කර ගැනීම ජීවිතයට අනාම වැදගත් වේ. අසුනවාදීව සෑම දෙයක්ම දකින විට ජීවිතය පිරිහෙයි. සමාජය ඔහුට පිළිතුල් කරයි. මේ අනුව සාමය, සතුට, සුහදත්වය සුරකින ආකල්ප වර්ධනය කිරීමෙන් හා යහපත් දක්මක් ඇති කර ගැනීමෙන් ඔබටත්, සමාජයටත් යහපත ගෙන දෙයි.

මෙවැනි සත් වාරිත්‍ර ධර්ම දේව සමාජය තුළත්, දේව සමාජයන් ඇති මිනිස් සමාජය තුළත් හා දෙවියන්, දෙවතාන් වෙසෙන නිවෙස්වලත් ක්‍රියාත්මක වේ. එවිට සාමය හා සම්බන්ධ ඇති කරයි. එයම අනෙකුත් සුහදත්වයට හා නිවෙස දෙවි වීමෙන් විමට මග පාදයි. මෙසේ සාමනාමී පවුලකින් යහපත් සමාජයක් හා රටක් නොවනාහුයි හැකිවේ.

ආචාර්ය එච්. එම්. මහින්ද හේරත්
ජ්‍යෙෂ්ඨ සචිකාරවරයා - ජ්‍යෙෂ්ඨ දේශනා විශ්වවිද්‍යාලය

“වමපිලිමත්බව ඔබේත්, රටේත් ආරක්ෂාවයි”